

ДОКЛАД

**ЗА ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ
НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА ШУМЕН**

ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ

**33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138
„Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501
„Голяма Камчия”, 33 BG0000602 „Кабюк” и 33 BG0002038
„Провадийско-Роякско плато”**

Съдържание

1.	АНОТАЦИЯ НА ОУП НА ОБЩИНА ШУМЕН	5
1.1	Основание за изготвяне на оценката за степента на въздействие	5
1.2	Местоположение на обекта и данни за района	6
1.3	Характеристика на Проекта за ОУПО	8
1.4	Проектни предвиждания	9
2.	ОПИСАНИЕ НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ДРУГИ ППП/ИП, СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ИЛИ В ПРОЦЕС НА РАЗРАБОТВАНЕ ИЛИ ОДОБРЯВАНЕ, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНИЯ ОУПО МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.....	22
3.	ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ОУПО, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ППП/ИП БИХА МОГЛИ ДА ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ИЛИ ТЕХНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ.....	25
4.	ОПИСАНИЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, МЕСТООБИТАНИЯТА, ВИДОВЕТЕ И ЦЕЛИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО НИВО И ТЯХНОТО ОТЧИТАНЕ ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ОУПО	32
4.1	Защитени зони – описание	36
4.2	Описание на района - флористични и фаунистични характеристики на природната среда.....	42
5.	ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЕРОЯТНОСТТА И СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ПРОЕКТА ЗА ОУПО ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ	87
5.1	Описание и анализ на въздействието на ОУП на община Шумен върху типовете природни местообитания и видовете, предмет на опазване в защитените зони, степен на въздействие	87
5.2	Описание и анализ на въздействието на ОУПО върху целостта на защитените зони с оглед на тяхната структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.), както по време на реализацията, така и при експлоатацията на елементите на разглеждания ОУПО	121
6.	ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ОУПО ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СТЕПЕНТА ИМ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ.	127
6.1	Оценка на възможните мерки и дейности за предотвратяване, смекчаване и възможно възстановяване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ОУПО върху консервационно значимите групи организми и местообитания, предмет на опазване в ЗЗ BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, ЗЗ BG0000138 „Каменица”, ЗЗ BG0000382 „Шуменско плато”, ЗЗ BG0000501 „Голяма Камчия”, ЗЗ BG0000602 „Кабиюк” и ЗЗ BG0002038 „Провадийско-Роякско плато”.....	127
6.2	Предложени компенсиращи мерки по чл. 34 на ЗБР.....	130
7.	РАЗГЛЕЖДАНЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И ОЦЕНКА НА ТЯХНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НУЛЕВА АЛТЕРНАТИВА.....	130
7.1	Алтернативи по териториалния обхват на ОУПО.....	130
7.2	Алтернативи по местоположение на отделните компоненти на ОУПО.....	130
7.3	Нулева алтернатива	131
8.	КАРТЕН МАТЕРИАЛ С МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ВСИЧКИ ЕЛЕМЕНТИ НА ОУПО СПРЯМО ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ТЕХНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ.....	131

---

9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА ВИДА И СТЕПЕНТА НА ОТРИЦАТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ СЪОБРАЗНО КРИТЕРИИТЕ ПО ЧЛ. 22.	131
10. НАЛИЧИЕ НА ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ЧЛ. 33 ЗБР, ВКЛЮЧИТЕЛНО ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА ТОВА И ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА КОНКРЕТНИ КОМПЕНСИРАЩИ МЕРКИ ПО ЧЛ. 34 ЗБР - КОГАТО ЗАКЛЮЧЕНИЕТО ПО Т. 9 Е, ЧЕ ПРЕДМЕТЪТ НА ОПАЗВАНЕ НА СЪОТВЕТНАТА ЗАЩИТЕНА ЗОНА ЩЕ БЪДЕ ЗНАЧИТЕЛНО УВРЕДЕН ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ОУПО, И ЧЕ НЕ Е НАЛИЦЕ ДРУГО АЛТЕРНАТИВНО РЕШЕНИЕ.	132
11. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ВРЕМЕТРАЕНЕ И ПЕРИОД НА ПОЛЕВИ ПРОУЧВАНИЯ, МЕТОДИ ЗА ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ, ТРУДНОСТИ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ.	132
11.1 Използвани методики, ръководства и методи за изследване.....	132
12. ДОКУМЕНТИ ПО ЧЛ. 9, АЛ. 2 И 3.	137

1. Анотация на ОУП на община Шумен

1.1 Основание за изготвяне на оценката за степента на въздействие

Оценката за степента на въздействие на ОУП на община Шумен (ОУПО) е изготвена на основание становище на РИОСВ – Шумен с изх. № 527/08.02.2016г. и в съответствие с изискванията на:

- Закона за опазване на околната среда (обн. ДВ. бр.91/2002г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.96 от 1 Декември 2017г.),

- Закона за биологичното разнообразие (обн. ДВ. бр.77/2002г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.76 от 19 Септември 2017г.)

- изискванията на Директиви 2009/147/ЕО и 92/43/ЕИО и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, приета с ПМС № 201 от 31.08.2007 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 94 от 2012 г.

Използвана е най-добрата налична информация за провеждане на оценката. Отчетена е връзката между чл. 6 (3) на Директива 92/43/ЕИО, изискващ оценка на последствията за целостта и целите на всяка една зона и мрежата като цяло от една страна и чл. 2 (2) на Директивата посочващ, че мерките предприети по тази директива следва да водят до опазване или възстановяване на благоприятния природозащитен статус на видовете и местообитанията от друга страна.

При оценка на въздействията, по отношение на количествените параметри - площ на местообитания (природни местообитания или местообитания на видове) и популация на видове за референтни стойности, са взети предвид стойностите при научно описание на зоните, но не и преди ратифициране на договора за присъединяване към ЕС (м. Април 2005).

При оценката на възможностите за възстановяване се оценява реалистичността на това изискване. Това означава, че където в миналото е имало трайно унищожаване на площи на местообитания, дори съгласно параметрите за благоприятен статус, да се изисква възстановяване. Такива трайно увредени площи, без реални възможности за възстановяване не се включват в референтните стойности за площ и популация. Такива са например вече изградените инфраструктури, дългогодишно обработвани селскостопански площи и пр. По отношение на параметрите за качество и състояние на местообитанията (параметри в рамките на критериите „структура и функции“), референтните стойности на параметрите се прилагат и спрямо вече съществуващи съоръжения, напр. изградените в миналото постройки.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ

Име: Община Шумен

Пълен пощенски адрес

9700 гр. Шумен, бул. "Славянски" 17

Тел., факс., e-mail

тел./факс: (054) 857-785, (054) 857-785

e-mail: web@shumen.bg

1.2 Местоположение и данни за района

Територията на община Шумен, предмет на планиране, притежава следните основни характеристики:

- местоположение – Централна част на Североизточна България, Североизточен район на планиране, Източна дунавска равнина, област Шумен;
- гранични общини – от север – община Хитрино; от североизток – община Каспичан и община Нови Пазар, от югоизток – община Провадия, от юг – община Смядово и община Велики Преслав и от запад – община Търговище;
- площ – 653 кв. км.;
- релеф – предимно равнинно-хълмист и платовиден, слабо пресечен; незначителна денivelация; източната част на общината е заета от Провадийското плато, а западната – от Шуменско плато; средишно разположение заема Шуменското поле, широко отворено на североизток и юг; средната надморска височина е 400м, най-високата точка е вр. Търнов дял – 501.9 м. нм. в.;
- население – 93 649 души през 2011г., около 80% от които са концентрирани в общинския център;
- демографско развитие – нарушена възрастова структура, влошена образователна структура, отрицателен естествен прираст и тенденция към намаление на населението; налице е тенденция на обезлюдяване на населените места;
- селищна мрежа – представена е 27 населени места, в т.ч. 1 град – Шумен и 26 села; селищната мрежа се характеризира със сравнително равномерно пространствено разпределение;
- климат – общината спада към северния климатичен район на Дунавската хълмиста равнина, климатът е умереноконтинентален със студена зима и горещо лято, късни пролетни и ранни есенни мразове; сравнително добър ветроенергиен потенциал; преобладаващи са ветровете от североизток, запад и северозапад; общината разполага със значителен соларен потенциал;
- повърхностни води – хидроложкият потенциал е значителен; основна отводнителна артерия е р. Голяма Камчия с два големи притока – Поройна и Стара река; западната част на общината се отводнява от р. Пакуша;
- язовири и езера – изградени са 12 микроязовира, предназначени за хидромелиорация и риболов; годни за ползване са 9 от тях, 2 са в задоволително състояние и 1 – неизползваем; няма естествени езера;
- напоителна система – почти изцяло амортизирана;
- почви – разнообразни, обусловено от морфографските, климатични и други почвообразуващи условия; представени са от карбонатен и типичен чернозем, развит върху лъос, ливадни и алувиални почви и сиви горски почви;
- полезни изкопаеми – представени от основно нерудни видове – каолинови глинни, варовици, мергели, и незначително количество гипс, както и пясък и чакъл;
- флора, фауна – богатото флористично и фаунистично разнообразие, обусловено от физико - географското положение и умерено - континенталния климат; ясно се откроява богатството на крайречни растителни видове и орнитофауната; биологичните ресурси

на общината имат важно стопанско значение за развитието на лов и риболов, билкарство, горско стопанство, туризъм;

- гори – заемат около 16% от територията на общината; стопанисват се ДЛ „Шумен“; около 70% от горите принадлежат към групата „дървопроизводителни и средообразуващи“, около 30% са защитни и рекреационни гори и земи;

- икономически профил – преработвателната индустрия е водещ структуроопределящ сектор за икономическото развитие на общината; основен определящ отрасъл е леката промишленост, представена от текстилна, шивашка, хранително-вкусова промишленост, както и производство на изделия от алуминий, на лекарствени средства, битови електроуреди, бира и др.; производствените обекти са разположени предимно в специализирани производствени зони – Източна, Западна и Индустриален парк Шумен; на територията на общината се намират единствените в България научни институти, занимаващи се с проблемите на свиневъдството, коневъдството, биволовството и захарното цвекло;

- топлоснабдяване – в гр. Шумен е изградена мрежа за централно топлоснабдяване; топло-снабдителната инфраструктура и морално и физически износена;

- транспортно-комуникационна мрежа – пътната мрежа е представена от 11 пътя от републиканската пътна мрежа с обща дължина 138.6км; през територията на общината преминават части от 3 ж. п. линии, с обща дължина 53км – София-Варна, Русе-Каспичан и Шумен-Комунари; ж.п. линиите извършват комбинирани превози – пътнически и товарни; обслужват се от 2 ж.п. гари и 4 ж.п. спирки;

- акустична и радиационна обстановка – в нормите;

- водоснабдяване – основните източници за питейно-битово водоснабдяване на гр. Шумен и няколко села е яз. Тича; общата дължина на магистралните водопроводи от яз. Тича е 22 240 м., изградена е от стоманени тръби с изтекъл експлоатационен срок; няма ПСПВ; останалите населени места се водоснабдяват от местни водоизточници; в 5 от населените места питейната вода е с влошени качества; водопроводната мрежа е намалена надеждност, с чести аварии и много висока загуба на вода;

- канализация – изцяло е канализиран само гр. Шумен, останалите населени места в общината не са канализирани; масово се обслужват от септични кладенци и попивни ями; в гр. Шумен е изградена ПСОВ, разположена североизточно от града; приемник на отпадните води от ПСОВ е р. Поройна;

- газоснабдяване – извършва се от преминаващия през общината северен клон на националната газопреносна мрежа; обхванати са промишлени потребители, общински училища и детски градини, много комунални обекти, кварталите „Гривица“ и „Тракия“;

- защитени зони – в границата на общината попадат шест броя защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000, а именно една ЗЗ по директивата за опазване на дивите птици - BG0002038 „Провадийско-Роякско плато“ и 5 защитени зони за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна - BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“, BG0000382 „Шуменско плато“, BG0000501 „Голяма Камчия“, BG0000138 „Каменица“ и BG0000602 „Кабюк“;

- защитени територии – в границите на община Шумен попадат части или изцяло 6 защитени територии - 1 природен парк, 1 резерват и 4 защитени местности;

- туризъм – богат потенциал за разнообразни форми на туризъм; ниска степен на изграденост на туристическата инфраструктура; символично значение за икономиката на общината;
- КИН – значително културно нематериално, материално, недвижимо и движимо културно наследство, предпоставка за развитие на различни форми на отход и туризъм; през територията на общината преминават Европейски Дунавски културен маршрут, Източния трансбалкански културен маршрут, културен коридор Виа Понтика и Европейските пътища на Еврейското наследство.

1.3 Характеристика на ОУПО

В Плановото задание за ОУПО целеполагането е поставено в контекста на промените след 1990 г. социално-икономическа обстановка и специално законодателство. Определена е „главна нова цел“ на териториалното и селищно устройство на настоящия етап, както следва: “осигуряване на защита и баланс на интересите на всички участници в устройствения процес, както на юридически лица – държавата, общината, фирми, организации, така и на всеки отделен гражданин”. Като паралелно задължително изискване е изведено „създаването на оптимална пространствена и функционална структура за развитие, изграждане и комплексно устройство на града и съставните селища в хармонично единство на урбанизираните структури със съществуващите природни и антропогенни елементи и специфични социално-икономически условия при отчитане и на регионалните компоненти“.

В Плановото задание са посочени нормативно определените присъщи и основни задачи. Формулирани са и допълнителни задачи, както и изисквания към проектните предвиждания за развитието и устройството на функционално-пространствените системи със съответни пояснения. В обобщение следва да се изведат следните задачи и изисквания към плана:

- да осигури възможно най-добър баланс между частните и обществените интереси. Това е най-трудният и най-конфликтният момент. Планът трябва да защитава и гарантира частната собственост, но в същото време следва да дава възможност за реализация на доказани обществени интереси. Важен елемент от тази задача е и балансът между отделните и различни частни интереси;

- да равнопостави различните видове собственост. В определяне на функционалните зони и предвижданията за функционално използване на терените, планът трябва да равнопостави всички видове собственост. Когато определени мероприятия от обществен интерес имат търговска привлекателност, то за реализацията на тези мероприятия следва да се дава възможност на всички собственици и инвеститори, включително и частни.

- да определи точно режимите на прилежащите към регулационната граница на града извънселищни територии при съобразяване с плана за земеразделянето;

- да осигури възможности за по-оперативно действие на общинската администрация. Общият устройствен план трябва да бъде оперативен инструмент в ръцете на общинската администрация за ефективно управление на селищната територия. За тази цел той следва да е едновременно достатъчно ясен и точен и да е с възможности за бързо привеждане в съответствие с новите условия и изискванията на конюнктурата. Тази задача е изключително

важна, тъй като в настоящия момент процесите в икономиката и пространственото изграждане на средата са с висока степен на непредвидимост (дори и в по-близко бъдеще). Много бързо изменящите се условия могат да направят и най-добрият план неприложим, ако той не съдържа в себе си възможности за развитие и промяна;

- да бъде изработен в обем и съдържание, съгласно нормативните изисквания.

1.4 Проектни предвиждания

Развитие на урбанизираните територии

ОУПО не третира териториите, попадащи в границите на землище гр. Шумен.

В границите на всички населени места е налице значителен свободен териториален капацитет и поради преобладаващата ниска плътност и интензивност и висок среден стандарт на обитаване, планът не предвижда разширяване на жилищните територии.

Териториално развитие на населените места

Планът предвижда:

- разширение на с. Ивански в южна посока, в обхвата на ПИ с вече променено предназначение за жилищни нужди и съседни ПИ (4 ха общинска собственост и стопанисвани от общината), като в обхвата на разширението се предвижда и озеленена площ за широко обществено ползване с площ ок. 1,4 ха;

- разширение на с. Царев брод в южна посока, чрез включване в границите на селото на терени (1,5 ха), разположени между настоящите граници и т.нар. околоръстен път (предвиждането отразява конкретно искане на местната управа);

- отразяване като жилищна територия в границите на с. Велино на група имоти в северната част на селото, попадащи в обхвата на регулационния план, но включени в ККР като земеделски земи;

- включване в границите на с. Салманово на група имоти с вече променено предназначение за жилищни нужди, прилежащи на южната граница на селото.

Развитие на населените места в границите на жилищните територии

Планът предвижда:

- разширение на жилищната територия в с. Коньовец (Център), поради наличие на инвестиционен интерес и за по-пълноценна реализация на благоприятните природо-екологически дадености и туристически потенциал;
- разширение на жилищната територия в границите на с. Салманово, в обхвата на ПИ - частна собственост, отредени в подробния план за залесяване (по ККР – „за друг вид озеленяване“), нереализирано;
- като резервна територия за развитие на жилищни територии (по смисъла на чл. 45, ал. 2, т. 8 от Наредба № 7/2003 на МРРБ) се определят група ПИ (общо 6,2 ха) с такова предназначение по КРР, но изключен от регулацията на с. Градище.

За устройството на жилищните територии във всички села се определят устройствени зони за застрояване с малка височина - Жм.

Жилищните устройствени зони се устройват със следните максимални стойности:

Наименование на зоната	Код	Пзастр. макс. (%)	Кинт макс.	Позел. мин. (%)	Н макс. (етажи)	Други правила и бележки
Жилищна устройствена зона за застрояване с малка височина	Жм	60	1,2	40	10 (3 ет.)	Минимум 1/3 от озел. площ – дървесна растителност.

Развитие и устройство на урбанизираните територии извън населените места

Определени са територии извън населените места за устройване на зони за производствени и складови дейности, включително за изграждане на инфраструктура, обслужваща дейности от първичния стопанско сектор, като складиране, претоварване, първична обработка на селскостопанската продукция, складове и съоръжения на растителната защита и др., както и обекти на комуналното стопанство. В тях са обхванати вече урбанизирани територии, в т.ч. тези на бившите стопански дворове, както и други с вече променено предназначение за посочените функции. Посочените територии се устройват като „предимно производствена зона” (Пп).

Запазва се обхватът и предназначението на територията, заета от ДП „Експериментална база“ към Институт по земеделие Шумен край с. Царев брод. Предвид спецификата на дейността, за нея се определя „високотехнологична производствена зона“ (Пс).

„Предимно производствените зони” и „високотехнологичната производствена зона” се застрояват при спазване на нормативи със следните максимални стойности:

Наименование на устройствената зоната	Код	П застр. макс. (%)	Кинт макс.	П озел. мин.	Други правила и бележки
Предимно производствена зона	Пп	80	2,5	20	Пзастр. макс. включва и всички технологични пътища и обслужващи открити площи. Мин. 1/3 от Позел. – дървесна растителност
Високотехнологична производствена зона	Пс	50	1,5	20	Мин. 1/3 от Позел. – дървесна растителност

- територии за обслужващи и производствено-складови дейности - Планът определя „смесена обслужваща и производствено-складова зона” (Соп) в землищата на населени места, разположени на пътни и железопътни артерии, също в обхвата на бивши стопански дворове и ПИ с вече променено предназначение за сходни функции. В зоната се допуска изграждане на малки и средни предприятия за незамърсяващи производства; офис-сгради; обекти на деловото и търговското обслужване; пасажерски хотели; тържища; обекти на логистиката и транспорта, в т.ч. обществени паркинг-гаражи. Допуска се и изграждане на жилище на собственика и на охраната.

„Смесените обслужващи и производствено-складови зони” в извънселищните територии се застрояват при спазване на нормативи със следните максимални стойности:

Наименование на устройствената зона	Код	П застр. макс. (%)	Кинт макс.	Позел. мин. (%)	Н макс.	Други правила и бележки
Смесена обслужваща и производствено-складова зона	Соп	60	1,8	30	12 м.	Пзастр. макс. включва и всички технологични пътища и обслужващи открити площи. Нмакс. Не се отнася за съоръжения

Извън посочените устройствени зони за производствени и складови дейности и селскостопанска инфраструктура, Планът запазва съществуващите единични обекти с такова предназначение, разположени в самостоятелни поземлени имоти, като ги определя като „терени със собствен режим на устройство”.

Устройствени зони за обществено-обслужващи дейности извън населените места

Планът предвижда устройване на „смесени обществено-обслужващи зони” (Соо) извън населените места. Те са предназначени да осигурят обслужването на посетители (туристи), както и на постоянно и временно обитаващите, като се допуска изграждане на обекти на периодичното и епизодично обслужване – търговия, обществено хранене, места за настаняване и подслон, както и обекти на информационното, деловото обслужване и др. Допуска се също изграждане на жилище на собственика. Разполагат се в съседство с летището край с. Градище (1,4 ха общинска частна и частна собственост), във връзка с ползването му като обект на въздушните спортове, респ. завишената посещаемост, както и до минералния извор край с. Мараш (4,4 ха общинска частна и частна собственост), във връзка с възстановяването и развитието на дейностите в сферата на балнеоложки, СПА и уелнес туризма.

Смесените обществено-обслужващи зони се застрояват при спазване на нормативи със следните максимални стойности:

Наименование на устройствената зона	Код	П застр. макс. (%)	Кинт макс.	Позел. мин. (%)	Н макс. (етажи)	Други правила и бележки
Смесена обществено-обслужваща зона	Соо	60	1,8	30	10 м (3ет.)	Минимум 1/3 от озел. площ – дървесна растителност.

Разположение и устройство на територии за рекреационни дейности

ПЛАНЪТ предвижда две разновидности устройствени зони за регламентиране устройството на нови територии за рекреационни дейности, както следва:

- Устройствена зона „ваканционно селище” (Ос) - определя се за част от поземлен имот (4,2 ха общинска частна собственост) с подходящо разположение югозападно от с. Мараш. Предвидена е за изграждане на инфраструктура, обслужваща балнеоложки, СПА и уелнес туризъм, свързан с разположения в близост минерален извор. Във ваканционното селище е допустимо изграждане на обектите по чл. 28 ал. 1 от Наредба №7/2003 г. на МРРБ.

- Устройствена зона за други рекреации – „зона за къмпинг” (Од) - определя се за част от поземлен имот (1 ха общинска собственост) с подходящо разположение югоизточно от с. Белокопитово, на РП I-2, в удобна близост до пътен възел „Белокопитово на АМ „Хемус“,

РП I-7 и други пътни връзки. В зоната се създават условия за къмпирание, чрез разполагане на кемпери, каравани, палатки. Допустимо е поставяне на преместваеми бунгала, както и поставяне или изграждане (строителство) на обекти за хранене, търговия и друго туристическо обслужване, вкл. посетителски център.

Устройствените зони за рекреационни дейности „ваканционно селище” и „зона за къмпинг“ се застрояват при спазване на нормативи със следните максимални стойности:

Наименование на устройствената зона	Код	Макс. Плътност на застр. (%)	Макс. Кинт	Мин. озел. площ (%)	Н макс. (етажи)	Други правила и бележки
Ваканционно селище	Ос	30	0,9	50	10 м. (3ет.)	Минимум ½ от озел. площ – дървесна растителност
Зона за къмпинг	Од	5	0.05	20	6 м. (2 ет.)	Отнасят се за капиталното застрояване; не включват местата за къмпирание и преместваемите обекти. Минимум ½ от озел. площ – дървесна растителност

Ползването и стопанисването на съществуващите рекреационните обекти в границите на НИАР „Мадара“ и на ПП „Шуменско плато“ се съобразяват с режимите на опазване, определени съответно по реда на Закона за културното наследство и Закона за защитените територии.

Земеползване и устройство на териториите със земеделски земи

В изпълнение на нормативните изисквания с ОУПО се определят:

- конкретни земеделски територии, в които се допуска промяна на предназначението на отделни ПИ по реда на Закона за опазване на земеделските земи (ЗОЗЗ) при възникване на инвестиционна инициатива и
- режим на превантивна защита за всички останали земеделски територии.

Към конкретните земеделски територии са определени две разновидности - земеделски територии с допустима промяна на предназначението за производствено-складови и обслужващи дейности и земеделски територии с допустима промяна на предназначението за рекреационни и обслужващи дейности.

При изработването на ПУП за промяна предназначението на поземлени имоти се прилагат правилата и нормативите, определени в настоящия ОУПО за „смесена обществено-обслужваща и производствено-складова зона“ (Соп).

За всички земеделски земи извън гореописаните територии, в изпълнение на нормативните изисквания (вж. чл. 45, ал. 2, т. 4 от Наредба № 7/2003 на МРРБ) и на основание чл. 10, ал. 3 от ЗУТ, с ОУПО се установява режим на превантивна защита, с който се запазва фактическото им ползване, без да се влошават техните качества. Режимът обхваща най-ценния земеделски ресурс - земи с висока бонитетна категория,

зеделски земи с трайни насаждения, земеделски земи с изградени системи за изкуствено напояване, земите за зеленчукопроизводство, ливадите, пасищата и мерите, земи, заети от полезащитни горски пояси, както и някои други земеделски земи, които поради разположението си са неподходящи за промяна на предназначението. Режимът на превантивна защита обхваща всички земеделски територии, попадащи в обхвата на защитени зони по Закона за биологичното разнообразие.

Строителство в земеделски земи без промяна на предназначението им се допуска при условията и по реда на наредбата по чл. 2, ал. 4 ЗОЗЗ.

Развитие на зелената система извън населените места и селищните образувания

Планът респектира изцяло границите на частта от Природен парк „Шуменско плато”, попадащи в разработваната територия, като се съобразява напълно с плана за управление на парка. Основните принципи на проектното решение са:

– многоцелево използване на стопанските горски територии - това са териториите, които не са обхванати в ал. 1-3 на чл. 5. от Закона за горите и чието стопанисване е насочено към устойчиво производство на дървесина и недървесни горски продукти, както и предоставяне на услуги. Когато бъде намерен оптималният вариант за съчетаването на стопанските, водозащитните и санитарно-хигиенните функции на горите те могат успешно да изпълняват и важни социални функции, а именно да са среда за краткотраен отдых на жителите и гостите на общината, да осигуряват среда за естетическо и биологическо образование и обучение. Планът анализира и разкрива рекреационния потенциал на стопанските гори в общината и с оглед на неговото правилно усвояване, предлага специалните и защитните горски територии за определяне като „зони за защита от урбанизация” съгласно чл.12, ал. 1, т. 3 от Закона за горите;

– превръщане на общината в атрактивна туристическа дестинация, предлагаща разнообразен туристически продукт за целогодишен отдых - за целта е необходимо планиране устройството на територии със засилени рекреационни функции извън границите на ПП „Шуменско плато”. Тези територии ще са изпълнени със съдържанието на различни рекреационни дейности, спортни игри и забавления. Съществуват добри предпоставки за успешно развитие за летен пешеходен и конен туризъм, културен туризъм, балнеоложки, СПА и уелнес туризъм, спортен туризъм, ловен туризъм, екстремн туризъм и селски туризъм и поради това:

- недвижимите културни ценности – обект на широк обществен интерес, следва да се социализират, като се създаде или подобри необходимата специализирана инфраструктура за достъп до тях и отдых около тях;

- на всички водни течения и водни площи, както и на скалните образувания в района, следва да се обърне особено внимание в ландшафтно-устройствено и паркоустройствено отношение. За целта в ПЛАНА се предлага атрактивните елементи на неживата природа да се експонират в максимална степен посредством изграждане на крайпътни отбивки с места за паркиране и изгледни площадки, както и места за краткотраен отдых по

протежението на комуникационните транспортни артерии от републиканската и общинската пътна мрежа;

– регулирано човешко въздействие в района - отчитайки основното предназначение на териториите и възприетия ландшафтен подход при тяхното устройство, Планът предлага реалистичен вариант за тяхното устройване, като конкретизира възможните дейности, застрояване и т.н. при максимално използване на вече урбанизираните, но неусвоени или с отпаднали функции територии, както и като посочва, на база конкретни критерии, други подходящи територии с допустима промяна на предназначението за нови, обществено значими функции.

Земеползване и устройство на горските територии

Планът предвижда запазване в максимална степен предназначението на тези територии и ограничаване на възможностите за промяна на предназначението им за други нужди.

Планът отразява горските територии, които съответстват на определението на чл. 5, ал. 3 за специални горски територии, а именно:

- Горските територии, включени в границите на защитените територии по смисъла на Закона за защитените територии и защитените зони, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие, както и такива, върху които по реда на други закони са определени и въведени особени статuti и режими.
- Горски територии за семепроизводствени насаждения и градини; горски разсадници; опитни и географски култури от горски дървесни и храстови видове; дендрариуми; научноизследователски и учебно-опитни гори; токовища; до 200 м. около туристическите хижи и обекти с религиозно значение; бази за интензивно стопанисване на дивеча.
- Горските територии с рекреационно значение, за поддържане на ландшафта и с висока консервационна стойност (ВКС). „Горски територии с ВКС“ са горски територии с критично значение за опазване и поддържане на биологичното разнообразие, екологичните и социалните функции на горите. (§1, т.18 от Допълнителни разпоредби към ЗГ).

Планът отразява също така и горските територии, които съответстват на определението на чл. 5, ал. 2 за защитни горски територии, а именно тези за защита на почвите, водите, урбанизираните територии, сградите и обектите на техническата инфраструктура; горната граница на гората; защитните пояси, както и горите, създадени по технически проекти за борба с ерозията. Към тази категория горски територии са отнесени тези, които:

- попадат в 200 метровата ивица край язовири;
- са обявени за вододайни зони, както и тези, които имат предназначение за:
- държавен защитен горски пояс;
- полезащитен горски пояс;

- защитна ивица на газопровод;
- защитна ивица на ж. п. линия;
- защитна ивица край река;
- защитна ивица на шосе.

За специалните и защитните горски територии, се установява режим на превантивна устройствена защита по чл. 10, ал. 3 от ЗУТ. С този режим се запазва фактическото им ползване, без да се влошават техните качества.

Във всички горски територии се допуска още изграждане на необходимите обекти и инфраструктура, необходими за опазването и социализацията на недвижими културни ценности, на основание и в съответствие с разпоредбите на Закона за културното наследство и съгласно предвижданията на разработени за целта подробни устройствени планове и инвестиционни проекти, съгласувани и одобрени по реда на ЗУТ и ЗКН.

Развитие на озеленените територии за широко и специфично ползване извън населените места и селищните образувания

Планът предлага устройването на озеленени територии за широко обществено ползване (устройство зона Озп), озеленени територии за спорт и развлечения (устройство зона Осп) и кътове за краткотраен отдых край населени места и обекти на туристическо посещение.

Озеленени територии за широко обществено ползване (Озп) се предвиждат в землищата на:

- с. Дибич, край язовир „Дибич“: включва ПИ – общинска собственост, частично озеленени; в обхвата е разположен мемориален обект. Разположен е край РП II-73. Създава се среда за практикуване на традиционни спортно-рекреационни дейности – спортен и любителски риболов, вкл. състезания;

- с. Илия Блъсково - поради подходящото разположение на терена на закритото сметище за битови отпадъци между границата на селото и язовира, предлага се устройването му като озеленена площ за широко обществено ползване, включваща и спортни, детски и други съоръжения и атракции, допустими по чл. 32 от Наредба № 7/2003 на МРРБ. Осигурява се удобен достъп по общински път SHU1192 ;

Озеленените територии за широко обществено ползване (Озп) се устройват с подробни устройствени планове по чл. 50 от Наредба № 8/2001 на МРРБ в съответствие с разпоредбите на чл. 62 от ЗУТ и чл. 32 от Наредба №7/2003 на МРРБ, при съблюдаване на изискванията, насочени към опазването на конкретни компоненти на околната среда (водни площи, пасища и ливади, гори, характерен ландшафт и др.). Допуска се разполагане във водните площи на плаващи съоръжения, обслужващи водните спортове.

Предвид действието и на природозащитен режим по ЗБР, определя се разновидност на устройствена зона Озп1 – озеленена територия за широко обществено ползване в НИАР „Мадара“. Допуска се изпълнение само на паркоустройствени работи, Не се допуска

строителство или поставяне на търговски и спортни обекти. Съгласувано с компетентния орган по ЗКН, върху части от територията може да се устрои лапидариум.

Конкретните предвиждания за озеленени територии за спорт и развлечения (устройствена зона Осп), разположени извън населените места, се отнасят за:

- землището на с. Мараш, с благоприятно разположение югозападно от селото, в съседство с устройствена зона „ваканционно селище“ (Ос) и в близост до минералния извор. Площта на зоната е 33 дка, което създава възможност за изграждане на широк набор от игрища за различни спортове, спортни площадки за различни възрастови групи, както и за разполагане на различни атракциони.

- с. Овчарово, непосредствено до южната граница на селото, на терена на закритото депо за битови отпадъци.

При устройването на зоните от разновидността Осп, най-малко 20 % от цялата площ се отглежда за озеленяване, съгласно разпоредбата на чл. 33, ал. 2 от Наредба № 7 на МРРБ.

Кътове за краткотраен отдих и традиционни обществени мероприятия в атрактивна природна среда са предвидени в следните землища:

- Лозево, в близост до северния изход на селото, край общински път SHU2005, около „Голямата чешма“, както и на северния бряг на язовир „Лозево“, до същия път;

- Новосел, в местността „Пчелина“ източно от селото, около чешмата край общински път SHU1182;

- Средня, до ловната хижа южно от селото; осигурява се пешеходен достъп от селото по съществуващ полски път;

- Велино, източно от селото, в близост до „Дядо Матьовата чешма“; осигурява се достъп откъм пътя Велино – Правенци (общ. Нови Пазар);

- Царев брод, непосредствено до източната граница на селото около чешмите за водопой на добитък, с възможност за връзка с язовир „Царев брод 1“ и въвеждане на по-широк набор рекреационни функции;

- Ивански, в м. „Попови чешми“ източно от селото; осигурява се пешеходен достъп от селото по съществуващ полски път;

- Друмево, в м. „Корията“ западно от селото; осигурява се пешеходен достъп от селото по съществуващ полски път.

Аналогични кътове за кратък отдих са предвидени и в близост до (при подходите към) територии с концентрация на туристически активности, като тези в землищата на:

- Коньовец - югозападно от Коньовец (Център) и северно от Голямата могила (със статут по ЗЗТ) на съществуващ път. Разполага се извън обхвата на защитената територия, както и на защитената зона по ЗБР, в близост до археологически обект – езически храм с потенциал за експониране, разположен в северна посока (в границите на археологическия резерват „Кабюк“);

- Средня - на подстъпа към археологическите обекти „Каменоделна на цар Симеон“ и Лозевски скален манастир. Автомобилен достъп по новопредвиден път (по трасето на съществуващ полски път); пешеходен достъп и по екопътека откъм с. Лозево;
- Ивански – в приемната зона на експонираните антични гробници югоизточно от селото. Достъпът е откъм съществуващ горски (камионен) път, свързващ с. Ивански със с. Друмево;
- по поречието на р. Камчия в землищата на селата Мараш и Радко Димитриево, по трасето на предвидената екопътека.

В кътовете за краткотраен отдых се предвижда само разполагане на архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма (алеи, заслони, беседки, водни площи, поставяеми елементи на парковото оборудване – пейки, маси, огнища, детски съоръжения и др. подобни), както и подходящо озеленяване с местни, неинвазивни видове. До кътовете, разположени на автомобилни пътища, се предвижда изграждане на паркинги за мин. 20 коли.

Гробищни паркове

Гробищните паркове представляват озеленени площи със специфично предназначение, допълващи зелената система. Поради липса на подходящи възможности за разширение на гробища, както и за по-подходящо разположение за достъп откъм жилищните територии, са посочени места за бъдещо разполагане на нови гробища в съседство на селата Ивански, Мадара, Илия Блъсково (може да обслужва и с. Благово) и двете части на с. Коньовец, като този за Коньовец-Център е изнесен извън границите на археологическия резерват. Гробищните паркове се разполагат и устройват в съответствие с Наредба № 2/ 2011 на МЗ за здравните изисквания към гробищните паркове (гробища).

Крайпътно озеленяване. Защитно и изолационно озеленяване.

Планът предвижда доразвитие на крайпътното озеленяване по пътищата от републиканската и общинската мрежа. Покрай съществуващи и при прокарване на нови пътни трасета, в участъците с възможни снегонавявания се предвижда крайпътно озеленяване. Разполага се двустранно или едностранно на платното, откъм неблагоприятната страна, като от тази страна във всички случаи се предвижда етажно озеленяване с храстова и дървесна растителност, също с оглед защита от снегонавяване. При двустранно озеленяване на срещуположната страна се предвижда разрежено редово озеленяване с дървесна растителност, с оглед бързо разледяване и снеготопене по пътното платно.

Устройствен режим на водните обекти и непосредствените им крайбрежия - крайбрежни зони и мелиоративни линейни зелени структури по протежение на водните обекти

Планът осигурява устройствени условия за опазване на водните течения, в т.ч. суходолията, водните площи и за съхраняване на средовите характеристики на непосредствените им крайбрежия, като:

- запазва посочените обекти като елемент на физическата структура на общинската територия;
- отразява защитните режими за онези от тях, които са обхванати в екологичната мрежа „НАТУРА 2000“, като не предвижда допълнителна урбанизация на прилежащите им територии, респ. строителна намеса.

Пътни трасета

Планът предвижда за изграждане следните пътни трасета (посочени са на чертеж „Предварителен проект“):

- общински път с. Велино-с. Правенци по съществуващо трасе;
- локален път, отклонение от пътя по предходната точка източно от с. Велино до място за отдих по съществуващ полски път;
- участък от локален път, отклонение от път III – 7301, южно от с. Ивански по съществуващ горски камионен път. Осигурява достъп до експонирани археологически обекти и места за отдих източно от селото;
- локален път, отклонение от път SHU2186, северно от с. Коньови «Център» до обекти на природното и на културното наследство по съществуващ полски път;
- локален път от с. Средня до обекти на културното наследство, по съществуващ полски път;
- локален път, отклонение от път I – 4 до летището при с. Градище, по съществуващ полски път;
- локален път, отклонение от път SHU1187, при с. Мараш до минералния извор по съществуващ полски път;
- локален път, отклонение от път II – 73 до манастира «Св. Петър и Павел» по съществуващ полски път; съществуващ ж. п. прелез;
- локален път от с. Черенча до пътя на стената на яз. Фисека в община Търговище, по съществуващ полски път;
- реконструкция на път SHU2005, поради компрометирането му от свлачищни процеси в участъка от кръстовището с път SHU1187 до границата на община Шумен;
- прокарване на участък от път SHU1065 (за с. Велино) по ново трасе, с оглед разминаването му с ж.п. линия 9 (Русе- Каспичан) на две нива. Предлага се, с оглед увеличаване на безопасността, в сравнение с настоящото пресичане на ж. п. линията на неохраняем прелез.

Предлага се също участъкът от общински път SHU 1185, преминаващ през селищната територия на с. Царев брод да се изнесе извън нея, като връзката с РП III 7003 стане по новоизградения обходен път до южната граница на селото.

Велоалеи и пешеходни пътеки. Паркиране

Велоалеите се провеждат по автономни трасета успоредно на автомобилните пътища или по съществуващи полски пътища.

Пешеходни пътеки извън населените места са предвидени:

- за осигуряване на достъп до обекти за туристическо посещение, напр. обекти на културното или на природното наследство, разположени далеч от автомобилни пътища;

- за осигуряване на условия за разходка или спортно движение и в качествена природна среда, в съседство с територии с рекреационни функции, напр. по поречието на р. Камчия в района на с. Мараш.

Предвид масовото туристическо посещение на обектите в НИАР „Мадара“ и в частност – за освобождаване на приемната зона на обекта от паркиране на автобуси, Планът предвижда устройване на паркинг за мин. 20 автобуса в северозападната периферия на селото, където са налице подходящи свободни терени – държавна и общинска собственост. Необходимо е изграждане на подобен паркинг и при входа на с. Коньовец „Център“, като местоположението му се съобразява с началото на туристическия маршрут.

Край с. Белокопитово, с удобен достъп откъм АМ “Хемус“ и РП РПП-2, I-4, I-7 и пътища от общинската мрежа се определя зона за устройване на къмпинг за кемпери и каравани, с оглед обслужването на „туристи-номади“. Предвидена е връзка с велоалеината мрежа, описана по-горе.

Обслужване с въздушен транспорт

В община Шумен има три селскостопански летища. През 2016 г. с решение на МС летището край с. Градище е предоставено на клуба по въздушни спортове „Скай Шумен“ за безвъзмездно ползване за срок от 10 години. Предоставената инфраструктура е разположена на площ 120 декара, вкл. половин километрова асфалтова полоса.

Планът запазва и трите летища, като във връзка с развитието на актуалните обществени спортно-рекреационни функции на летището при с. Градище се създават устройствени условия за автомобилен достъп и паркиране (по локално трасе, отклонение от път I – 4), както и за изграждане на приемна и обслужваща инфраструктура в съседство.

Устройствен режим на територии, защитени от различни закони

Защитени територии по Закона за защитените територии /ЗЗТ/

Планът изцяло респектира границите на защитените територии, определени по реда на ЗЗТ. Те запазват предназначението си и подлежат на опазване и устройство съобразно режимите на дейности, определени със заповедите за обявяването им, респ. с плановете за управление по чл. 55 от ЗЗТ след влизането им в сила, а за ПП „Шуменско плато“ – с действащия плана за управление.

Достъпът до защитените местности и природните забележителности се осъществява изцяло по съществуващи горски и полски пътища. Предвиждат се мероприятия по поддръжката и туристическо маркиране, без капитални благоустройствени работи.

Защитени зони по Закона за биологичното разнообразие (ЗБР)

Планът не предвижда нова (допълнителна) урбанизация на земеделски територии, попадащи в защитени зони по Закона за биологичното разнообразие. Населените места се устройват в границите им по действащите подробни плановете, а извън, като предимно

производствени устройствени зони (Пп) са определени урбанизираните територии на бившите стопански дворове

Нови устройствени мероприятия са предвидени в границите на защитена зона BG0002038 „Провадийско-Роякско плато” за опазване на дивите птици. Те се отнасят само за реконструкция на отсечка от съществуващ камионен горски път, свързваща село Ивански с експонираните антични гробници в землището на селото и благоустрояване на подхода към тях.

В съответствие с предвижданията на действащия подробен план и други предходни разработки за част от територията, прилежаща източно на с. Мадара и включваща приемната зона от НИАР „Мадара“ се определя устройствена зона – озеленена територия за широко обществено ползване в НИАР (разновидност Озп1). Територията попада в BG0002038 и BG0000104 („Провадийско-Роякско плато”), които в тази част съвпадат. Допуска се изпълнение само на паркоустройствени работи, вкл. икономично прокарване на алеи и оформяне кътове за сядане при запазване на съществуващото годно естествено озеленяване на база фитосанитарна оценка, като се допуска и допълнително залесяване, без въвеждане на нови, нетипични за района и инвазивни видове и без съществени промени в ландшафта. Допуска се изпълнение на парково обзавеждане и изграждане на необходимата техническа инфраструктура, при съблюдаване режимите за опазване по ЗКН и ЗБР. Не се допуска строителство или поставяне на търговски и спортни обекти. Съгласувано с компетентния орган по ЗКН, върху части от територията може да се устрои лапидариум(и). Отразено е и предвиждането на действащия подробен устройствен план по отношение трасето на пътя, респ. провеждане на отсечка от РП III 2006 по ново трасе, с оглед освобождаване на приемната зона от автомобилен транзит.

За земеделските територии, попадащи в защитени зони по ЗБР, се установява режим на превантивна устройствена защита по чл. 10, ал. 3 от Закона за устройството на територията, с който се запазва фактическото им ползване без да се влошават качествата им.

Планът запазва предназначението на горските територии. По смисъла на чл. 5, ал. 3, т. 1 от Закона за горите, горските територии, попадащи в защитени територии по ЗЗТ и защитени зони по ЗБР са специални горски територии. За тях с Плана се установява режим за превантивна устройствена защита по чл. 10, ал. 3 от ЗУТ, с който се запазва фактическото им ползване, без да се влошават качествата им. В тези зони не се допуска извършване на строителство, с изключение на елементи от техническата инфраструктура и хидротехнически съоръжения, на съоръжения, свързани с управлението на горските територии, на съоръжения за опазване на културни ценности, на специални обекти. Допуска се още поставяне на архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма и др., които не се смятат за строежи и се изпълняват без смяна предназначението на горите, съгласно чл. 153, ал. 1 от същия закон.

Водоснабдяване

Общият устройствен план на община Шумен изцяло респектира предвижданията на Регионалния генерален план на обособена територия на ВиК Шумен ООД. Той предвижда инвестиционна програма за развитие на водоснабдителната инфраструктура в краткосрочен и по-дългосрочен план в зависимост от нуждите на населените места

По отношение на предвидените нови устройствени зони, проектът предвижда за териториите на бившите стопански дворове, определени с ОУПО като „Предимно производствени зони“ или „Смесени обществено-обслужващи и производствени зони“ – при възникване на необходимост от допълнителни водни количества, те да бъдат осигурени от водоснабдителната мрежа на съответното населено място, за да отговарят на действащата нормативна уредба. По-значителни нови територии за урбанизация са предвидени:

- между селата Радко Димитриево и Ветрище „Предимно производствена зона“ с площ от около 24 ха – върху терена на бившата кариера и тухларна фабрика – водоснабдяването ще се осъществи от с. Ветрище;
- западно от с. Мараш „Ваканционно селище“ с площ от около 4 ха – водоснабдяването е възможно да стане от водоснабдителната мрежа на селото;
- за с. Коньовец водата не се подава от водоснабдителната мрежа експлоатирана от „ВиК – Шумен“ ООД, а от местен водоизточник с довеждащ водопровод от АЦ тръби Ø200 мм.

Канализация

Необходимо е изграждането на канализация на населените места. Канализациите на населените места трябва да се изпълнят с нови, надеждни материали в съответствие с наредбата за проектиране и изграждане на канализационни системи. Необходимо е изграждане на съоръжения за пречистване на отпадните води и заустването им във воден обект съобразно действащото законодателство за чувствителни зони.

За третирането на битови отпадъчни води от сравнително малък брой еквивалентни жители могат да се използват модулни пречиствателни съоръжения.

Друга алтернатива за малки населени места е изграждането на колектор до действаща ПСОВ. Този вариант е изгоден, ако населеното място се намира в близост до съществуваща ПСОВ.

Идентификация на рисковете и устройствен режим за защита от наводнения

За територията на община Шумен с висока степен на риск от речни наводнения е определен район с код BG2_APSFR_KA_04 – Камчия-Шумен. Районът обхваща част от землищата на гр. Шумен и селата Радко Димитриево, Дибич, Ивански, Мараш и Салманово.

Освен провежданите водни количества в р. Камчия и притоците ѝ се оценяват и три потенциално опасни язовира в района – яз. Салманово, яз. Шумен и яз. Дибич. Оценката

на заплахата от наводнение в този РЗПРН показва, че гр. Шумен и селата Салманово, Радко Димитриево, Дибич и Ивански са особено уязвими.

В част от територията на общината е определен и един район с нисък риск: BG2_APSFR_PR_05 – Мадара-Мадара за участък от р. Мадара в землището на с. Мадара.

2. Описание на характеристиките на други ППП/ИП, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценявания ОУПО могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони

Съгласно данни от Информационната система за поддържане на публични регистри с данни за провеждане на процедури по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и екологична оценка (ЕО), на територията на община Шумен към момента са реализирани или в процес на реализация следните инвестиционни предложения:

- Увеличаване производствения капацитет на съществуващ завод за производство на поцинкована тел“ в поземлен имот с идентификатор 10176.502.2 с площ 26,739 дка с НТП: „За черната и цветната металургия“ в землище с. Васил Друмев, общ. Шумен“, възложител „ВЕСЕЛИН ЗАПРЯНОВ“ ЕООД
- Изграждане на свинекомплекс с капацитет 1 200 свине майки, 5 500 бр. прасенца до 45 дни и 36 660 прасета за угодяване в поземлени имоти с идентификатори: 10882.103.201 с площ 85 730 м² и 150882.103.202 с площ 25 011 м² по КК на с. Ветрище, общ. Шумен с НТП: „Друг вид недървопроизводителна горска площ, възложител „Миранта БГ 2008“ ЕООД
- Въвеждане на нова дейност- регенериране на масло чрез селективен разтворител и студено смесване на базови масла и добавки за получаване на краен продукт- хидравлично и моторно масло, за целта се въвеждат: Инсталация за пречистване на отработено масло чрез селективен разтворител; Инсталация за студено смесване и добавяне на нов код 20 01 13*-разтворители“ и „Въвеждане в експлоатация на вакуум дестилатор HR 600, възложителя „АЛ И КО“ АД
- Изграждане на складова база за съхранение на машини и консумативи за опаковане и офиси в ПИ №83510.620.6 по КК на гр. Шумен, възложител „СТАРС ТРЕЙДИНГ“ ЕООД
- Газоразпределителна мрежа на гр. Шумен, Разпределителен газопровод извън урбанизираната територия, Изготвяне на Подробен устройствен план (ПУП)- Парцеларен план (ПП), Инвестиционен проект и изграждане на: Разпределителен газопровод към ПИ 83510.621.9 в местност „Якова“, землище на гр. Шумен и газопроводни отклонения“, възложител „Аресгаз“ АД
- Изграждане на площадка за третиране и рециклиране на строителни отпадъци в ПИ с идентификатор 83510.689.1 по КК на гр. Шумен, местност "Теке дере 1“, възложител „Автомагистрала Черно море“ АД

- Изграждане на сервиз за ремонт на МПС, автомивка и хотел в поземлен имот с идентификатор 46053.28.47 по Кадастралната карта на с. Мадара, общ. Шумен с площ 4978 м² и НТП: „Нива“, възложител Р*Г*И*
- Изграждане на предприятие за преработка на етерично маслени култури в УПИ II, кв. IB с идентификатор 47161.501.477 по Кадастралната карта на с. Мараш, общ. Шумен с площ 2400 м² и НТП: „За стопански двор“, възложител ЕТ „МАРТИНА ОРГАНИК-МАРТИНА ХРИСТОВА“
- Изграждане на разпределителен газопровод, захранващ ПИ 83510.60.205, газопроводни отклонения и връзка към газопровод на „Топлофикация Шумен“, в землището на гр. Шумен, общ. Шумен, възложител „Аресгаз“ АД
- Изграждане на компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране на битови отпадъци за нуждите на общините от РСУО-Шумен“ в ПИ с идентификатор 83510.570.4 по КК на гр. Шумен с площ 18690 кв. м. и НТП: „За склад на държавния резерв, възложител Община Шумен
- Изграждане на магазин от веригата „Практикер“ за търговия с материали и инструменти за строителството, бита и градината, разположен в имот с идентификатор 83510.669.491 по КК на гр. Шумен с площ 26 057 кв. м. и НТП: „За друг обществен обект, комплекс“, възложител „Практикер Ритейл“ ЕООД
- Изграждане на рибарник с площ 3,200 дка в имоти с кадастрални номера 52132.44.2 и 52132.44.3 с обща площ 4360 кв. м. и НТП: „Нива“ в землището на с. Новосел, общ. Шумен, възложител ЗП Х*Х*
- Преустройство и доизграждане на сгради в завод за производство на медни кабели“ в поземлен имот с идентификатор 83510.60.205 по кадастралната карта на гр. Шумен с площ 68 766 м² и НТП: „За друг вид застрояване“, възложител „САРК БЪЛГАРИЯ“ АД
- Реконструкция на съществуващ навес за отглеждане на 300 броя зайци в поземлен имот с идентификатор 23813.501.119 с площ 2030м² по КК на с. Друмево, общ. Шумен, възложител А*Б*Х*
- Нова стопанска сграда с предназначение за отглеждане на пилета бройлери с капацитет до 40 000 броя в ПИ с идентификатор 83510.682.587 по КК на гр. Шумен, бивш стопански двор в кв. Дивдядово с площ 6134 кв. м. и НТП: „За стопански двор“, възложител «Виктория Вет» ООД
- Преустройство на краварник в сграда за отглеждане на пилета с етапно въвеждане в експлоатация с капацитет 39 885 бр. места за угодяване на бройлери в ПИ 20938.501.785, стопански двор на с. Дибич, общ. Шумен, възложител Р.Й.
- Изграждане на еднофамилна жилищна сграда в поземлен имот с идентификатор 83510.654.319 по КК на гр. Шумен, възложител Д. К. Д
- Смяна предназначението на съществуващ телчарник в обслужваща сграда и разширение в УПИ V, кв. 23а по плана на с. Царев брод, общ. Шумен, възложител „Земя 96“ ООД
- Промяна предназначението на съществуваща сграда-магазин в център по хемодиализа с идентификатор 83510.661.101.3 в поземлен имот с идентификатор

83510.661.101 по КК на гр. Шумен, възложител „ДЪЧМЕД ДИАЛИЗА БЪЛГАРИЯ- ДИАЛИЗЕН ЦЕНТЪР ШУМЕН“ ООД

- Изграждане на жилищна сграда в поземлени имоти с идентификатори 83510.648.22 и 83510.648.23 по КК на гр. Шумен, възложител В Л В
- Изграждане на нов въздушен електропровод, съществуващ ЖБ стълб № 86 до имот 65187.507.3 по кадастралната карта на с. Салманово, възложител „Тивис“ ООД
- Модернизация на технологично оборудване и подобряване условията на производство на „Ваком МП“ ООД с местоположение ул. „Индуриална“ №18, гр. Шумен, възложителя „Ваком МП“ ООД
- Развъждане и отглеждане на аквакултури в язовир Велино, ПИ № 000065 с НТП: „Др. ест. водн. пл.“ в землището на с. Велино, общ. Шумен, възложител „ФИШ НЕТ“ ЕООД
- Производство на силиконов и антикорозионен бронзов лак цвят сребрист и черен бронзов лак в ПИ № 200006 в землището на с. Мараш, общ. Шумен, възложителя „Лепи-8“ ЕООД
- Инсталиране на едносекционен хоризонтален резервоар за дизелово гориво, снабден с измервателно устройство за отчитане на зарежданото количество гориво в ПИ с идентификатор 83510.202.42 по КК на гр. Шумен, възложител „Хан Омуртаг“ АД
- Изграждане на язовир в имот № 000086 в землището на с. Мадара за напояване на съществуваща овощна градина, възложител „Ламобиена“ ООД
- Преустройство на част от съществуваща промишлена сграда (бивши цехове на РЕМО) в Цех за студено смесване и разфасоване на биоциди в ПИ с идентификатор 83510.670.470 по КК на гр. Шумен с площ 2631 кв. м., възложител «Фарма Вет» ООД;
- Разглобяване на автомобили втора употреба за авточасти в ПИ с идентификатор 83510.685.536 по КК на гр. Шумен с площ 1436 кв. м. и НТП: „За стопански двор“, възложителя „Бо Авто“ ЕООД
- Изграждане на тръбен кладенец с дълбочина 30 м в ПИ с идентификатор 83510.664.534 по КК на гр. Шумен с НТП: „За друг вид застрояване“, възложител „ВАП“ ЕООД
- Преустройство на жилище в лекарски кабинети в жилищна сграда с магазин в УПИ IV, кв. 169 по плана на гр. Шумен, с площ за преустрояване 111, 68 м², възложител Р В
- Смяна предназначението на поземлен имот с идентификатор 83510.653.634 с площ 480 м² по КК на гр. Шумен от земеделска земя в земя за жилищни нужди, възложител Н А
- Изграждане на тръбен кладенец с цел охлаждане на машини за производство» в поземлен имот с идентификатор 83510.670.7 по КК на гр. Шумен, възложител „Мадара“ АД
- Изграждане на предприятие за тестени и сладкарски изделия» в поземлен имот с идентификатор 83510.670.465 с площ 43 589 м² по КК на гр. Шумен с НТП: „За друг вид производствен, складов обект“, възложител „Итал Фууд“ ЕАД

- Изграждане на дестилерия за етерични масла и складове за промишлени стоки в УПИ II, кв. 1 Б по регулационния план на с. Мараш, общ. Шумен, за реализирането на което се предвижда изграждане на нов електропровод, възложител „Стеди ойлс“ ООД
- Монтиране и пускане в експлоатация на тиглова индукционна пещ за топене на алуминий, магнезий, цинк, олово и сплавите им в ПИ с идентификатор 83510.670.66 по Кадастралната карта на гр. Шумен с площ 1667 кв. м. и НТП: „Незастроен имот за производствен, складов обект, възложител „Екомакс“ ООД
- Изграждане на лекарски кабинети, заведения за хранене, офиси и жилища в ПИ № 026065 с площ 8,417 дка и НТП: «Нива» в землището на с. Мадара, общ. Шумен, възложител А Н А
- Увеличаване денонощния капацитет на инсталацията, приемане на площадката и третиране на нови по вид отпадъци, модернизирание на оросителната система, промяна в потоците на формираните отпадъчни води, коригиране на географските координати на газовите кладенци и пунктовете за мониторинг на Регионално депо за неопасни битови отпадъци” в землището на гр. Шумен-кв. Дивдядово, местност „Чернувец”, възложител Община Шумен

Одобрените и реализирани ИП и/или ПП са отразени в Опорния план, т.к. това е нормативно изискване съгласно разпоредбите на ЗУТ.

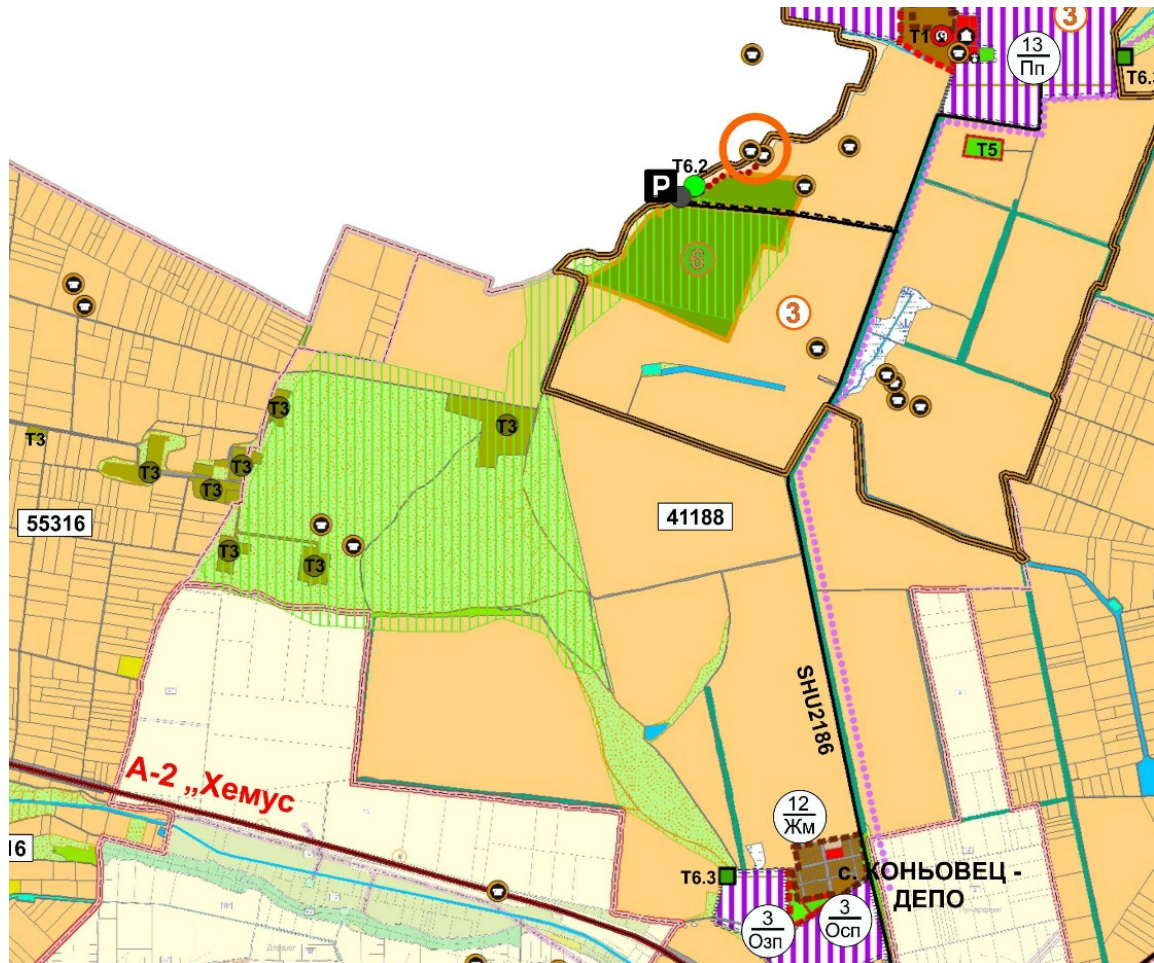
Видно от горната информация, повечето инвестиционни предложения попадат в гр. Шумен, който не е предмет на настоящия ОУПО. Не се очакват значими преки или косвени въздействия от реализацията на разглеждания ОУПО, както и не се очаква кумулативен ефект с горепосочените планове, програми, проекти и ИП, които да окажат значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони в териториалния обхват на общината.

3. Описание на елементите на ОУПО, които самостоятелно или в комбинация с други ППП/ИП биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони или техните елементи

С разработване на ОУПО следва да се създадат устройствени условия за реализиране на политиките и мерките за пространствено развитие на общината в съответствие със следните направления: земеделие, горско стопанство, туризъм, бизнес, спорт и атракции, екология, опазване и социализация на културно-историческите ценности, демография, инфраструктура, жилищна политика, социални дейности и превенция от предвидими природни бедствия. Основният механизъм за осъществяването на поставената цел се явява функционалното зонирание на общинската територия съобразно нейните характеристики в отделните териториални системи. Успоредно с териториалното зонирание се разработват и специфични правила и нормативи за устройство, които налагат специфични изисквания, обусловени от конкретните характеристики на територията и обектите в нея.

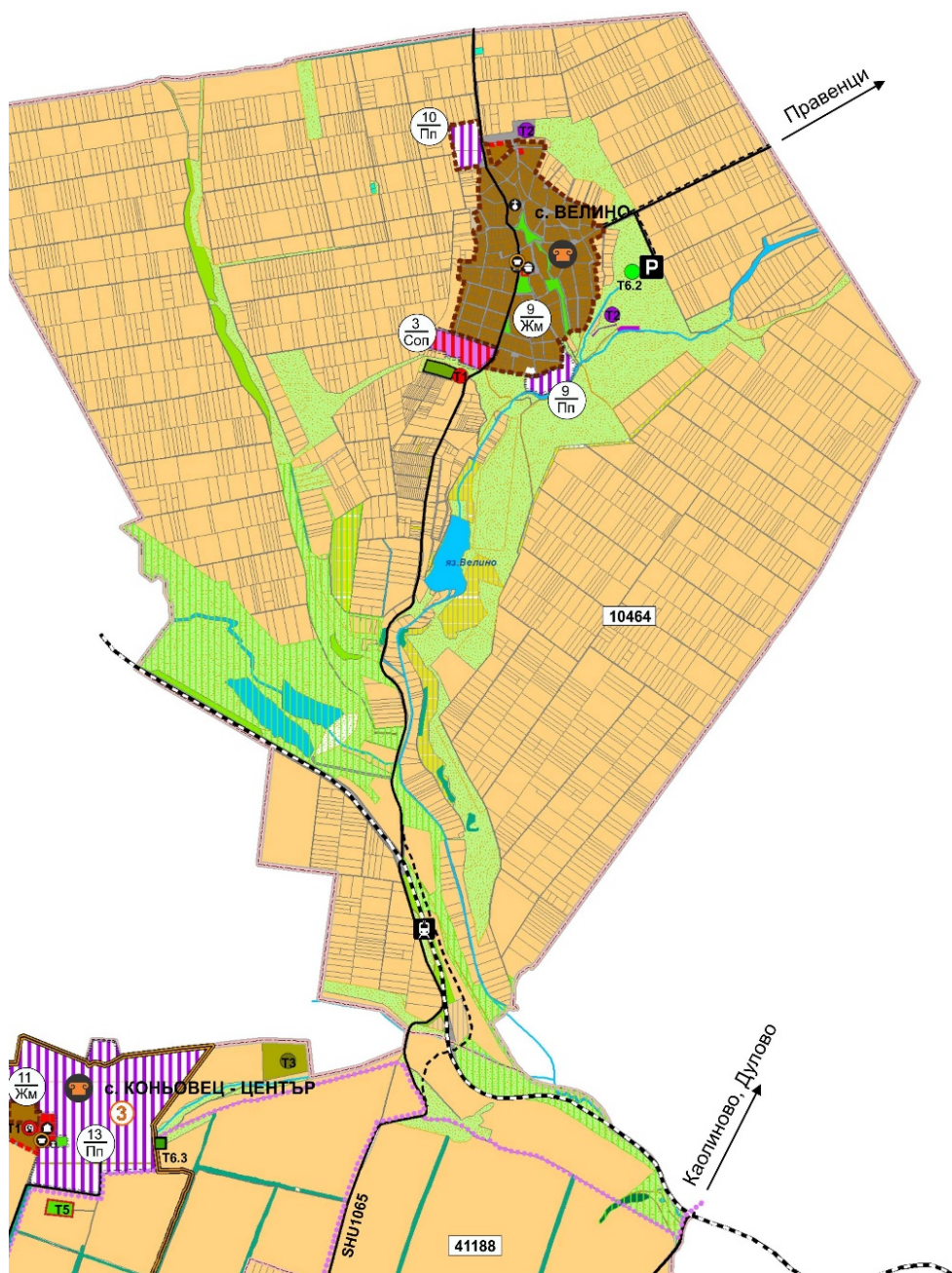
ОУПО не предвижда реализация на устройствени мероприятия и допълнителна урбанизация в границите на защитените зони, респ. не предвижда строителна намеса в тях.

Проектните предвиждания, които са разположени в близост до защитени зони от Натура 2000, са показани на фигурите по-долу:

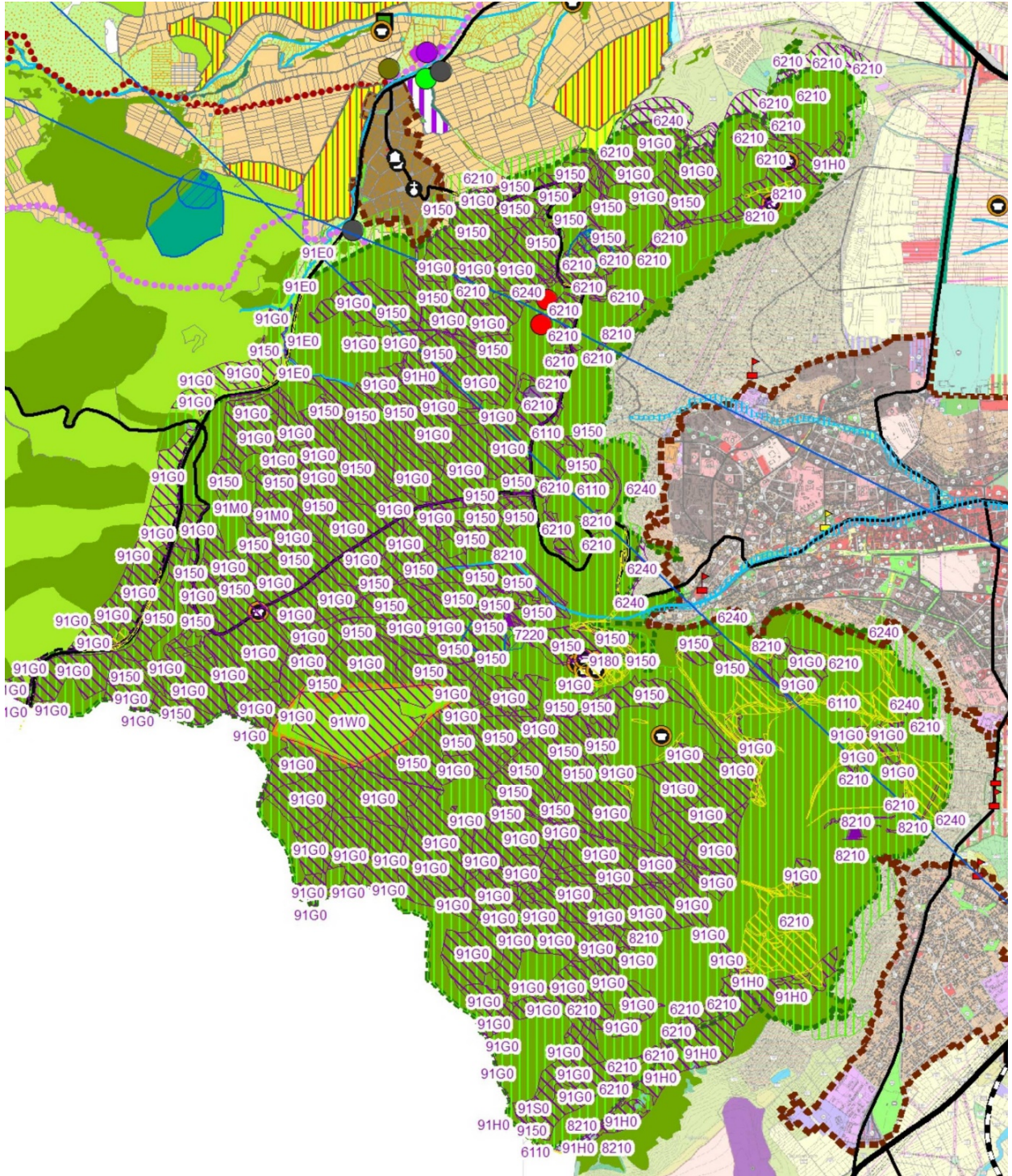
Фиг.№1 Разположение на новопроектирани УЗ спрямо ЗЗ BG0000602 „Кабюк“ (границите на ЗЗ са отбелязани със зелена вертикална линия)

Видно от фиг. №1 в близост до ЗЗ „Кабюк“ няма наличие на УЗ, респективно не се очаква пряко или косвено въздействие върху предмета и целите на опазване в нея.

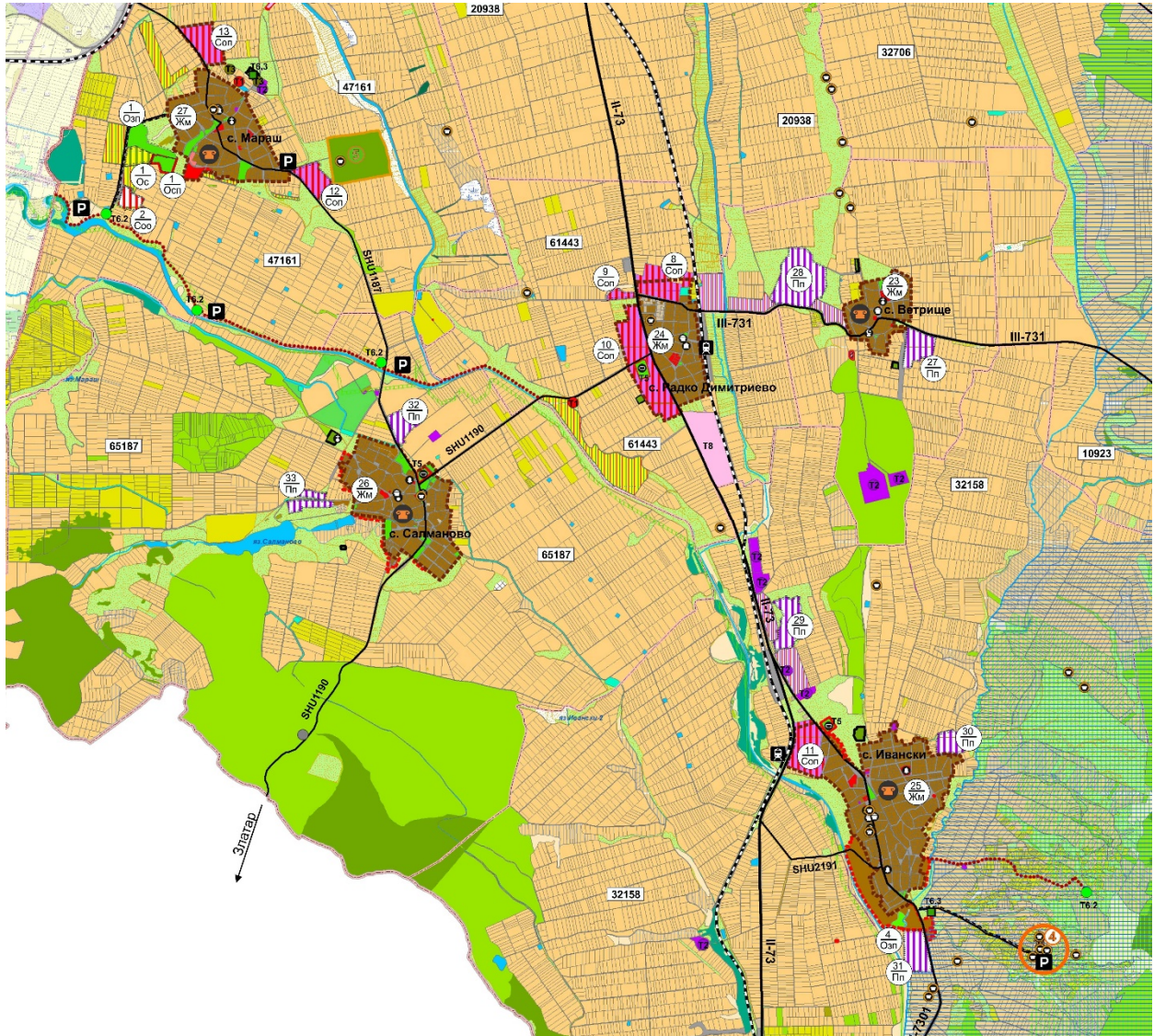
Фиг.№2 Разположение на новопроектирани УЗ спрямо ЗЗ VG0000138 „Каменица“ (границите на ЗЗ са отбелязани със зелена вертикална линия)

Видно от фиг. №2 в близост до ЗЗ „Каменица“ няма наличие на УЗ, респективно не се очаква пряко или косвено въздействие върху предмета и целите на опазване в нея.

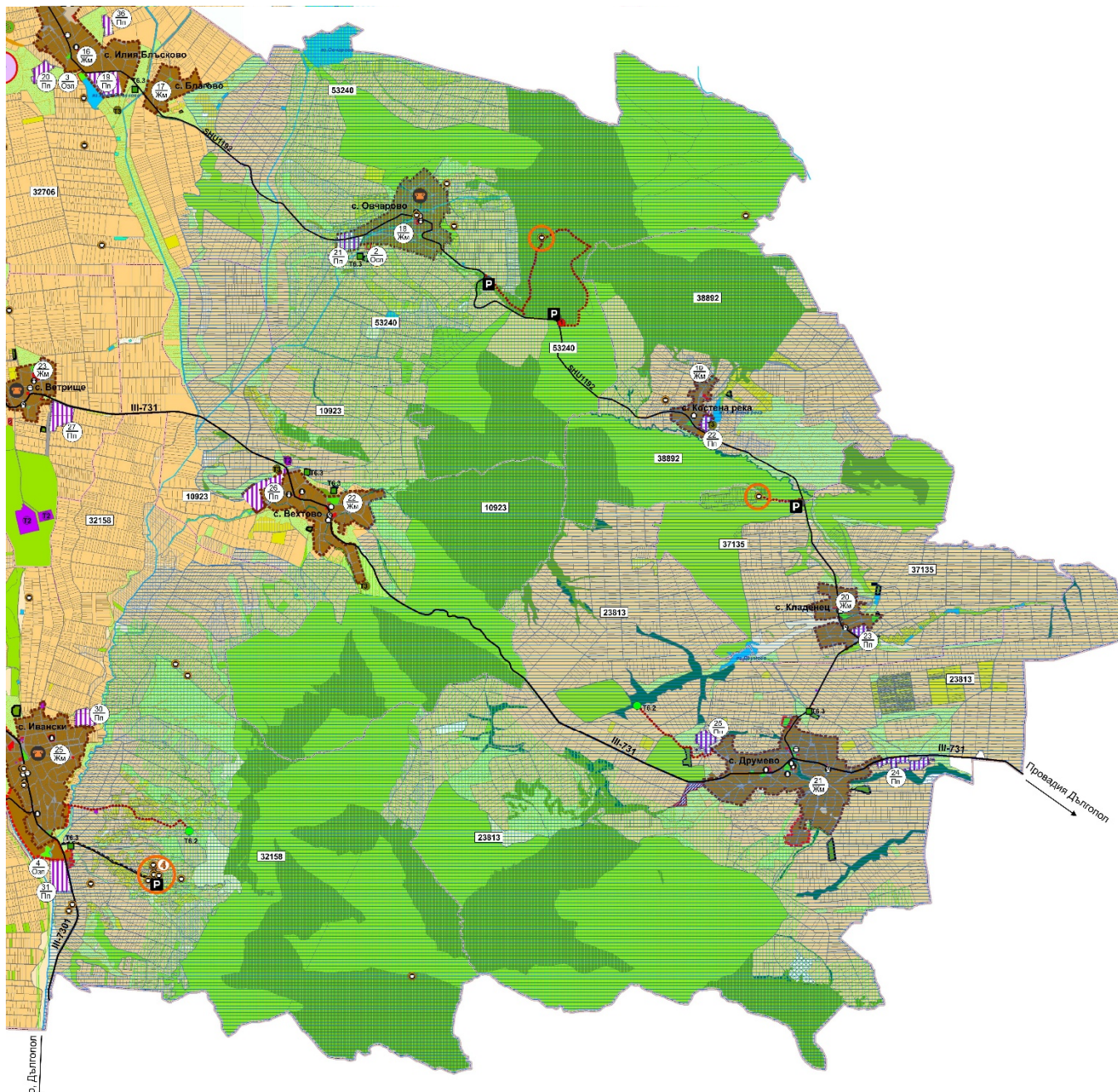
Фиг.№3 Разположение на новопроектирани УЗ спрямо ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато“ (границите на ЗЗ са отбелязани със зелена вертикална линия)

От горната фигура е видно, че в близост до ЗЗ „Шуменско плато“ няма новопроектирани устройствени зони.

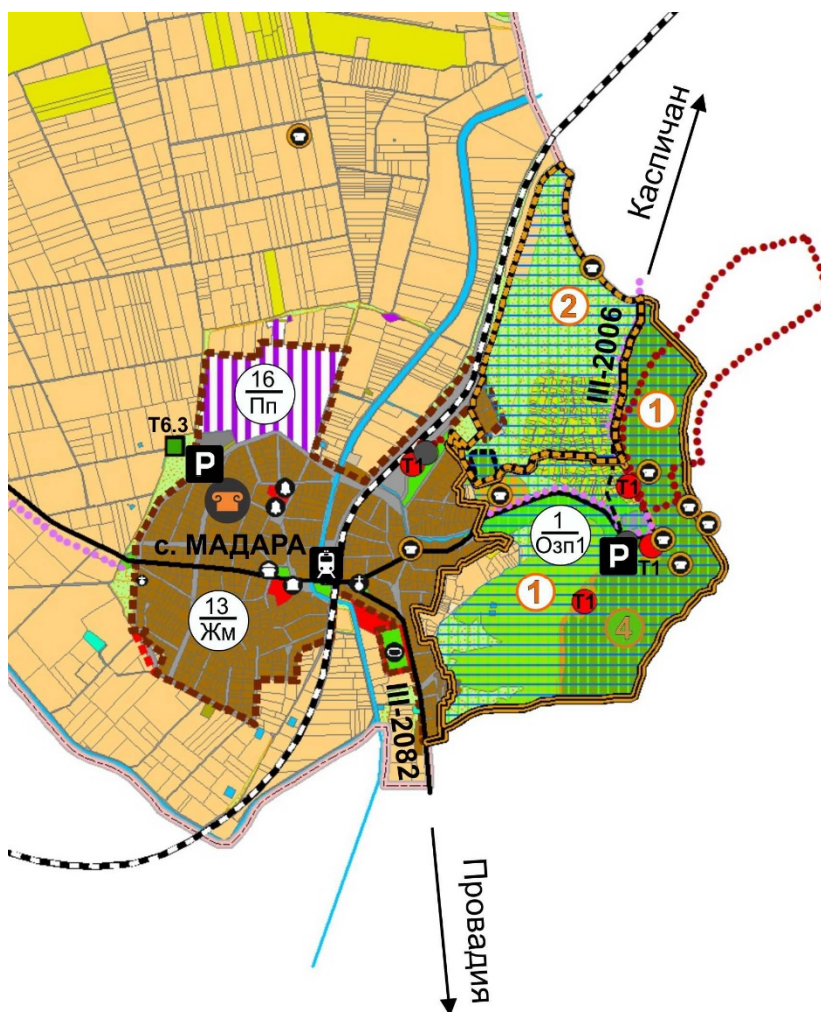

Фиг.№4 Разположение на новопроектирани УЗ спрямо ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия“ (границите на ЗЗ са отбелязани със зелена вертикална линия)

От горната фигура е видно, че в, и в близост до ЗЗ „Голяма Камчия“ няма новопроектирани устройствени зони. Единствено, в землището на с. Радко Димитриево са отредени терени с устройствен режим „Земеделски територии с допустима промяна на предназначението за рекреационни и обслужващи дейности“ (червено и зелено райе върху жълт фон), бъдещи инвестиционни инициативи в които обаче не се очаква да окажат косвено негативно въздействие върху предмета и целите на опазване в ЗЗ.

Фиг.№5 Разположение на новопроектирани УЗ спрямо ЗЗ „Провадийско-Роякско плато” (границите на ЗЗ са отбелязани със зелена вертикална линия)

Фиг.№5а Разположение на новопроектирани УЗ спрямо ЗЗ „Провадийско-Роякско плато“ (границите на ЗЗ са отбелязани със зелена вертикална линия)

Видно от фиг.№5 и №5а границите на ЗЗ „Провадийски-Роякско плато“ и в близост до тях няма новопроектирани устройствени зони. Зоните, обозначени като Пп – Предимно производствени зони, се разполагат върху урбанизираните територии – стопански дворове, на които се придава устройствен статут. Предвидена (на база действащ ПУП) е реализацията на нов път, част от съществуващ път III 2006, западно от Мадарски конник и източно от селото. Дължина на новото трасе около 470 м. В съответствие с предвижданията на действащия подробен план и други предходни разработки за част от територията, прилежаща източно на с. Мадара и включваща приемната зона експонираните обекти от НИАР „Мадара“, с оглед създаване на по-благоприятна среда за посетителите, се определя устройствена зона – озеленена територия за широко обществено ползване в НИАР (разновидност Озп1). Допуска се изпълнение само на паркоустройствени работи, вкл. икономично прокарване на алеи и оформяне кътове за сядане при запазване на съществуващото годно естествено озеленяване на база фитосанитарна оценка, като се допуска и допълнително залесяване, без въвеждане на

нови, нетипични за района и инвазивни видове и без съществени промени в ландшафта. Допуска се изпълнение на парково обзавеждане и изграждане на необходимата техническа инфраструктура, при съблюдаване режимите за опазване по ЗКН и ЗБР. Не се допуска строителство или поставяне на търговски и спортни обекти.

На база горното, не се очакват преки или косвени въздействия върху ЗЗ BG0000104 “Провадийско-Роякско плато“.

Елементите на плана, които има вероятност да окажат въздействие върху защитена зона BG0002038 „Провадийско – Роякско плато” по Директива 2009/147 ЕО за опазване на дивите птици, са:

с. Мадара

- Нов път, част от съществуващ път III 2006, западно от Мадарски конник и източно от селото. Дължина на новото трасе около 470 м.
- Устройствова зона Озп_1 - по пътя от с. Мадара за Мадарския конник. Южно от пътя и източно от селото. Площ - 7,3 ха

с. Овчарово

- Устройствова зона Осп_2 - зона за спорт - южно от с. Овчарово - върху терен на бивше сметище. Площ - 0,4 ха
- Устройствова зона Пп_21. Западно от селото. Стопански двор със съществуващи постройки. Площ – 6,63 ха.

с. Костена река

Устройствова зона Пп_22. Източно от селото. Стопански двор със съществуващи постройки и пасище. Площ – 2,73 ха.

с. Кладенец

Устройствова зона Пп_23. Източно от селото. Стопански двор със съществуващи постройки. Площ – 2,85 ха.

с. Друмево

- Устройствова зона Пп_24. Източно от селото. Площ – 7,55 ха.
- Устройствова зона Пп_25. Западно от селото. Площ – 5,85 ха.

с. Ивански

Съществуващ път за реконструкция източно от с. Ивански до могили. Дължина - 1350 м.

На следващата таблица (вж. Таблица №3.2) са обобщени възможните вероятни видове въздействия, произтичащи от реализацията на ОУПО и връзката му с:

- неговия обхват по отношение местоположението му спрямо защитените зони;
- на коя фаза от изпълнение на проекта е вероятно да възникнат; по отношение ефекта върху местообитанията и видовете дали въздействията имат дълготрайно въздействие

или имат временен ефект; по отношение времетраенето на въздействията дали въздействията са постоянни, краткосрочни, периодични, инцидентни (не се предполага задължително да възникнат);

- с кои други въздействия на ОУПО имат комбинирано влияние върху даден параметър за Благоприятния природозащитен статус на видовете и местообитанията. Оценяват се връзките между преките въздействия. По-нататък се оценява възможния комбиниран ефект върху тях.
- с какви други планове, програми и инвестиционни намерения може да има кумулативен ефект.

Таблица № 3.2

Вид въздействие	Обхват на въздействието	Фаза на въздействие Трайност Периодичност	Възможни комбинирани въздействия	Възможни кумулативни въздействия (други проекти)
Пряко - унищожаване на местообитания.	Извън ЗЗ и на определено разстояние от тях (извън прилежащите им територии)	Строителство - дългосрочно, постоянно и необратимо.	Трайно увреждане качеството на местообитания при експлоатация поради: <ul style="list-style-type: none"> ● прогонване на индивидите заради шумово и светлинно замърсяване и/или засилено човешко присъствие. ● прекъсване на важни екотони и прекъсване на достъпа до ключови местообитания (смъртност, прогонване, непреодолими инженерни съоръжения). ● фрагментиране на местообитанията и изолиране на малки парчета иначе подходящи местообитания (смъртност, прогонване, непреодолими инженерни съоръжения). 	Възможно е да се прояви кумулативен ефект с реализацията и на други ИП, планове и програми
Фрагментация на местообитания.	Извън ЗЗ и на определено разстояние от прилежащите им територии	Строителство и експлоатация - дългосрочно и постоянно.	<ul style="list-style-type: none"> ● прогонване на индивиди заради шумово и светлинно замърсяване и/или засилено човешко присъствие. ● пряко унищожаване на местообитания; 	Възможни по отношение само на отделни животински видове, но без птици, които използват за придвижване и въздушното пространство.
Смъртност на индивиди.	Извън ЗЗ (фрагментационен ефект на биокоридорите)	Строителство - краткосрочно по време на строителството. Експлоатация - дългосрочно, периодично, необратимо по време на експлоатацията.	Увреждане структурата и функциите на популации на типични видове и влошаване на техния БПС <ul style="list-style-type: none"> ● фрагментирането и увреждането на местообитанията чрез прекъсване на важни екотони и достъпа до ключови местообитания. ● Прекъсването на биокоридори за 	Слаб риск – само по отношение на някои бавно подвижни индивиди (насекоми, земноводни и влечуги), които обитават и териториите извън ЗЗ или са във някакви

			миграцията/разпространението на видовете.	взаимоотношения с индивиди от ЗЗ. Възможно е унищожаване и на гнезда и малки на наземно или нискогнездящи птици.
Прогонване на животни заради засилено човешко присъствие.	Извън ЗЗ	Строителство/експлоатация - дълготрайно, постоянно	Има комбинирано въздействие върху качеството на местообитанията, както и може да спомогне за увреждане и прекъсване на някои биокоридори.	Възможно е по отношение на някои видове чувствителни към фактор безпокойство – птици и някои бозайници.
Инженерни прегради за нормалното функциониране на местообитанията	Извън ЗЗ и на достатъчно разстояние от тях	Строителство/експлоатация - дълготрайно, постоянно.	Има комбинирано въздействие върху качеството на местообитанията (прекъсване на екотони и достъп до ключови местообитания; фрагментация и изолиране на малки парчета местообитания)	Възможно е само по отношение на някои наземно бавно придвижващи се видове - влечуги и земноводни, които може да обитават и територията на ЗЗ.
Шумово замърсяване.	Извън ЗЗ (фрагментационен ефект на биокоридорите)	Строителство/експлоатация - дълготрайно, постоянно	Чрез прогонване на чувствителните видове има комбинирано въздействие върху качеството на местообитанията	Безпокойство на чувствителните към човешкото присъствие видове.
Светлинно замърсяване.	Извън ЗЗ (отблъскване и безпокойство на животни или обратното - привличане им)	Експлоатация - дълготрайно, постоянно	Чрез прогонване на чувствителните видове има комбинирано въздействие върху качеството на местообитанията.	Безпокойство на нощно активни видове.
Нарушаване на водния баланс	Извън ЗЗ (унищожаване на хранителен ресурс и подходящи места за хранене/ почивка, гнездови биотопи).	Експлоатация - дългосрочно, постоянно, необратимо докато конкретният обект е действащ	Има комбинирано въздействие със унищожаване на местообитания, пресушаване на влажни зони и фрагментация	Не се очаква такъв в следствие на реализацията на ОУП
Изхвърляне на отпадъци.	ЗЗ BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, ЗЗ BG0000138 „Каменица”, ЗЗ BG0000382 „Шуменско плато”, ЗЗ BG0000501 „Голяма Камчия”, ЗЗ BG0000602 „Кабюк” и ЗЗ BG0002038 „Провадийско-Роякско плато”	Строителство/експлоатация - локално, средносрочно или дългосрочно, обратимо след премахване на въздействието	Има комбинирано въздействие със замърсяване на водите, унищожаване на местообитания.	При безразборно и неконтролирано изхвърляне на отпадъци на територията на защитените зони.

	(нерегламентирани депа). Влошаване на хранителната база на животинските видове и качеството на местата за хранене, почивка, гнездене)			
Повишена опасност от пожари	Извън ЗЗ и на достатъчно разстояние от тях.	Строителство/ експлоатация - временно, инцидентно.	Може да доведе до временно (възстановимо) увреждане на местообитания и популации.	Реализацията на ОУП може да доведе до увеличаване на този риск в съседните на устройствените зони територии в резултат най-вече на човешка небрежност (изхвърляне на незагасени фасове, неправилно боравене с отоплителни уреди и др.).
Опасност от инцидентни - замърсявания при аварии в изградената инфраструктура.	ЗЗ BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, ЗЗ BG0000138 „Каменица”, ЗЗ BG0000382 „Шуменско плато”, ЗЗ BG0000501 „Голяма Камчия”, ЗЗ BG0000602 „Кабюк” и ЗЗ BG0002038 „Провадийско-Роякско плато”, на определено разстояние от прилежащите им територии.	Експлоатация - временно, инцидентно.	Може да доведе до временно (възстановимо) увреждане на местообитания и популации.	Такъв риск може да се прояви, но предимно извън ЗЗ.
Нахлуване на чужди видове в природните местообитания.	ЗЗ BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, ЗЗ BG0000138 „Каменица”, ЗЗ BG0000382 „Шуменско плато”, ЗЗ BG0000501 „Голяма Камчия”, ЗЗ BG0000602 „Кабюк” и ЗЗ BG0002038 „Провадийско-Роякско плато”	Строителство и експлоатация - дълготрайно, постоянно.	Може да доведе до подмяна във видовия състав на природни местообитания.	Съществува риск при масово озеленяване с чужди и нетипични за страната, най-вече агресивни храстови и дървесни видове.

4. Описание на защитените зони, местообитанията, видовете и целите на управление на национално и международно ниво и тяхното отчитане при изготвянето на ОУПО

4.1 Защитени зони – описание

4.1.1 33 BG0000104 Провадийско-Роякско плато

Тип В - Защитена зона по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Площ – 50158.5877 ха

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Природни местообитания:

Природно местообитание 6110 Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*

Природно местообитание 6240 *Субпанонски степни тревни съобщества

Природно местообитание 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове

Природно местообитание 8310 Неблагоустроени пещери

Природно местообитание 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*)

Природно местообитание 9180 Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове

Природно местообитание 91GO Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*

Природно местообитание 91H0 *Панонски гори с *Quercus pubescens*

Природно местообитание 91I0 *Евро-сибирски степни гори с *Quercus* spp.

Природно местообитание 91MO Балкано-панонски церово-горунови гори

Природно местообитание 91SO Западнопонтиски букови гори

Природно местообитание 91WO Мизийски букови гори

Природно местообитание 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа

Безгръбначни

Алпийска розалия (*R. alpina*), *E. quadripunctaria*, Бръмбар рогач (*L. cervus*), Буков сечко (*M. funereus*), Обикновен сечко (*C. cerdo*)

Риб

Горчивка (*Rh. sericeus*), Обикновен щипок (*C. taenia*), Маришка мряна (*B. plebejus*)

Земноводни и влечуги

Голям гребенест тритон (*T. karelinii*), Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*), Ивичест смок (*E. quatuorlineata*), Червенкоремна бумка (*B. bombina*), Шипобедрена костенурка (*T. graeca*), Шипоопашата костенурка (*T. hermanni*)

Бозайници, без прилепи

Видра (*L. lutra*), Вълк (*C. lupus*), Добруджански хомяк (*M. newtoni*), Лалугер (*S. citellus*)
Пъстър пор (*V. peregrusna*), Степен пор (*M. evermanni*)

Прилепи

Голям нощник (*M. myotis*), Голям подковонос (*Rh. ferrumequinum*), Дългокрил прилеп (*M. schreibersii*), Дългопръст нощник (*M. saraccinii*), Дългоух нощник (*M. bechsteinii*), Малък подковонос (*Rh. hipposideros*), Остроух нощник (*M. blythii*), Средиземноморски подковонос (*Rh. blasii*), Подковонос на Мехели (*Rh. mehelyi*), Трицветен нощник (*M. emarginatus*), Южен подковонос (*Rh. euryale*)

Растения

Янкева кутявка (*Moehringia jankae*), Янкева метличина (*Centaurea jankae*)

4.1.2 Защитена зона BG0000138 Каменица

Тип В - Защитена зона по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Площ – 1455.71 ха

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:**Природни местообитания:**

Природно местообитание 40СО Понто-сарматски широколистни храстчета

Природно местообитание 6110 Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*

Природно местообитание 6240 *Субпанонски степни тревни съобщества
Природно местообитание 8310 Неблагоустроени пещери
Природно местообитание 91G0 Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*
Природно местообитание 91H0 *Панонски гори с *Quercus pubescens*

Безгръбначни

Алпийска розалия (*R. alpina*), Бръмбар рогач (*L. cervus*), Буков сечко (*M. funereus*), Обикновен сечко (*C. cerdo*)

Рибни

Европейска горчивка (*Rh. sericeus*)

Земноводни и влечуги

Голям гребенест тритон (*T. karelinii*), Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*), Ивичест смок (*E. quatuorlineata*), Червенокоремна бумка (*B. bombina*), Шипобедрена костенурка (*T. graeca*), Шипоопашата костенурка (*T. hermanni*)

Бозайници, без прилепи

Видра (*L. lutra*), Вълк (*C. lupus*), Добруджански хомяк (*M. newtoni*), Лалугер (*S. citellus*)
Пъстър пор (*V. peregusna*)

Прилепи

Дългокрил прилеп (*M. schreibersii*), Дългопръст ношник (*M. saraccinii*), Остроух ношник (*M. blythii*), Средиземноморски подковонос (*Rh. blasii*), Подковонос на Мехели (*Rh. mehelyi*), Южен подковонос (*Rh. euryale*)

Растения

Червено усойниче (*Echium russicum*)

4.1.3 Защитена зона BG0000382 Шуменско плато

Тип В - Защитена зона по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Площ – 4490.62 ха

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Природни местообитания:

Природно местообитание 40АО Субконтинентални пери-панонски храстови съобщества

Природно местообитание 6110 *Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*

Природно местообитание 6210 *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (важни местообитания на орхидеи)

Природно местообитание 6240 *Субпанонски степни тревни съобщества

Природно местообитание 7220 Извори с твърда вода с туфести формации (*Cratoneurion*)

Природно местообитание 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове

Природно местообитание 8310 Неблагоустроени пещери

Природно местообитание 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*)

Природно местообитание 9180 Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове

Природно местообитание 91G0 Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*

Природно местообитание 91H0 *Панонски гори с *Quercus pubescens*

Природно местообитание 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа

Безгръбначни

Алпийска розалия (*R. alpina*), Бръмбар рогащ (*L. cervus*), Буков сечко (*M. funereus*), Обикновен сечко (*C. cerdo*), *Callimorpha quadripunctaria*, Лицена (*Lycaena dispar*), *Bolbelasmus unicornis*,

Риби

Земноводни и влечуги

Голям гребенест тритон (*T. karelinii*), Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*), Ивичест смок (*E. quatuorlineata*), Жълтокоремна бумка (*B. variegata*), Шипобедрена костенурка (*T. graeca*), Шипоопашата костенурка (*T. hermanni*)

Бозайници, без прилепи

Добруджански хомяк (*M. newtoni*), Лалугер (*S. citellus*), Пъстър пор (*V. peregusna*)

Прилепи

Дългокрил прилеп (*M. schreibersii*), Дългопръст нощник (*M. saraccinii*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), Остроух нощник (*M. blythii*), Средиземноморски подковонос (*Rh. blasii*), Подковонос на Мехели (*Rh. mehelyi*), Южен подковонос (*Rh. euryale*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*)

Растения

Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*), Янкева кутявка (*Moehringia jankae*)

4.1.4 Защитена зона BG0000501 Голяма Камчия

Тип В - Защитена зона по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Площ (дка) – обща площ на зоната 216.69 ха;

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Природно местообитание 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*
Природно местообитание 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори

Безгръбначни

Алпийска розалия (*R. alpina*), Буков сечко (*M. funereus*), *Callimorpha quadripunctaria*, Обикновен сечко (*C. cerdo*), Бръмбар рогац (*L. cervus*), Бисерна мида (*Unio crassus*)

Рибни

Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*)

Земноводни и влечуги

Голям гребенест тритон (*T. karelinii*), Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*), Жълтокоремна бумка (*B. variegata*), Червенокоремна бумка (*B. bombina*)

Бозайници, без прилепи

Видра (*Lutra lutra*), Добруджански хомяк (*M. newtoni*), Лалугер (*S. citellus*), Пъстър пор (*V. peregusna*)

Прилепи

Дългокрил прилеп (*M. schreibersii*), Остроух нощник (*M. blythii*), Дългопръст нощник (*M. saraccinii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Средиземноморски подковонос (*Rh. blasii*), Южен подковонос (*Rh. euryale*), Подковонос на Мехели (*Rh. mehelyi*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*)

4.1.5 Защитена зона Кабиюк

Тип В - Защитена зона по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Площ (дка) – обща площ на зоната 286.87 ха;

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видо-състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Природно местообитание 40АО Субконтинентални пери-панонски храстови съобщества
Природно местообитание 40СО Панто-сарматски широколистни храстчета
Природно местообитание 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)
Природно местообитание 6240 Субпанонски степни тревни съобщества
Природно местообитание 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*
Природно местообитание 91I0 Евро-сибирски степни гори с *Quercus* spp.

Безгръбначни

Алпийска розалия (*R. alpina*), Буков сечко (*M. funereus*), Обикновен сечко (*C. cerdo*), Бръмбар рогач (*L. cervus*)

Земноводни и влечуги

Голям гребенест тритон (*T. karelinii*), Ивичест смок (*E. quatuorlineata*), Жълтокоремна бумка (*B. variegata*), Шипобедрена костенурка (*T. graeca*), Шипоопашата костенурка (*T. hermanni*)

Бозайници, без прилепи

Добруджански хомяк (*M. newtoni*), Пъстър пор (*V. peregusna*),

Прилепи

Дългокрил прилеп (*M. schreibersii*), Остроух нощник (*M. blythii*), Дългопръст нощник (*M. saraccinii*), Средиземноморски подковонос (*Rh. blasii*), Южен подковонос (*Rh. euryale*), Подковонос на Мехели (*Rh. mehelyi*)

4.1.6 33 BG0002038 Провадийско-Роякско плато

Тип А - Защитена зона по Защитена зона по Директива 2009/147/ЕО опазване на дивите птици

Площ на зоната 84031,5041 ха

Описание на зоната

Провадийското и Роякското плато се намират в Източна България, между градовете Шумен и Провадия. На север и юг граничат съответно с река Провадийска и река Голяма Камчия, като в границите на мястото се включват и скалните масиви Невша - Венчан и Комунари. На запад достигат до селата Мадара и Благово, а на изток - до шосето с. Гроздьово - с. Бързица. Районът е слабо населен с концентрация на селищата предимно по долините на ограничаващите го реки и по-малко във водосбора на река Главница. Половината от територията на мястото е заета от смесени широколистни гори с чувствително преобладаване на цер /*Quercus cerris*/ примесен с благун /*Quercus frainetto*/, източен горун /*Quercus polycarpa*/, обикновен габър /*Carpinus betulus*/, келяв габър /*Carpinus orientalis*/ и мъждрян /*Fraxinus ornus*/ (Бондев, 1991). Около една трета от тези гори са семенни високостъблени с облика на някогашните естествени смесени широколистни гори, покривали обширни територии от този район. Останалата част от горите са издънкови, предимно заклеявели, с чувствително променена структура. Обработваемите площи обхващат около 47% от територията на района, а около 13% са пасищни територии, на места обрасли с храстова растителност. На няколко места в района са разпръснати скални масиви, обособени в комплекси.

В района на Провадийско-Роякското плато са установени 160 вида, от които 36 са включени в Червената книга на България (1985). От срещаните се видове 68 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 4 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 19 вида, в SPEC3 - 45 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 52 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 49 са вписани също в приложение I на Директива 79/409 на ЕС. Провадийско-Роякското плато е едно от петте най-важни места в страната от значение за Европейския съюз за опазването на египетския лешояд /*Neophron percnopterus*/, бухала /*Bubo bubo*/, средния пъстър кълвач /*Dendrocopos medius*/, синявицата /*Coracias garrulus*/, козодоя /*Caprimulgus europaeus*/, градинската овесарка /*Emberiza hortulana*/ и ястребогушото коприварче /*Sylvia nisoria*/, Орелът змияр /*Circaetus gallicus*/, белоопашатият мишелов /*Buteo rufinus*/, скалният орел /*Aquila chrysaetos*/ и малкият орел /*Hieraaetus pennatus*/ гнездят също в значителни количества. Добрата хранителна база и подходящите места за почивка привличат по време на пролетна и есенна миграция относително големи количества бели и черни щъркели и различни видове грабливи птици. Долината на река Провадийска се явява място с тесен фронт на миграция, където преминават и често спират за пренощуване и хранене над 35000 щъркели и 3000 грабливи птици.

Основни цели за опазването на зоната са:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и на естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

4.2 Описание на района – флористични и фаунистични характеристики на природната среда**4.2.1 Характеристика на територията и на регистрираните растителни съобщества в обхвата на въздействие, определяне на наличието или отсъствието на типове природни местообитания от Прил. I на Дир. 92/43/ЕИО в най – близката част на защитената зона**

В съответствие с направената справка за картируемите растителни единици (по Бондев, 1991), в района на община Шумен и разглеждания ОУП са разпространени следните растителни съобщества:

⇒ Коренна и производна растителност.

Територията на общината попада в два горскорастителни пояса: долният равнинно- хълмист и хълмисто- предпланински пояс на дъбовите гори с подпояс на крайречните и лонгозни гори, подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори и подпояс на хълмисто-предпланинските широколистни гори, и средния планински пояс на горите от бук и иглолистни с подпояс на планинските гори от горун, бук и ела.

Горската растителност е представена от три основни групи насаждения: естествени смесени високостеблени насаждения, представляващи основната част от дървесните запаси на лесничейството, съставени предимно то бук, зимен дъб, габър, цер и благун; изкуствено създадени насаждения главно от бял бор, черен бор и акация; естествени издънкови насаждения от бук, зимен дъб, габър, цер, благун, келяв габър и др. С единично или по-малко участие в насажденията и от трите основни групи се срещат още явор, ясен, шестил, сребролистна и едролистна липа, турска леска, планински ясен, мъждрян, клен, брекина, череша, трепетлика, а от внесените по изкуствен път – червен дъб, зелена дугласка, смърч, ела, бреза и евроамерикански тополи.

Полухрастите са представени главно от къпината и по-ограничено от малината. В подпояса на крайречните и лонгозни гори преобладават тополовите и борови култури. Естествената горска растителност в подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори се състои от зимен дъб, бук, цер, благун, габър, келяв габър, а от изкуствен произход – черен бор, бял бор и

акация. В подпояса на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори преобладават зимендъбовите и буковите чисти и смесени с габър насаждения и бялборови култури. В подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела преобладават чистите букови и по-ограничено зимендъбови насаждения. От представителите на лечебни растения: божур, коприва, горска ягода, лапад, лайка, лавандула, мащерка, самардала, левурда, мента, босилек, риган, бял равнец, жълт, червен кантарион и глухарче.

Местообитанията, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия”, 33 BG0000602 „Кабюк”, са както следва:

● **40А0* Субконтинентални пери-панонски храстови съобщества**

Степни храстови съобщества с доминиране на ниски листопадни храсти, разпространени в райони с континентален или субсредиземноморски климат, най-често по варовити терени, предимно върху хумусно-карбонатни почви. На този тип местообитание съответстват съобщества, отнасящи се към съюзите *Amygdalion nanae* и *Pruno tenellae-Syringion*.

Подтипове:

31.8В122 – Храсталачни съобщества с доминиране на *Amygdalus nana* и по-рядко на *Prunus fruticosa* с ограничено разпространение в резултат на усвояване на терени за земеделски нужди в низините и хълмистите територии.

31.8В123 - Много ниски храсталаци, доминирани от *Rosa pimpinellifolia* (syn.: *Rosa spinosissima*).

Растения: *Amygdalus nana*, *Prunus fruticosa*, *Rosa gallica*, *R. pimpinellifolia*, *Amelanchier ovalis*, *Acer tataricum*, *Cotoneaster integerrimus*, *C. niger*, *Adonis vernalis*, *Anemone sylvestris*, *Geranium sanguineum*, *Galium purpureum*, *Peucedanum carvifolia*, *Teucrium chamaedrys*, *T. polium*, *T.*

montanum, *Aster linosyris*, *Inula ensifolia*, *I. hirta*, *Melica picta*, *Nepeta nuda*, *Peucedanum cervaria*, *Phlomis tuberosa*, *Jurinea mollis*, *Vinca herbacea*, *Agropyron cristatum*, *Salvia austriaca*, *Syringa vulgaris*.

Природно местообитание 40А0* е представено в 33 BG0000602 “Кабюк” с обща площ от 0,31 ха. Тази стойност е по-малка от посочената за референтна в стандартния формуляр (0,57 ха). Възможно е част от площите на 40А0* да са загубени след обрастването с храсти на съседни участъци.

● **40С0* Понто-сарматски широколистни храстчета**

Малки по площ, фрагментарни съобщества на *Caragana frutex* и *Spiraea crenata*, монодоминантни или с участието на други степни храстчета. Запазили са се само на местата с реликтна степна растителност.

Растения: *Caragana frutex*, *Spiraea crenata*, *Amygdalus nana*, *Prunus fruticosa*.

Разпространени са в Североизточна България – Кабюшка могила и долината на река Каменица (Шуменско); Дунавската равнина – Черна могила (Свищовско).

Природно местообитание 40C0* е представено в **ЗЗ ВГ0000602 “Кабюк”** с обща площ от 0,04 ха. Тази стойност е по-малка от посочената за референтна в стандартния формуляр (0,14 ха), поради което оценката на състоянието е неблагоприятно незадоволително състояние.

• **6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi***
Отворени, ксерофилни пионерни съобщества върху плитко-варовикови или алкални почви с преобладаване на пролетни едногодишни и сукулентни растения, най-често *Sedum album*, *S. acre*, *S. hispanicum* от съюз *Alyso alyssoidis-Sedion albi*. Формират неголеми петна в карстовите райони в ниските - до 700-1000 m н.в., континентални региони на страната. Подобни съобщества могат да възникнат върху изкуствени субстрати - депозити от кариери, но те не бива да се вземат под внимание. От тях също трябва да се изключат и терофитните средиземноморски степи - клас *Thero-Brachypodietea*, които се срещат в най-южните части на страната.

Растения: *Alyssum alyssoides*, *Acinos arvensis*, *Arabis recta*, *Arenaria serpillifolia*, *Cerastium* spp., *Erophila verna*, *Jovibarba heuffelii*, *Holosteum umbellatum*, *Medicago minima*, *Minuartia setacea*, *Poa bulbosa*, *Paronychia cephalotes*, *Saxifraga tridactylites*, *Scleranthus annuus*, *Sedum* spp., *Sempervivum* spp., *Teucrium montanum*, *Syntrichia ruralis*, *Grimmia pulvinata*.

Разпространени са в ниските карстови райони в цяла България - Предбалкана, суходолията на Лудогорието, каньоните в Дунавската равнина, ниските планини в Западна България (Софийско). Навсякъде това местообитание заема малки площи и образува комплекси в зависимост от съотношението на голите скални разкрития и местата с тънката почвена покривка с многогодишните тревни съобщества от клас *Festuco-Brometea* и с отворените ксеротермни гори и храсталаци, които на такива места са доминирани най-често от *Quercus pubescens*, *Fraxinus ornus*, *Carpinus orientalis*, *Paliurus spina-christi*.

Природно местообитание в 6110* в **ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато“** е представено с обща площ от 60,43 ха в ЗЗ „Провадийско-Роякско плато“. Това се равнява на 0,12% от общата площ на защитената зона (50158,59 ха). Установява се увеличаване на площта на местообитанието с 5,81 ха (10,64%) спрямо референтната площ. Референтната стойност за разпространението на природно местообитание 6110* в защитена зона „Провадийско-Роякско плато“ в Стандартния формуляр е 54,62 ха (0,1089% от 50158,59 ха). Разликата в площите е резултат от по-точното картиране и прилагането на различен подход на определяне на разпространението в сравнение с 2007 г.

Природно местообитание 6110* е представено с обща площ от 13,35 ха в **ЗЗ ВГ0000138 „Каменица“**. Това се равнява на 0,917% от общата площ на защитената зона (1445,71 ha). Установява се намаляване на площта на местообитанието с 70,21 ха (84,02%) спрямо референтната площ. Разликата в площите е резултат от пълното обхождане на зоната и по-точното картиране с прилагането на различен подход при определяне на разпространението в сравнение с 2007 г. Като резултат е установен голям брой нови полигони, които не са били описани при обявяването на защитената зона.

Природно местообитание 6110* е представено с обща площ от 6,03 ха в **ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато”**. Това се равнява на 0,13% от общата площ на защитената зона (4490.62 ха). Установява се увеличаване на площта на местообитанието с 3,24 ха (116%) спрямо референтната площ.

• **6210* Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)**

Ксеротермни до мезоксеротермни тревни съобщества на варовикова основа от разред *Festucetalia valesiaca*. Представени са както от континентални или субконтинентални пасища или ливадни степи, така и от многогодишни тревни съобщества на варовити склонове от субсредиземноморските региони. Много от тези съобщества са вторични - на мястото на унищожени гори. Видовият състав е изключително разнообразен. Най-често доминират *Chrysopogon gryllus*, *Dichanthium ischaemum*, *Stipa* spp., *Festuca valesiaca* и по-рядко многогодишни *Bromus* spp. в предпланините на Западна България.

Важните места с орхидеи се определят на основата на един или няколко от следните критерии:

а) мястото дава подслон на богата група от видове орхидеи.

б) мястото дава подслон на важна популация от поне един вид орхидеи, считани за нетипични за тази територия

в) мястото дава подслон на един или няколко вида орхидеи считани за редки, много редки или изключително редки за тази територия.

Растения: *Chrysopogon gryllus*, *Dichanthium ischaemum*, *Stipa capillata*, *S. pennata* agg., *Festuca valesiaca*, *Brachypodium pinnatum*, *Bromus inermis*, *B. erectus*, *Poa angustifolia*, *Anthyllis vulneraria*, *Coronilla varia*, *Carex caryophylla*, *Carlina vulgaris*, *Centaurea scabiosa*, *Dianthus giganteus*, *D. moesiacus*, *Eryngium campestre*, *Koeleria macrantha*, *Filipendula vulgaris*, *Convolvulus cantabrica*, *Salvia nemorosa*, *Leontodon crispus*, *Medicago falcata*, *Anacamptis pyramidalis*, *Gymnadenia conopsea*, *Ophrys mammosa*, *O. cornuta*, *Orchis mascula*, *O. militaris*, *O. morio*, *O. purpurea*, *O. ustulata*, *O. tridentata*, *Origanum vulgare*, *Polygala vulgaris*, *P. major*, *Primula veris*, *Sanguisorba minor*, *Scabiosa columbaria*, *Veronica prostrata*, *V. teucrium*, *Helianthemum nummularium*, *Fumana procumbens*, *Adonis vernalis*, *Euphorbia nicaeensis*, *Silene otites*, *Thymus* spp.

Животни: *Papilio machaon*, *Iphiclides podalirius* (Lepidoptera); *Libelloides* spp., *Mantis religiosa* (Neuroptera).

Разпространени в цяла България до около 1000 м н.в., по места с добре развита почва на варовикова основа, но могат да заемат пясъчници и дори силикатни субстрати.

Природно местообитание 6210* е представено с обща площ от 780,89 ха в **ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато”**. Това се равнява на 1,56% от общата площ на защитената зона (50158,59 ха). Местообитанието е ново за зоната, не е описано в Стандартния формуляр на зоната, изготвен при обявяването ѝ, и не може да бъде представена информация за референтната стойност за разпространението му.

Природно местообитание 6210* е представено с обща площ от 466,99 ха в **ЗЗ ВГ0000138 „Каменица”**. Това се равнява на 32% от общата площ на защитената зона (1455,71 ха). Местообитанието е ново за зоната, не е описано в Стандартния формуляр на зоната, изготвен при обявяването ѝ, и не може да бъде представена информация за референтната стойност за разпространението му.

Природно местообитание 6210* е представено с обща площ от 140,17 ха в **ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато”**. Това се равнява на 0,385% от общата площ на защитената зона (4490.62 ха). Установява се намаляване на площта на местообитанието с 66,40 ха (32,14%) спрямо референтната площ. Разликата в площите е резултат от по-точното картиране и прилагането на различен подход на определяне на разпространението в сравнение с 2007. Не са установени следи от загуба на площ на местообитанието в резултат на човешка дейност, сукцесия или природни нарушения. Картираната на терен площ е 25,47 ха (18,17%) от общата площ. Информацията за останалата част от площта на местообитанието е недостатъчна.

Природно местообитание 6210* е представено в **ЗЗ ВГ0000382 „Кабинок”** с обща площ от 35,9 ха. Тази стойност е по-малка от посочената за референтна в стандартния формуляр. Като се има предвид обаче, че местообитанието в тази зона е картирано на 100%, следва да се приеме получената при това проучване площ като референтна. В стандартния формуляр има допуснати неточности при представяне на процентното участие на отделните местообитания в зоната. Сборът от процентите надхвърля 100 (119,53 %), което е невъзможно. Това е допълнителен аргумент за референтна стойност на 6210* да се приеме получената при картиране площ от 35,9 ха. Оценката по този параметър се свързва с благоприятно състояние.

● **6240* Субпанонски степни тревни съобщества**

Отворени ксеротермни съобщества от степен тип, доминирани от туфести житни, полухрастчета и многогодишни тревисти растения от съюза Festucion vallesiacaе и свързаните с него синтаксони. Тези съобщества са развити предимно на склонове с южно изложение, върху плитки и деградирани хумусно-карбонатни почви, на варовици, мергели и пясъчливо-глинести сипеи. Срещат се в районите с континентален климат, на надморска височина до около 1000 м. Имат много разнообразен флористичен състав с участие, както на типични степни видове, така и много субсредиземноморски и ендемични видове.

Растения: Festuca vallesiaca, F. rupicola, Stipa capillata, S. tirsia, Dichanthium ischaemum, Melica ciliata, Crupina vulgaris, Orlaya grandiflora, Carex humilis, Allium flavum, A. moschatum, Hesperis tristis, Iris pumila, Ranunculus illyricus, Teucrium chamaedrys, T. polium, Medicago minima, Rhodax canus, Poa bulbosa, Scorzonera mollis, S. hispanica, Salvia nutans, Sanguisorba minor, Potentilla recta agg., Seseli rigidum, Sideritis montana, Alyssum alyssoides, Artemisia austriaca, Astragalus austriacus, A. onobrychis, Oxytropis pilosa, Herniaria incana, Gypsophila glomerata, Linum tenuifolium, L. tauricum, L. austriacum, Satureja montana, Achyllea clypeolata, Vinca herbacea.

Разпространени са в Северна България – Предбалкана, Дунавската равнина, по-ограничено в Западна България.

Природно местообитание 6240* е представено с обща площ от 4153,85 ха в **33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”**. Това се равнява на 8,28% от общата площ на защитената зона (50158,59 ха). Установява се намаляване на площта на местообитанието с 4874,70 ха (53,99%) спрямо референтната площ. Разликата в площите е резултат от по-точното картиране и прилагането на различен подход на определяне на разпространението в сравнение с 2007. Не са установени следи от загуба на площ на местообитанието в резултат на човешка дейност или природни нарушения. Картираната на терен площ е 322,34 ха (7,76%) от общата площ. Информацията за останалата част от площта на местообитанието е недостатъчна.

Природно местообитание 6240* е представено с обща площ от 238,96 ха в **33 BG0000138 „Каменица”**. Това се равнява на 16,415% от общата площ на защитената зона (1455,71 ха). Установява се увеличаване на площта на местообитанието с 234,45 ха (5198,45%) спрямо референтната площ. Разликата в площите е резултат от пълното обхождане на зоната и по-точното картиране с прилагането на различен подход при определяне на разпространението в сравнение с 2007 г. Като резултат установихме голям брой нови полигони, които не са били описани при обявяването на защитената зона.

Съобразно данните от проведеното картиране, природно местообитание 6240* е представено с обща площ от 30,61 ха в **33 BG0000382 „Шуменско плато”**. Това се равнява на 0,68% от общата площ на защитената зона (4490.62 ha). Установява се намаляване на площта на местообитанието с 18,79 ха (38,04%) спрямо референтната площ. Разликата в площите е резултат от по-точното картиране и прилагането на различен подход на определяне на разпространението в сравнение с 2007. Не са установени следи от загуба на площ на местообитанието в резултат на човешка дейност или природни нарушения. Картираната на терен площ е 5,58 ха (18,23%) от общата площ. Информацията за останалата част от площта на местообитанието е недостатъчна.

Природно местообитание 6240* е представено в **33 BG0000602 „Кабюк”** с обща площ от 6,09 ха. Тази стойност е значително по-малка от посочената за референтна в стандартния формуляр (28,69 ха.). По-голямата част от площите на това местообитание са обрасли с храсти от айлант. Наблюденията досега показват, че процесът на това обрастване е протекъл особено активно през последните години и е довел до рязко намаляване на площта на 6240*.

- **7220* Извори с твърда вода с туфести формации (Cratoneurion)**

Извори с твърда вода и с активно формиране на бигор в карстови райони. Тези образувания могат да се открият както в гори, така и в открити местности. Имат малки размери и точкова или линейна форма. Преобладават мъхове, привързани към варовикови терени. Отнасят се към съюз *Cratoneurion commutati*.

Подтипове:

54.1221. Бриофитни извори на твърдите води – съобщества в и край извори, просмукващи се води и разливи на варовити терени. Доминанти са мъхове - главно род *Cratoneuron* и *Philonotis calcarea* и *Hugrohypnum luridum*, оформящи килими или завеси по отвесни скали със стичаща се вода. формират се и купчинки, пропити с варовик.

54.1222. Приизворни съобщества на *Equisetum telmateia* - влажни зони около извори или просмукваща се вода на варовити терени с глинеста почва в гористи места. *Equisetum telmateia* образува съобщества заедно с *Cratoneuron commutatum*, чисти или с участие на видове, характерни за високотревията в низините (37.1).

54.124. Илиро-Балкански приизворни мочури на варовити терени - съобщества развиващи се около извори и просмукващи се води, често образуващи шуплести (бигорни) варовикови конуси, разпространени на Деветашкото плато в Северна България, характерно е участието на *Phyllitis scolopendrium*.

Растения: *Phyllitis scolopendrium*, *Carex flacca*, *Eupatorium cannabinum*, *Silene pusilla*, *Saxifraga aizoides*, Мъхове: *Cratoneuron commutatum*, *C. commutatum* var. *faicatum*, *C. filicinum*, *C. decipiens* *Eucladium verticillatum*, *Drepanodadus vernicosus*, *Philonotis calcarea*.

Карстови райони в цялата страна - Северна България (Западен Предбалкан, Деветашко плато, Шуменско плато), Искърски пролом (Лакатник), Пирин, Средни Родопи (Бачково и др.).

Разпространени са в карстови райони в цялата страна - Северна България (Западен Предбалкан, Деветашко плато, Шуменско плато), Искърски пролом (Лакатник), Пирин, Средни Родопи (Бачково и др.). Срещат се и комплекси с преходни блата (54.5), богати мочурища (54.2) и тревни съобщества на варовити терени (разред *Festuco-Brometalia*).

Природно местообитание 7220* е представено с обща площ от 0,26 ха в **33 BG0000382 „Шуменско плато”**. Това се равнява на 0,0058% от общата площ на защитената зона (4490.62 ha). Установява се увеличаване на площта на местообитанието с 0,259 ха (25900%) спрямо референтната площ.

• **8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове**

Растителност по пукнатините на голите, често отвесни варовикови скали в предпланините и планините, отнасяща се към клас *Aspleniata trichomanis*, разред *Potentilletalia caulescentis* и съюз *Ramondion nathaliae*. Характеризира се с голямо локално разнообразие и с участие на многобройни ендемични растителни видове.

Растения: Сциофилни хазмофитни съобщества с участието на *Cystopteris fragilis*, *Asplenium trichomanes*, *Asplenium viride*, *Parietaria lusitanica*, *Haberlea rhodopensis*.

Хелиофилни хазмофитни съобщества с участието на *Ceterach officinarum*, *Asplenium ruta-muraria*, *Trachelium rumelianum*, *Saxifraga sempervivum*, *S. stribrnyi*, *Achillea ageratifolia*, *Draba athoa*, *D. aizoides* *Inula aschersoniana*, *Arenaria rhodopaea*, *Micromeria dalmatica*, *Minuartia bosniaca*, *Ramonda serbica*. Хазмофитни съобщества от алпийския пояс с участието на *Leontopodium alpinum*, *Saxifraga oppositifolia*, *Draba tomentosa*, *D. scardica*, *Alyssum cuneifolium*, *Arabis ferdinandi-coburgi*, *Kernera saxatilis*, *Androsace villosa*, *Aubrieta gracilis*.

Разпространена е в Лудогорието, Предбалкана, Пирин, Родопи, Славянка, Стара планина.

Природно местообитание 8210 е представено с обща площ от 337,61 ха в **33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”**. Установява се намаляване на площта на местообитанието със 77% спрямо референтната площ. Разликата в площите е резултат от по-точното картиране и прилагането на различен подход на определяне на разпространението в

сравнение с 2007. Не са установени следи от загуба на площ на местообитанието в резултат на човешка дейност или природни нарушения.

Природно местообитание 8210 е представено с обща площ от 21,61 ха в **ЗЗ BG0000382 „Шуменско плато”**. Това се равнява на 0,48% от общата площ на защитената зона (4490.62 ха). Установява се намаляване на площта на местообитанието с 18,81 ха (46,54%) спрямо референтната площ. Разликата в площите е резултат от по-точното картиране и прилагането на различен подход на определяне на разпространението в сравнение с 2007. Не са установени следи от загуба на площ на местообитанието в резултат на човешка дейност или природни нарушения.

- **8310 Неблагоустроени пещери**

Пещери, които не са благоустроени и достъпни за широката публика, включително техните водни тела, обитавани от тясно специализирани, приоритетни за опазване или ендемични видове

Растения: Само мъхове (напр. *Schistostega pennata*) и водораслови килими на входовете на пещерите.

Животни: Изключително специализирана, високоендемична и реликтна фауна. Предимно безгръбначни, които живеят единствено в пещерите и подземните води - твърдокрили насекоми – *Carabidae* и многоножки - *Lithobiidae*. Пещерните водни безгръбначни са основно ендемични и реликтни ракообразни - *Isopoda*, *Amphipoda*, *Synsarcida*, *Copepoda* и водни мекотели - *Hydrobiidae*.

Пещерите са изключително важно местообитание за прилепите - много от тях застрашени, а 10 вида в България се размножават също в тях - *Rhinolophus sp.*, *Myotis myotis*, *M. blythii*, *M. capaccinii*, *M. emarginatus*, *Miniopterus schreibersii*. В някои пещери гнездят колонии на *Pyrhocorax graculus*, а привходните части се обитават от *Columba livia*, *Hirundo daurica*, *Strix aluco*, *Bubo bubo*. Карстовият релеф, включително пещерите, са характерни зарайона на Североизточна България - Поломието, суходолията- Суха и Хърсовска река, долините на реките Искър, Вит, Осъм, Янтра; Предбалкана; Стара планина; Краището - Конявска, Земенска, Осоговска планина; Северен Пирин; части от Южен Пирин и Славянка; Западни Родопи - Добростански масив, Триградско-Ягодински район, горно поречие на р. Арда. На територията на Източни Родопи са разпространени вулкански пещери в андезити.

Природно местообитание 8310 в **ЗЗ BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”** е представено с общо 40 пещери.

Природно местообитание 8310 в **ЗЗ BG0000138 „Каменица”** е представено с общо 1 пещера.

Природно местообитание 8310 е представено в **ЗЗ BG0000382 „Шуменско плато”** с общо 38 пещери.

- **91G0 Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus***

Мезофилни гори с доминиране на *Carpinus betulus* и/или *Quercus petraea* agg. върху колувиални – свлечени от горната част на хълмовете, свежи, плитки почви, на варовикова

основа. Те се срещат на сенчести, влажни склонове и долове, в суходолията и каньоните на Северна България. Имат характер на интразонална растителност в пояса на ксеротермните дъбови гори, защото са силно фрагментирани и са на малка надморска височина (150-500 м н. в.). В състава им участват, както типични мезофилни видове от съюза *Carpinion*, така и поксерофитни видове от околните дъбови гори.

Растения: *Carpinus betulus*, *Quercus petraea* agg. (вкл. *Quercus daleschampii*), *Q. robur*, *Q. cerris*, *Tilia cordata*, *Acer campestre*, *Ruscus aculeatus*, *R. hypoglossum*, *Carex pilosa*, *Euphorbia amygdaloides*, *Symphytum tuberosum*, *Dentaria bulbifera*, *Glechoma hirsuta*, *Festuca heterophylla*, *Evonymus verrucosus*, *Sorbus torminalis*, *Galium pseudaristatum*, *Viola mirabilis*, *V. reichenbachiana*, *Convallaria majalis*, *Hedera helix*, *Galanthus elwesii*, *Lathyrus vernus*, *Doronicum orientale*, *Corydalis* spp., *Anemone ranunculoides*.

Разпространени са в Северна България - Предбалкана, южните части на Дунавската равнина и в Лудогорието, по-рядко на други места в страната.

Природно местообитание 91G0* е представено в **ЗЗ BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”** с обща площ от 2036,69 ха. Това се равнява на 4,06% от общата площ на ЗЗ (50158,59 ха). Установява се намаляване на площта на местообитанието с 480,27 ха (19,08%) спрямо референтната площ. Разликата в площите е резултат от по-точното картиране и прилагането на различен подход на определяне на разпространението в сравнение с 2007. В проверената територия, заета от местообитанието, не са установени следи от загуба на площ в резултат на човешка дейност или природни нарушения. Картираната на терен площ е 463,24 ха (22,71%) от общата площ. Информацията за останалата част от площта на местообитанието е недостатъчна.

Природно местообитание 91G0* е представено с обща площ от 10,20 ха в **ЗЗ BG0000138 „Каменица”**. Това се равнява на 0,70% от общата площ на защитената зона (1463,32 ха). Установява се увеличаване на площта на местообитанието с 0,01 ха (0,10%) спрямо референтната площ.

Природно местообитание 91G0* е представено с обща площ от 1363,53 ха в **ЗЗ BG0000382 „Шуменско плато”**. Това се равнява на 30,4% от общата площ на ЗЗ (4490,62 ха). Установява се увеличаване на площта на местообитанието с 28,9% спрямо референтната площ. Това се равнява на 0,68% от общата площ на защитената зона (4490,62 ха). Установява се намаляване на площта на местообитанието с 18,79 ха (38,04%) спрямо референтната площ. Разликата в площите е резултат от по-точното картиране и прилагането на различен подход на определяне на разпространението в сравнение с 2007. Не са установени следи от загуба на площ на местообитанието в резултат на човешка дейност или природни нарушения. Картираната на терен площ е 5,58 ха (18,23%) от общата площ. Информацията за останалата част от площта на местообитанието е недостатъчна.

- **9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*)**

Ксеротермофилни гори, развиващи се върху варовити, често плиткочувни почви. Основен дървесен вид е обикновеният бук (*Fagus sylvatica* ssp. *moesiaca* и *Fagus sylvatica* ssp. *sylvatica*). В състава на дървесния етаж често участват *Tilia tomentosa*, *T. cordata*, *Carpinus betulus* и С.

orientalis. Към това местообитание се отнасят и реликтните гори с участие на *Pinus nigra*. Храстовият етаж е изграден от *Acer campestre*, *Ligustrum vulgare*, *Cornus mas* и *Fraxinus ornus*. В тревният етаж участват видове, характерни за термофилните дъбови гори – *Physospermum cornubiense*, *Brachypodium pinnatum*, *Mycelis muralis*, *Lathyrus niger* и др. Специфично е и участието на видове от сем. *Orchidaceae* (*Cephalanthera* spp., *Neottia nidus-avis*, *Orchis pallens*, *Eripactis* spp., *Dactylorhiza cordigera*).

Известни за територията на България са две асоциации от съюз *Cephalanthero-Fagion*. Буковите гори от асоциация *Tilio tomentosae-Fagetum sylvaticae* имат фрагментарно разпространение сред гори и храсталаци с участие на дъбове, келяв габър и сребролистна липа с надморска височина 150–900 м в Североизточна България, Витоша, Източен Предбалкан и Стара планина. Калцифилните гори от обикновен бук, отнасящи се към асоциация *Galio pseudarsistati-Fagetum sylvaticae*, са разпространени предимно в Западна и Централна България.

Характерна особеност е наличието на сравнително добре развит храстов етаж и участието на видове, типични за термофилни дъбови гори от съюз *Quercion frainetto*.

Растения: *Fagus sylvatica*, *Tilia tomentosa*, *Carpinus betulus*, *Quercus frainetto*, *Q. cerris*, *Physospermum cornubiense*, *Lathyrus niger*, *L. laxiflorus*, *Galium pseudaristatum*, *Mycelis muralis*, *Euphorbia amygdaloides*, *Viola odorata*, *Hedera helix*, *Carex sylvatica*, *Brachypodium pinnatum*, *Eripactis* spp., *Neottia nidusavis*, *Cephalanthera* spp., *Dactylorhiza cordigera*, *Ruscus* spp., *Melica uniflora*, *Rubus hirtus*, *Helleborus odorus*, *Glechoma hederacea*, *G. hirsuta*, *Tamus communis*.

Среща се в Шуменско плато, Централен и Източен Предбалкан, Стара планина, Витоша, Голо бърдо, Люлин, Руй планина, Лозенска планина, Средна гора, Родопи на надморска височина от 100 до 1300 м н.в.

Природно местообитание 9150 е представено с обща площ от 616,22 ха в **33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“**. Това се равнява на 1,23% от общата площ на 33 (50158,59 ха). Установява се намаляване на площта на местообитанието с 178,73 ха (22,47%) спрямо референтната площ. Разликата в площите е резултат от по-точното картиране и прилагането на различен подход на определяне на разпространението в сравнение с 2007. В проверената територия, заета от местообитанието, не са установени следи от загуба на площ в резултат на човешка дейност или природни нарушения.

Природно местообитание 9150 е представено с обща площ от 554,98 ха в **33 BG0000382 „Шуменско плато“**. Това се равнява на 12.36% от общата площ на 33 (4490.62 ха). Установява се намаляване на площта на местообитанието с 2,53 ха (0.42%) спрямо референтната площ. Разликата в площите е резултат от по-точното картиране и прилагането на различен подход на определяне на разпространението в сравнение с 2007. Не са установени следи от загуба на площ на местообитанието в резултат на човешка дейност или природни нарушения.

- **9180* Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове**

Смесени вторични гори от *Acer pseudoplatanus*, *Fraxinus excelsior*, *Fagus sylvatica*, *Ulmus glabra*, *Tilia cordata* от съюз *Tilio-Acerion*. Развиват се в пониженията с отложени почви на сипеи и стръмни скални склонове - най-често варовикови и по-рядко силикатни. В тревния етаж участват видове, характерни за буковите гори.

Подтипове:

Хигрофилни и сциофилни гори, доминирани главно от *Acer pseudoplatanus* и отнасящи се към подсъюз *Lunario-Acerenion*.

Ксеротермофилни гори, типични за сухи и по-топли сипеи, доминирани главно от липи (*Tilia cordata*, *T. platyphyllos*) и отнасящи се към подсъюз *Tilio-Acerenion*.

Растения:

Lunario-Acerenion: *Acer pseudoplatanus*, *A. hyrcanum*, *Fraxinus excelsior*, *Lunaria rediviva*, *Ulmus glabra*, *Allium ursinum*, *Mercurialis perennis*, *Actaea spicata*.

Tilio-Acerenion: *Tilia cordata*, *T. platyphyllos*, *Carpinus betulus*, *Corylus avellana*, *Quercus* spp., *Anemone nemorosa*, *Corydalis* spp., *Primula veris*.

Среща се в Стара планина, Западните Родопи, Рила и вероятно и на други места в планините. Промени в почвените условия или във влажността водят до преход към букови гори (9150, 9110) или към термофилни дъбови гори (91М0).

Природно местообитание 9180* е представено с обща площ от 838,56 ха в **ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато“**. Това се равнява на 1,67% от общата площ на защитената зона (50158,59 ха). Установява се увеличаване на площта на местообитанието с 427,38 ха спрямо референтната площ.

Природно местообитание 9180* е представено с обща площ от 0,86 ха в **ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато“**. Това се равнява на 0,02% от общата площ на защитената зона (4490.62 ха). Установява се намаляване на площта на местообитанието с 47.41 ха спрямо референтната площ. Разликата в площите е резултат от по-точното картиране и прилагането на различен подход на определяне на разпространението в сравнение с 2007. Не са установени следи от загуба на площ на местообитанието в резултат на човешка дейност или природни нарушения. Въпреки това, голямата разлика в площта дава основание за неблагоприятно-незадоволителна оценка.

- **91Н0* Панонски гори с *Quercus pubescens***

Разредени, ксерофитни дъбови гори, доминирани от *Quercus pubescens* върху много сухи (често с южно изложение) места със скелетни, плитчици почви на варовикова основа, която се разкрива като различни по големина скални блокове. Заради континенталните условия и антропогенното влияние, горите са предимно фрагментарни и имат храсталачен облик. Видовият им състав е богат, често включва сухолюбиви видове от ксеротермните пасища или крайнините на горите. Това местообитание е свързано с варовиковите възвишения на местата с континентален климат.

Растения: *Quercus pubescens*, *Q. virgiliana*, *Q. frainetto*, *Q. cerris*, *Fraxinus ornus*, *Acer monspessulanum*, *Carpinus orientalis*, *Sorbus domestica*, *Cornus mas*, *Geranium sanguineum*, *Pyrus pyraeaster*, *Buglossoides purpureocaerulea*, *Campanula bononiensis*, *Filipendula vulgaris*, *Carex michelii*, *Euphorbia polychroma*, *Lactuca quercina*, *Limodorum abortivum*, *Acanthus balcanicus*, *Orchis purpurea*, *O. simia*, *Paeonia peregrina*, *Dictamnus albus*, *Scorzonera hispanica*, *Echynops sphaerocephalus*, *Laser trilobum*, *Helleborus odorus*, *Althaea canabina*, *Chamaecytisus albus*, *Potentilla micrantha*, *Pulmonaria mollis*, *Tanacetum corymbosum*, *Viola suavis*, *V. hirta*.

Среща се в Северна България – Предбалкана и части от Дунавската равнина, Североизточна България, предпланините и ниските планини на Западна България.

Природно местообитание 91Н0* е представено с обща площ от 661,59 ха в **33 BG0000104** “Провадийско-Роякско плато”. Това се равнява на 1,31% от общата площ на 33 (50158,59 ха). Установява се увеличаване на площта на местообитанието с 297,51 ха (82%) спрямо референтната площ.

Природно местообитание 91Н0 е представено с обща площ от 34,94 ха в **33 BG0000138** “Каменица”. Това се равнява на 2,39% от общата площ на защитената зона (1463,32 ха). Няма промяна в площта на местообитанието спрямо референтната площ.

● **91I0 Евро-сибирски степни гори с *Quercus* spp.**

Ксеротермни дъбови гори, доминирани от *Quercus cerris*, а на Добруджанското плато - от *Quercus pedunculiflora*. Срещат се в регионите с най-континентален климат. Във видовия им състав участват както типични за ксеротермните дъбови гори елементи, така и някои лесостепни елементи.

Растения: *Quercus cerris*, *Q. pubescens*, *Q. pedunculiflora*, *Q. petraea*, *Acer campestre*, *A. tataricum*, *Sorbus domestica*, *Cotinus coggygria*, *Cornus sanguinea*, *Crataegus monogyna*, *Euonymus verrucosus*, *Ligustrum vulgare*, *Prunus spinosa*, *Pyrus pyraeaster*, *Rhamnus catharticus*, *Ulmus minor*, *Buglossoides purpureocaerulea*, *Carex michelii*, *Dactylis glomerata* ssp. *aschersoniana*, *Geum urbanum*, *Lathyrus niger*, *Lychnis coronaria*, *Trifolium campestre*, *Polygonatum latifolium*, *Pulmonaria mollis*, *Tanacetum corymbosum*, *Crocus flavus*, *Iris sintenisii*, *Vincetoxicum hirundinaria*.

Разпространени са основно върху льосовите повърхнини на Дунавската равнина (асоциация *Cotino-Quercetum cerris*) и Североизточна България върху деградирани черноземни почви.

Природно местообитание 91I0* е представено с обща площ от 568,58 ха в **33 BG0000104** “Провадийско-Роякско плато”. Това се равнява на 1,14% от общата площ на 33 (50158,59 ха). Установява се намаляване на площта на местообитанието с 9,3% спрямо референтната площ. Разликата в площите е резултат от по-точното картиране и прилагането на различен подход на определяне на разпространението в сравнение с 2007. В проверената територия, заета от местообитанието, не са установени следи от загуба на площ в резултат на човешка дейност или природни нарушения.

Площта на крайно разпространение на местообитание 9110* в ЗЗ “Кабиюк”, получена след прилагане на резултатите от теренното картиране, е по-голяма в сравнение с площта, посочена в Стандартния формуляр на **ЗЗ ВГ0000602 “Кабиюк”**.

• **91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори**

Субконтинентални ксеротермни дъбови гори, доминирани основно от *Quercus cerris* и *Q. frainetto*. Формират ксеротермния дъбов пояс между 150 - 600 (800) м в цялата страна. Формират плавни преходи с евросибирските степни гори (9110) в Северна България, с горите на космат дъб в Южна България; и с източния бук в Странджа и Източна Стара планина. Срещат се на сухи, но сравнително богати сиви горски и канелени почви.

Флористичният им състав е разнообразен и зависи от екологичните условия. Условно могат да бъдат разделени на три групи:

- А) Континентални смесени дъбови гори – срещат се по местата с континентален и преходно-континентален климат.
- Б) Субсредиземноморски смесени дъбови гори – те са разпространени в южните части на страната и в състава им участват много средиземноморски елементи.
- В) Евксински гори на *Quercus robur* – разпространени са само в Странджа и Източна Стара планина. В състава им участват много вечнозелени видове.

Природно местообитание 91M0 е представено с обща площ от 6186,69 ха в **ЗЗ ВГ0000104 “Провадийско-Роякско плато”**. Това се равнява на 12,3% от общата площ на защитената зона (50158,59 ха). Установява се намаляване на площта на местообитанието спрямо референтната площ с 454,31 ха (6,8%). Разликата в площите е резултат от по-точното картиране и прилагането на различен подход на определяне на разпространението в сравнение с 2007. В проверената територия, заета от местообитанието, не са установени следи от загуба на площ в резултат на човешка дейност или природни нарушения.

Природно местообитание 91M0 е представено с обща площ от 14,52 ха в **ЗЗ ВГ0000382 “Шуменско плато”**. Това се равнява на 0.32% от общата площ на ЗЗ (4490,62 ха). Местообитанието е ново за защитената зона.

• **91S0* Западнопонтийски букви гори**

Гори от *Fagus orientalis* в Странджа и Източна Стара планина. Те са коренни, с реликтен произход и с висока концентрация на южноевксински флорни елементи и терциерни реликти. Имат инверсно разположение спрямо дъбовите гори и са свързани с най-сенчестите и влажни участъци на доловете, пониженията и склоновете. Почвите са лесивирани и жълтоземи – само в Странджа, и са добре развити, богати и овлажнени. Особено характерни за подлеса на тези гори в Странджа са вечнозелените храсти от лавровиден тип – *Rhododendron ponticum*, *Plex colchica*, *Laurocerasus officinalis*, *Daphne pontica* и *Vaccinium arctostaphylos*. В тревната покривка наред със средноевропейски видове на места изобилстват и южноевксински видове като *Trachystemon orientalis*, *Primula acaulis* ssp. *rubra*, *Salvia forskahlei*, *Symphytum tauricum* и *Cyclamen coum*.

Синтаксономично се отнасят към съюза *Fagion orientalis*.

Подтипове:

41.1E11 – Гори от източен бук в Източна Стара планина Чисти или смесени (с *Quercus polycarpa*) съобщества на *Fagus orientalis* с по-слабо изразен южноевскински флорен елемент. Липсват вечнозелените храсти от лавровиден тип. Характерни доминанти в тревната покривка са *Trachystemon orientalis*, *Primula acaulis* ssp. *rubra*, *Salvia forskahlei* и *Cyclamen coum*.

41.1E121 – Странджански гори източен бук с *Vaccinium arctostaphylos*

Смесени с *Quercus polycarpa* и по-рядко чисти съобщества на *Fagus orientalis* с подлес от *Vaccinium arctostaphylos*.

PAL.CLASS.: 41.E1

41.1E122 – Странджански гори от източен бук с *Rhododendron ponticum*

Монодоминантни и по-рядко смесени съобщества на източен бук с ясно обособен подлес от вечнозелени храсти. Най-често в подлеса преобладава *Rhododendron ponticum*, който образува гъсти обраствания и заема склоновете на влажни долове до билата и по тях. В най-ниските части на доловете вечнозеленият подлес се изгражда от *Ilex colchica* и *Laurocerasus officinalis*. Характерни за подлеса са също така и *Daphne pontica* и *Ruscus hypoglossum*.

Растения: *Fagus orientalis*, *Quercus polycarpa*, *Rhododendron ponticum*, *Laurocerasus officinalis*, *Vaccinium arctostaphylos*, *Ilex colchica*, *Daphne pontica*, *Hypericum androsaemum*, *Trachystemon orientalis*, *Cyclamen coum*, *Teucrium lamifolium*, *Symphitum tauricum*, *Primula acaulis* ssp. *rubra*, *Ruscus hypoglossum*, *Salvia forskahlei*, *Polystichum setiferum*.

Природно местообитание 91S0* е представено с обща площ от 132,99 ха в **ЗЗ ВГ0000104 “Провадийско-Роякско плато”**. Това се равнява на 0,265% от общата площ на защитената зона (50158,59 ха). Установява се увеличаване на площта на местообитанието спрямо референтната площ с 9,6 ха (7,78%).

Природно местообитание 91S0* е представено с обща площ от 2,07 ха в **ЗЗ ВГ0000382 “Шуменско плато”**. Това се равнява на 0,05% от общата площ на ЗЗ (4490,62 ха). Местообитанието е ново за зоната.

- **91W0 Мизийски букови гори**

Настоящото местообитание е предложено за включване в Директива 92/43/ЕЕС с оригинално наименование South-Eastern Moesian Beech Forests and Balkan Range Beech Forests и с обхват на единици 41.192 и 41.193 от Класификацията на палеарктическите местообитания. В него на географски принцип е предложено да бъдат включени всички букови гори в България, с изключение на тези от източен бук в Странджа.

Анализът през 2004 година на Дунавско – Карпатската програма на WWF възложи извършване на обширна инвентаризация на българските букови гори и получените резултати доказаха широкото разпространение у нас на съобщества от типа *Luzulo-Fagetum*, *Asperulo-Fagetum* и *Serphalanthero-Fagion*, включени съответно в местообитания с кодове 9110, 9130 и 9150.

Природно местообитание 91W0 е представено с обща площ от 23,03 ха в **ЗЗ ВГ0000104 “Провадийско-Роякско плато”**. Това се равнява на 0,046% от общата площ на защитената зона (50158,59 ха). Установява се намаляване на площта на местообитанието спрямо

референтната площ с 2,05 ха (8,17%). Разликата в площите е резултат от по-точното картиране и прилагането на различен подход на определяне на разпространението в сравнение с 2007. В проверената територия, заета от местообитанието, не са установени следи от загуба на площ в резултат на човешка дейност или природни нарушения.

Природно местообитание 91W0 е представено с обща площ от 49,56 ха в **33 BG0000382 “Шуменско плато”**. Това се равнява на 1,10% от общата площ на защитената зона (4490,62 ха). Местообитанието е ново за зоната.

• **91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа**

Ксерофитни до мезоксерофитни гори с доминиране на *Tilia tomentosa*, разпространени в континенталните региони на Северна България. Срещат се главно в хълмистите равнини и в предпланините – най-големи са масивите в Лудогорието, на северни и източни склонове върху разнообразна основа: лъос, варовик и др. На места липата вторично е разширила разпространението си основно в резултат на избирателното изсичане на дъбовете - *Quercus cerris*, *Q. petraea* agg., *Q. robur*, с които често образуват смесени ценози. В състава на тези гори влизат както ксеротермни видове от разред *Quercetalia* (*Helleborus odoratus*, *Ligustrum vulgare*), така и по-мезофилни от разред *Fagetalia* и съюз *Carpinion* (*Scilla bifolia*, *Staphylea pinnata*).

Растения: *Tilia tomentosa*, *Quercus ceris*, *Q. robur*, *Fraxinus ornus*, *Staphylea pinnata*, *Ruscus aculeatus*, *R. hypoglossum*, *Melica uniflora*, *Hedera helix*, *Helleborus odoratus*, *Corydalis* spp., *Polygonatum odoratum*, *Convallaria majalis*, *Galanthus elwesii*, *Gagea minima*, *Scilla bifolia*, *Anemone ranunculoides*, *Isopyrum thalictroides*.

Това местообитание не включва съобществата, в които сребролистната липа участва като примес при доминиране на други дървесни видове.

Природно местообитание 91Z0 е представено с обща площ от 1011,13 ха в **33 BG0000104 “Провадийско-Роякско плато”**. Това се равнява на 2,02% от общата площ на защитената зона (50158,59 ха). Установява се увеличаване на площта на местообитанието с 33,77 ха (3,45%), спрямо референтната площ. Разликата в площите е резултат от по-точното картиране и прилагането на различен подход на определяне на разпространението в сравнение с 2007.

4.2.2 Характеристика на територията и на регистрираните видове в обхвата на въздействие, определяне на наличието или отсъствието на видове от Прил. II на Дир. 92/43/ЕИО и Прил. I на Дир. 2009/147/ЕО .

4.2.2.1 Ихтиофауна, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия” и 33 BG0000602 „Кабияк”

В разгледаните защитени зони са описани следните видове риби, предмет на опазване по Прил. II на Дир. 92/43/ЕИО:

– 1134 Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*). Среща се в долните и средни течения на повечето реки.

В стандартните формуляри на ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато” и ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като типичен (С). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (А) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (В) добра стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000138 „Каменица” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (Р). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (D) незначителна популация.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2, Бернска конвенция – Приложение III, Директива 92/43/ЕИО – Приложение 2, IUCN 2010.4 – категория слабо засегнат.

- 1149 Обикновен щипок (*Cobitis taenia*) Разпространение в България: навсякъде, с изключение на горните течения на реките. Местообитания. Предпочита бавно течащи и стоящи води с тинесто песъчливо дъно. Биология. Храни се с дребни дънни безгръбначни. Понася остър недостиг на разтворен във водата кислород. Размножава се през април до юни.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като типичен (С). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (В) добра стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като типичен (С). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (А) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) не изолирана популация в широк обхват на

разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (А) отлична стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2, Бернска конвенция – Приложение III, Директива 92/43/ЕИО – Приложение 2, IUCN 2010.4 – категория непроучен вид.

– 1137 Маришка мряна (*Barbus plebejus (Barbus cyclolepis Heckel)*). Видът е разпространен в България, Турция и Гърция. Ареалът му в България обхваща реките от Беломорския басейн (без тези от водосбора на р. Искър и останалите, течащи през Северна България, които са реки от Черноморския басейн). Обитава основно горни и средни, но и долни течения на реки с каменисти и пясъчливи дъна. Числеността на вида в страната е стабилна.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато” е отчетено, че няма цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$; Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) неизолирана популация, в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (А) отлична стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че няма цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като типичен (C). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$; Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (A) отлично опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (A) почти изолирана популация. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (А) отлична стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2, Бернска конвенция – Приложение III, Директива 92/43/ЕИО – Приложение 2, IUCN 2010.4 – категория незастрашен.

– 1138 Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*). Стаден вид, който в зоната обитава горните и средните течения на реките, непосредствено след пьстървовата зона.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че няма цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като типичен (C). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$; Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (A) отлично опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с

естествената степен за вида се оценява на (А) почти изолирана популация. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (А) отлична стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2, Бернска конвенция – Приложение III, Директива 92/43/ЕИО – Приложение 2, IUCN 2010.4 – категория почти застрашен.

4.2.2.2 Херпетофауна, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия” и 33 BG0000602 „Кабияк”

Клас Земноводни (Amphibia):

– 1171 Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*). Местообитанията му са свързани с водните екосистеми. В България е разпространен до надморска височина от 1400 m. Обитава блата, наводнени изкопи и други застояли водоеми, като предпочита изобилстващите с подводна растителност.

В стандартния формуляр на 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (Р). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (А) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (В) неизолирана популация, но на границата на района на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (В) добра стойност.

В стандартния формуляр на 33 BG0000138 „Каменица” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (Р). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (С) добро или слабо опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (В) добра стойност.

В стандартния формуляр на 33 BG0000382 „Шуменско плато” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (Р). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (А) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен

за вида се оценява на (С) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (В) добра стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (Р). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (А) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (А) отлична стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000602 „Кабюк” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (Р). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (С) добро или слабо опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (С) значима стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4, IUCN 2010 – категория слабо засегнат.

– 1188 Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*). Въпреки че зимува на сушата, през активния си период (топлата част от годината) видът обитава различни водоеми, както с течащи, така и със стоящи води – реки, блата, канали, корита на чешми и дори малки локви, като много рядко се отдалечава от водата на повече от 0,5-0,6 (max 1,0) м.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (Р). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (А) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (В) неизолирана популация, но на границата на района на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (А) отлична стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000138 „Каменица” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (Р). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява

на (C) 2% $\geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (C) добро или слабо опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ BG0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (P). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) 2% $\geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (A) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (B) добра стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4, IUCN 2010 – категория слабо засегнат.

– 1193 Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*). Въпреки че зимува на сушата, през активния си период (топлата част от годината) видът обитава различни водоеми, както с течащи, така и със стоящи води – реки, блата, канали, корита на чешми и дори малки локви, като много рядко се отдалечава от водата на повече от 0,5-0,6 (max 1,0) м.

В стандартния формуляр на ЗЗ BG0000382 „Шуменско плато” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (P). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) 2% $\geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (A) отлично опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (B) не изолирана популация, но на границата на района на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (B) добра стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ BG0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че няма цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като наличен (P). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) 2% $\geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (C) добро или слабо опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4, IUCN 2010 – категория слабо засегнат.

Клас Влечуги (*Reptilia*):

- 1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*). В повечето области от ареала си, Европейската блатна костенурка може да бъде открита в разнородни бавно течащи води или блатисти местности, някои от които напълно могат да пресъхнат по време на лятото. Типични примери са дренажни канали, рибарници, блата, езерца, реки и малки потоци, бракичните води на естуари, крайбрежни водни площи. Характерно за местообитанията е наличието на богата водна растителност.

В стандартните формуляри на ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато” и ЗЗ ВГ0000138 „Каменица” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (P). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (A) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (B) добра стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (P). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (C) добро или слабо опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (P). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (A) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (A) отлична стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4, IUCN 2010 – категория слабо засегнат.

- 1217 Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) - среща се в цялата страна до около 1300 м. н. в., с изключение на Северозападна България и високите полета (и околните планини) на Западна България. Вследствие на интензивното земеделие е почти напълно изчезнала от Тракийската низина и от много райони на Дунавската равнина. Местообитание: Обитава както и открити пространства с разпръсната дървесна и храстовидна растителност, така и разредени гори и храсталаци. Храна: През пролетта и есента е активна почти целодневно, а през летните месеци само сутрин и вечер. На много места се наблюдават сезонни миграции – в началото на лятото към по-гористи места, а в края на лятото към по-открити. Храни се с тревисти растения, по-рядко с опаднали плодове и др. Копулацията обикновено е през април и първата половина на май. Яйцата се снасят в началото на лятото, а малките се излюпват в края на лятото или началото на есента.

В стандартните формуляри на ЗЗ BG0000104 „Провадийско-Роякско плато” и ЗЗ BG0000382 „Шуменско плато” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (A) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение;. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (A) отлична стойност;

В стандартните формуляри на ЗЗ BG0000138 „Каменица” и ЗЗ BG0000602 „Кабюк” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като наличен (P). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (C) добро или слабо опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение;. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност;

Мерки за защита: Строго защитен. Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4. IUCN 2007, категория почти застрашен.

- 1219 Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) - среща се в цялата страна до около 1300 м.н.в., с изключение на Северозападна България и високите полета (и околните планини) на

Западна България. Местообитание: Обитава както и открити пространства с разпръсната дървесна и храстовидна растителност, така и разредени гори и храсталаци. Храна: През пролетта и есента е активна почти целодневно, а през летните месеци само сутрин и вечер. На много места се наблюдават сезонни миграции – в началото на лятото към погористи места, а в края на лятото към по-открити. Храни се с тревисти растения, по-рядко с опадали плодове и др.

В стандартния формуляр на 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като много рядък (V). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение;. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (A) отлична стойност;

В стандартните формуляри на 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато” и 33 BG0000602 „Кабюк” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като наличен (P). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (C) добро или слабо опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение;. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност;

Мерки за защита: Строго защитен. Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4. IUCN 2007, категория уязвим.

– 5194 Пъстър смок (*Elaphe sauromates*) установен е предимно в Петричко-Санданската котловина, долината на р. Струмешница и южната половина на Кресненския пролом. В равнинните части на Петричко-Санданската котловина е почти унищожен поради големия дял на обработваемите площи и е останал предимно в подножието на околните планини и някои островно разположени скалисти възвишения. Числеността и плътността на популациите са неизвестни. През 1971–1975 г. в района на с. Горна Брезница (общ. Кресна), сред неизбирателно събирани змии този вид е на 7-мо място по честота на намиране. Местообитания. Предимно нискостъблени гори и храсти в скалисти и други места с добре развит микрорелеф, на огрявани от слънцето склонове. Биология. Във втората половина на юни–началото на юли снася 5–14 яйца. Храни се главно с птици и техните яйца, по-рядко гризачи, понякога поглъща новородени зайчета, таралежчета и новоизлюпени сухоземни костенурки. Достига 180, рядко 200 cm дължина. Не е отровен.

В стандартните формуляри на 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато” и 33 BG0000382 „Шуменско плато” е отчетено, че няма цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като наличен (P). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (A) отлично опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (B) добра стойност.

В стандартния формуляр на 33 BG0000138 „Каменица” е отчетено, че няма цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като наличен (P). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (C) средно или слабо опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност.

В стандартния формуляр на 33 BG0000602 „Кабюк” е отчетено, че няма цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като наличен (P). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (A) отлично опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (B) добра стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4, IUCN 2010.4 – категория почти застрашен.

4.3.2.3 Бозайници, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия” и 33 BG0000602 „Кабюк”

Разред Прилепи (*Chiroptera*):

- 1308 Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*, Schreber, 1774). – Разпространение: У нас е рядък вид в горски местообитания предимно в планинските и полупланинските райони. Местообитания: Залесени райони, главно в планините. Ловува в покрайнини на гори, над пътища и алеи в гори и паркове. През лятото женските формират малки колонии в цепнатини на кората на дърветата. Зимният сън е главно в подземни убежища - студени пещери, с

температура около 0 градуса. Храна: Малки насекоми, които често лови над водни басейни или събира от повърхността на листата.

В стандартния формуляр на 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато” видът е отбелязан като рядък (R), като числеността на индивидите е 167-262 броя. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (A) отлична стойност.

Мерки за защита: Строго защитен. Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Бонска конвенция – Приложение II, EUROBATS, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4. IUCN 2002, категория уязвим.

- 1303 Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*). - Разпространение: в България е разпространен из цялата страна до 1500 м. н. в. Той е един от най-малките прилепи, които се срещат в България. Местообитание: Обитава пещери в карстови райони със значително количество дървесна растителност сред тях. Ловува в проредени гори, в храсталачни и храстови територии, вкл. в паркове в населени места. Зимува в подземни убежища, като пещери, галерии и мазета. Храна: Дребни насекоми. Нерядко ловува и над водни басейни, улавя насекоми и по листни повърхности.

В стандартните формуляри на 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато” и 33 BG0000382 „Шуменско плато” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като типичен (C), като числеността на индивидите е 51-100 броя. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност.

В стандартния формуляр на 33 BG0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (P), като числеността на индивидите е 11-50 броя. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк

обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (С) значима стойност.

Мерки за защита: Строго защитен. Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Бонска конвенция – Приложение II, EUROBATS, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4. IUCN 2002, категория уязвим.

- 1324 Голям нощник (*Myotis myotis*) Разпространение у нас: В цялата страна – в Стара планина е установяван до 1400 м. н. в., а в Пирин – и до 2500 м. Един от най-често срещаните пещерни видове прилепи; Местообитания: Пещери в карстови райони, а при ловуване – в проредени гори, паркове, както и над ливади. Храни се предимно с едри насекоми, които улавя във въздуха, както и по земната повърхност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато” видът е отбелязан като типичен (С), като числеността на индивидите е 2000-4000. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (А) отлична стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато” видът е отбелязан като типичен (С), като числеността на индивидите е 501-1000. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (В) добра стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” видът е отбелязан като наличен (Р), като числеността на индивидите е 11-50. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (С) значима стойност.

Мерки за защита: Строго защитен. Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Бонска конвенция – Приложение II, EUROBATS, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4. IUCN 2007, категория почти застрашен.

- 1304 Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*) Разпространение у нас: В цялата страна, с изключение на най-високите части на планините (горната част на средния горски пояс и субалпийската и алпийската зони); Местообитания: Проредени гори, храсталачни и храстови съобщества, а – при ловуване – и открити територии в близост до карстови терени и скални венци, както и до водни обекти. През лятото се заселва в плитки пещери и скални струпвания. Понякога се заселва в изкуствени галерии и сгради, особено такива в близост до обитавани от индивидите/ колониите пещери. Храна: Едри летящи насекоми.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВG0000104 „Провадийско-Роякско плато” видът е отбелязан като типичен (С), като числеността на индивидите е 101-250. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (В) добра стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВG0000382 „Шуменско плато” видът е отбелязан като типичен (С), като числеността на индивидите е 501-1000. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (В) $15\% \geq p > 2\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (В) добра стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВG0000501 „Голяма Камчия” видът е отбелязан като наличен (Р), като числеността на индивидите е 11-50. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (С) значима стойност.

Мерки за защита: Строго защитен. Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Бонска конвенция – Приложение II, EUROBATS, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4. IUCN 2007, категория почти застрашен.

- 1321 Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*)

Разпространение у нас: Среща се в цялата страна до н. в. от 1500 m. Предпочита да ловува сред територии, заети от дървесна или от храстова растителност. Понякога е наблюдаван да ловува над водоеми, както и сред карстови терени, паркове и градини, вкл. в населени места. През деня почива в пещери, тавани на сгради, а по-рядко и в изкуствени галерии. Зимува в пещери, а по-рядко в минни галерии – поединично или на малки групи. Храна: Дребни безгръбначни, които улавя/ събира по листата на дървета и храсти. Лети между корони на дървета и храсти или ниско над такива.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВG0000104 „Провадийско-Роякско плато” видът е отбелязан като наличен (P), като числеността на индивидите е 11-50. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) 2% $\geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (B) добра стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВG0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като много наличен (P). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (D) незначителна популация.

Мерки за защита: Строго защитен. Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Бонска конвенция – Приложение II, EUROBATS, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4. IUCN 2002, категория уязвим.

- 1310 Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*) Разпространение у нас: Многоброен и често срещащ се пещерен обитател в ниските части на страната, а рядко и ниски части на планини; Местообитания: Пещери в карстови терени. Ловува предимно в открити територии. През лятото денува/почива в цепнатини и ниши по скални масиви, както и по сгради, а също и в хралупи. Зимува в пещери. Храна: Дребни до средноразмерни насекоми.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВG0000104 „Провадийско-Роякско плато” видът е отбелязан като типичен (C), като числеността на индивидите е 200-1000 броя. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) 2% $\geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно

възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (В) добра стойност. **В стандартните формуляри на ЗЗ ВГ0000138 „Каменица”, ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” и ЗЗ ВГ0000602 „Кабиюк”** е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (Р). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (D) незначителна популация.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато” видът е отбелязан като типичен (С), като числеността на индивидите е 3000-5000 броя. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (В) 15% $\geq$ $p > 2\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (В) добра стойност.

Мерки за защита: Строго защитен. Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II и III, Бонска конвенция – Приложение II, EUROBATS, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4. IUCN 2007, категория уязвим.

– 1316 Дългопръст нощник (*Myotis capaccinni*) -

Най-чест в карстови райони с пещери в ниските части на страната (до 400 m н.в.). Обитава целогодишно пещери в горски райони, често близо до вода. Формира големи колони – до няколко хиляди индивида. В повечето случаи летните убежища са малки, сухи и проветриви пещери. За зимни убежища предпочита големи наводнени пещери с висока влажност и температура от 2 до 6 градуса. Извършва сравнително дълги миграции между летните и зимните си убежища. Ловува през нощта над и край реки, главно насекоми, уловени над и върху водната повърхност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато” видът е отбелязан като типичен (С), като числеността на индивидите е 101-250 броя. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) 2% $\geq$ $p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (С) значима стойност. **В стандартните формуляри на ЗЗ ВГ0000138 „Каменица”, ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” и ЗЗ ВГ0000602 „Кабиюк”** е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията

и видът е отбелязан като наличен (P). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (D) незначителна популация.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато” видът е отбелязан като наличен (P), като числеността на индивидите е 11-50 броя. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност.

Мерки за защита: Строго защитен. Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Бонска конвенция – Приложение II, EUROBATS, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4. IUCN 2007, категория уязвим.

- 1307 Остроух нощник (*Myotis blythii*)

Често срещан и обикновен, главно в ниските части на страната (в Западна Стара планина до 1400 m н.в., а в Пирин – и до 2500 m н.в.). Ловува в райони с нагънат релеф – нископланински и хълмисти, скални масиви и венци, стръмни речни брегове, карстови територии с редки гори или храсталачни съобщества, паркове в населени места. Избягва обширните открити територии, каквито са откритите агроландшафти.

Обитава пещери целогодишно, в които формира многобройни летни и зимни колонии – до няколко хиляди индивида. Извършва сезонни миграции на малки до неголеми разстояния – обикновено до 60-70 km. Храни се с едри насекоми, улавяйки ги във въздуха, но и по земната повърхност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато” видът е отбелязан като типичен (C), като числеността на индивидите е 101-250 броя. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (B) добра стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато” видът е отбелязан като типичен (C), като числеността на индивидите е 501-1000 броя. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от

значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (С) значима стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” видът е отбелязан като наличен (Р), като числеността на индивидите е 11-50 броя. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) 2% $\geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (С) значима стойност.

В стандартните формуляри на ЗЗ ВГ0000138 „Каменица” и ЗЗ ВГ0000602 „Кабюк” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (Р). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (D) незначителна популация.

Мерки за защита: Строго защитен. Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Бонска конвенция – Приложение II, EUROBATS, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4. IUCN 2007, категория почти застрашен.

– 1302 Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*)

Разпространение у нас: В ниските части на страната – сравнително рядък вид; Местообитания: Обитава целогодишно пещери, вкл. и с други видове прилепи, където формира големи колонии – до 800-2000 инд. Биология: липсват конкретни данни за храненето на вида. Известните до момента 6 размножителни колонии са в естествени пещери. Максимумът на ражданията е през периода 20 юни–10 юли. Зимува главно в пещери. Не извършва далечни миграции, но са установени редовни сезонни движения между летните и зимните убежища.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато” видът е отбелязан като рядък (R), като числеността на индивидите е 11-50 броя. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) 2% $\geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (С) значима стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато” видът е отбелязан като рядък (R), като числеността на индивидите е 51-100 броя. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност.

В стандартните формуляри на ЗЗ ВГ0000138 „Каменица”, ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” и ЗЗ ВГ0000602 „Кабюк” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (P). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (D) незначителна популация.

Мерки за защита: Строго защитен. Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Бонска конвенция – Приложение II, EUROBATS, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4. IUCN 2007, категория уязвим.

– 1306 Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*)

Разпространение у нас: В ниските части на страната, но по-често в Южна България; Местообитания: Богати на дървесно-храстова и тревна растителност терени, по-рядко безлесни карстови райони. Биология. Образува колонии с численост от няколкокостотин до няколко хиляди индивида, често заедно с южния подковонос (*Rh. euryale*) и подковоноса на Мехели (*Rh. mehelyi*). Зимуващи колонии са известни само от пещерите Айна Ини и Самара (с. Рибино, Източни Родопи), Парниците (с. Бежаново) и Моровица (с. Гложене). Не мигрира, но извършва редовни сезонни придвижвания между летните и зимните убежища.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато” липсват всякакви данни за популацията на вида и видът е отбелязан като наличен (P). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (P). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната зони се оценява на (D) незначителна популация.

Мерки за защита: Строго защитен. Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Бонска конвенция – Приложение II, EUROBATS, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4. IUCN 2007, категория уязвим.

- 1305 Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*)

Разпространение у нас: Обикновен за ниските (до 1000 m н. в., в пл. Пирин и до 1700 m н. в.) части на страната. Обитател на гористи карстови терени в близост до водни обекти. Зимува в пещери. Храна: Насекоми. Регистрирани са придвижвания/миграции до около 140 km.

В стандартния формуляр на ЗЗ BG0000104 „Провадийско-Роякско плато” видът е отбелязан като типичен (С), като числеността на индивидите е 51-100 броя. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) 2% $\geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (В) добра стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ BG0000382 „Шуменско плато” видът е отбелязан като типичен (С), като числеността на индивидите е 501-800 броя. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (В) 15% $\geq p > 2\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (В) добра стойност.

В стандартните формуляри на ЗЗ BG0000138 „Каменица”, ЗЗ BG0000501 „Голяма Камчия” и ЗЗ BG0000602 „Кабиюк” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (Р). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (D) незначителна популация.

Мерки за защита: Строго защитен. Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Бонска конвенция – Приложение II, EUROBATS, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4. IUCN 2007, категория уязвим.

Бозайници (без прилепи):

- 1355 Видра (*Lutra lutra*, Linnaeus, 1758). Местообитанията на вида са свързани с разнообразни водни басейни. Предпочита водомери, обрасли с гъста крайбрежна растителност или с труднодостъпни скалисти брегове. Активна е през нощта, но на

труднодостъпни за човека места – и през деня. Храни се с риба, водни полевки, птици, жаби, раци.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато” е отчетено, че популацията на вида е представена от 5-10 индивида. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) 2% $\geq$ $p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (В) добра стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000138 „Каменица” е отчетено, че популацията на вида е представена от 1-5 индивида. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) 2% $\geq$ $p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (А) отлично опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (А) отлична стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че популацията на вида е представена от 13 индивида. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) 2% $\geq$ $p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (В) добра стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, CITES – Приложение I, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4, Червена книга на България – Уязвим, IUCN 2007 – категория почти застрашен.

– 2635 Пъстър пор (*Vormela peregusna*, *Guldenstaedt*, 1770). Видът освен гори и храсталачни съобщества, обитава и открити територии.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато”, ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато” и ЗЗ ВГ0000602 „Кабинок” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (Р). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) 2% $\geq$ $p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (А) отлично опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (А) отлична стойност.

В стандартните формуляри на ЗЗ ВГ0000138 „Каменица” и ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (Р). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (В) добра стойност.

Мерки за защита: Строго защитен. Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4, Червена книга на България – Уязвим, IUCN 2010 – категория Уязвим.

– 2633 Степен пор (*Mustela eversmanii*) е един от най-редките български бозайници. Населява открити пространства, храни се най-вече с гризачи – лалугери, хомяци, по-рядко с гущери, змии, птици. Загубата на местообитания и браконьерството, са причина днес степният пор да се среща изключително рядко в България.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (В) $15\% \geq p > 2\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (А) отлично опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (В) неизолирана популация, но на границата на района на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (А) отлична стойност.

Мерки за защита: Строго защитен. Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 4, Червена книга на България – категория уязвим, IUCN 2007 – категория незастрашен.

– 2609 Добруджански среден хомяк (*Mesocricetus newtoni*) - в България видът е разпространен в Добруджа, средната и източната част на Дунавската равнина на запад до река Огоста. Среща се и в изолирани находища южно от Стара планина („Бозайниците в България”). Степен вид. Заселва аграрни райони в низините и равнините с преобладаване на многогодишни тревисти култури върху тежки почви, като числеността му в селскостопанските площи е по-висока, в сравнение с "дивите" тревисти.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като много рядък (V). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване

се оценява на (В) добро опазване. Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (В) добра стойност.

В стандартните формуляри на ЗЗ ВG0000638 „Шуменско плато” и ЗЗ ВG0000602 „Каблюк” е отчетено, че липсват всякакви данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като наличен (Р). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (D) незначителна популация.

В стандартните формуляри на ЗЗ ВG0000138 „Каменица” и ЗЗ ВG0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че няма цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като много рядък (V). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване. Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (С) значима стойност.

Мерки за защита: Строго защитен. Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4, IUCN 2007 – категория почти застрашен.

- 1335 Лалугер (*Spermophilus citellus*) - обитава открити необработваеми места, покрити с ниска тревна растителност (ливади, пасища, сухи степи, покрайнините на обработваемите полета, покрай пътища и др.). Предпочита черноземни почви, канелени горски почви, планинско ливадни и др. Видът обитава необработваеми земи (целини, пасища, ливади и др.), покрити с ниска тревиста растителност, върху еднородни, слабоуплътнени водопрпускливи почви. Не заселва обработваеми площи, макар да навлиза в тях за хранене (Стефанов, 2006).

В стандартните формуляри на ЗЗ ВG0000104 „Провадийско-Роякско плато” и ЗЗ ВG0000138 „Каменица” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като типичен (С). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване. Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (В) добра стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВG0000382 „Шуменско плато” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на

характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване. Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (В) добра стойност.

В стандартния формуляр на 33 BG0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че липсват всякакви данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като наличен (Р). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (D) незначителна популация.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2, Бернска конвенция – Приложение II, Директива 92/43/ЕЕС – Приложение 2 и 4, Червена книга на България – Уязвим, IUCN 2010 – категория Уязвим.

4.2.2.4 Безгръбначни животни, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия” и 33 BG0000602 „Кабияк”.

Клас Ракообразни (Crustacea):

- 1032 Бисерна мида (*Unio crassus*) - обитава реките и потоците в зоната с чисти течащи води богати на кислород с корита покрити с дребен чакъл или пясък. Този вид е много чувствителен към еутрофикацията.

В стандартния формуляр на 33 BG0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (С) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (В) добро опазване. Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (С) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (В) добра стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Директива 92/43/ЕИО – Приложение 2.

Клас Насекоми (Insecta)

- 1088 Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*). – жизненият цикъл на вида е свързан със стари дъбови дървета, където се развива ларвата му. Предпочита изложени на слънце, болни или умиращи стари дъбове (най-вече летен дъб, по-рядко зимен дъб, бук или бряст). Предпочитани се овлажнени стволоче на слънчеви места във гори на фаза на старост и разпадане.

В стандартния формуляр на 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на

цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (A) отлична стойност.

В стандартните формуляри на ЗЗ ВГ0000138 „Каменица” и ЗЗ ВГ0000602 „Кабиюк” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (A) отлично опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (A) отлична стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (C) добро или слабо опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Директива 92/43/ЕИО– Приложение 2 и 4, IUCN 2010.4 – категория уязвим.

– 1083 Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*). Жизненият цикъл на вида е свързан със стари дъбови гори. Женската снася яйцата си в стари дъбови пьнове. Ларвите се хранят с полуизгнила дървесина.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като

рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (A) отлична стойност.

В стандартните формуляри на ЗЗ ВГ0000138 „Каменица” и ЗЗ ВГ0000602 „Кабинюк” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (A) отлично опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (A) отлична стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (C) добро или слабо опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение III, Директива 92/43/ЕИО– Приложение 2, IUCN 2010.4 – не фигурира.

-1089 Буков сечко (*Morimus funereus*). Видът е свързан със старите букови гори. Ларвата се развива в мъртвата дървесина в буковите дървета.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като

рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (A) отлична стойност.

В стандартните формуляри на ЗЗ ВГ0000138 „Каменица” и ЗЗ ВГ0000602 „Кабинюк” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (A) отлично опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (A) отлична стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (C) добро или слабо опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2, Директива 92/43/ЕИО– Приложение 2, IUCN 2010.4 – категория уязвим.

– 1087 Алпийска розалия (*Rosalia alpine*). Рядък вид, обитаващ стари букови масиви с надморска височина 500 – 1000 м. Ларвата е изключително свързана с тези гори.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на

цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (A) отлична стойност.

В стандартните формуляри на ЗЗ ВГ0000138 „Каменица” и ЗЗ ВГ0000602 „Кабиюк” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (A) отлично опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (A) отлична стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като рядък (R). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (C) добро или слабо опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Директива 92/43/ЕИО– Приложение 2, IUCN 2010.4 – категория уязвим.

- 6199 Euplagia quadripunctaria. Видът, както гъсениците, така и имагото, обитават райони със засолен почви - степи, равнини, блата и плитки засолен езера в условията на топъл климат и засушаване през лятото.

В стандартните формуляри на ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато” и ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за

размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като много рядък (V). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (A) отлично опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (A) отлична стойност.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като много рядък (V). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (B) добра стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2, Директива 92/43/ЕИО – Приложение 2.

- 4011 *Bolbelasmus unicornis* – Това е т. нар. бръмбар еднорог, който е много рядък вид.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като много рядък (V). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (A) отлично опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (B) не изолирана популация, но на границата на района на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (A) отлична стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2, Директива 92/43/ЕИО – Приложение 2 и 4.

- 1060 Лицена (*Lycaena dispar*). Вид пеперуда от семейство Синевки (*Lycaenidae*). Обитава гористи местности и влажни места, по-конкретно влажни, по-рядко сухи тревисти територии в близост до езера, канавки, изкопи, потоци, реки и др. източници на влага. Видът е почти застрашен от изчезване.

В стандартния формуляр на ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато” е отчетено, че няма никакви цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като много рядък (V). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите

на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (C) добро или слабо опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (B) не изолирана популация, но на границата на района на разпространение; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Директива 92/43/ЕИО – Приложение 2, IUCN 2010.4 – категория почти застрашен вид.

4.2.2.5 Растения, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия” и 33 BG0000602 „Кабюк”

- 2327 Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*)

Разпространение в България: Среща се ограничено в цялата страна, до 1100 m н. в. Сравнително по-често в карстовите райони на Предбалкана, Стара планина, Знеполски район, Родопи (Изт.). Морфология и биология. Многогодишно тревисто растение с 2 яйцевидни грудки. Стъблата високи 30–90 cm, с 5–8 сиво-зелени, елиптични листа. Съцветията с 20–40 цвята, рехави. Околоцветните листчета събрани в шлем, виолетово-бели с надлъжни линии. Устната 3-делна; страничните дялове линейни, извити, дълги 9–22 mm, вълнисти по края; средният дял дълъг 4,5–8,5 cm, леко усукан, на върха 2-делен. Насекомоопрашващо се растение. Размножава се със семена. Местообитания и популации: Среща се по открити, слънчеви места, по-често на варовити каменисти почви, по слабо използвани пасища, сред храсталаци и на горски поляни в светли широколистни гори. Популациите обикновено заемат неголеми площи (до 0.01–1 ha) и са с неголяма численост (до 50–100 растения). Рядко са наблюдавани находища с по-големи площи (до 5 ha), но с ниска плътност на популациите. Природозащитен статут: Уязвим VU. ЗБР, ДХ(Пб), БК, СITES(2).

В Стандартния формуляр на 33 BG0000501 „Голяма Камчия” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (P). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (C) $2\% \geq p > 0\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградиралосъстояние и лесно възстановяване). Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (C) неизолирана популация в широк обхват на разпространение. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (C) значима стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Бернска конвенция – Приложение II, Директива 92/43/ЕИО – Приложение 2, IUCN 2010.4 – категория непроучен вид.

- 2079 Янкева кутявка (*Moehringia jankae*) Разпространение в България: Североизточна България (Шуменско), Стара планина (Изт. – природен парк „Сините камъни“); от 500 до 1050 m н. в. Местообитания и популации: Обитава сухи скалисти места и пукнатини на варовити и кварцпорфирни скали. Участва в отворени ксерофилни тревни съобщества. Популациите са дифузни, с численост 35–70 индивида и ограничена площ (6–17 m²). Морфология и биология: Многогодишно, тревисто, много дребно растение.

В Стандартния формуляр на ЗЗ BG0000382 „Шуменско плато” е отчетено, че липсват всякакви данни за популацията и видът е отбелязан като наличен (P). Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (A) 100% $\geq p > 15\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (A) отлично опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (B) неизолирана популация, но на границата на района на разпространение;. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (A) отлична стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, застрашен вид, балкански ендемит, Бернска конвенция – Приложение II, Директива 92/43/ЕИО – Приложение 2, IUCN 2010.4 – категория рядък вид.

- 2253 Янкева метличина (*Centaurea jankae*) Разпространение в България: Североизточна България (Таушан тепе при с. Невша и Венчански дюз при с. Венчан, Варненско); до 300 m н. в. Местообитания и популации: Обитава тревни съобщества на сухи варовити хълмове. Известни са две популации (открити през 2007 г.), заеманата площ е под 1 km². Проучените популации наброяват: на Таушан тепе около 500–550 растения; на Венчански дюз – около 700–750 растения. Характерен е ниският процент цъфтящи индивиди. Морфология и биология: Многогодишно тревисто растение.

В Стандартния формуляр на ЗЗ BG0000104 „Провадийско-Роякско плато” е отчетено, че размерът/плътността на популацията на вида е представен от 700-750 индивида. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (A) 100% $\geq p > 15\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (A) отлично опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (B) неизолирана популация, но на границата на района на разпространение;. Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (A) отлична стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, застрашен вид, балкански ендемит и терциерен реликт, Бернска конвенция – Приложение II, Директива 92/43/ЕИО – Приложение 2, IUCN 2010.4 – категория рядък вид.

- 4067 Червено усойниче (*Echium russicum*)

В Стандартния формуляр на ЗЗ BG0000138 „Каменица” е отчетено, че няма цифрови данни за размера/плътността на популацията и видът е отбелязан като много рядък (V).

Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (D) незначителна популация.

В Стандартния формуляр на ЗЗ BG0000602 „Кабиюк” е отчетено, че размерът/плътността на популацията на вида е представен от 130-150 индивида. Размерът и плътността на популацията на вида, съотнесени с популациите на цялата територия на страната се оценява на (B) $15\% \geq p > 2\%$. Степента на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за вида и възможности за възстановяване се оценява на (B) добро опазване; Степента на изолираност на популацията, съотнесена с естествената степен за вида се оценява на (A) почти изолирана популация; Цялостната оценка на стойността на обекта за опазването се оценява на (B) добра стойност.

Мерки за защита: Закон за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 3, Директива 92/43/ЕИО – Приложение 2.

4.2.2.6 Птици, предмет на опазване в ЗЗ BG0002038 „Провадийско-Роякско плато”.

Съгласно заповедта за обявяване на зоната (Заповед № РД-134 от 10.02.2012г. на Министъра на околната среда и водите), предмет на опазване в зоната са 45 вида птици по чл. 6, ал. 1, т.3 от ЗБР и 13 вида птици по чл. 6, ал. 1, т.4 от ЗБР.

Съгласно стандартния формуляр за Специални защитени зони (2008), предмет на опазване в зоната са 45 вида птици по чл. 6, ал. 1, т.3 от ЗБР и 16 вида птици по чл. 6, ал. 1, т.4 от ЗБР. В актуализираният формуляр (2015г.), следствие проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ предмет на опазване в ЗЗ BG0002038 “Провадийско-Роякско плато“ са включени 63 вида птици

Видовият състав е актуализиран следствие проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (<http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0002038&siteType=HabitatDirective>).

5. Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на елементите на проекта за ОУПО върху предмета и целите на опазване на защитените зони

5.1 Описание и анализ на въздействието на ОУП на община Шумен върху типовете природни местообитания и видовете, предмет на опазване в защитените зони, степен на въздействие

Оценката на вероятността и степента на въздействие на Общият устройствен план на Община Шумен върху предмета и целите на опазване на защитените зони се базира на сравнителния анализ на съществуващото биологично разнообразие на територията на общината и предвидените цели на опазване в потенциалните защитени зони.

ОУП на община Шумен определя териториалния обхват на предвидените терени за производствени територии, вилни зони, зони за спорт и атракции и др.

Предвижданията на Общия устройствен план променят структурата на баланса на територията. В границите на защитените зони се увеличават териториите за производствени дейности, спорт и атракции, рекреационни дейности, курортни и вилни зони. Предвижданията на плана са определени с оглед максимално запазване на съществуващото състояние на околната среда и минимална намеса в границите на защитените зони.

За оценка на степента на въздействие на елементите на ОУП върху местообитанията и видовете предмет на опазване в защитените зони е използвана 10-степенна скала на оценка, която позволява да се отчетат различните параметри на значимостта на едно въздействие, спрямо стандартните показатели за оценка на степента на въздействие. Степените на използваната скала на оценка са представени по – долу в *Таблица № 5.1* и *Таблица № 5.2*.

Таблица № 5.1

Матрица за оценка степента на въздействие	
Степен	К р и т е р и и
0	Реализацията на проекта не оказва въздействие.
1	Реализацията на проекта има незначително до много слабо отрицателно въздействие.
2	Реализацията на проекта може да предизвика временни отрицателни въздействия. Тук могат да се отнесат и въздействията с изцяло обратим характер непосредствено след преустановяването им.
3	Реализацията на проекта може да предизвика краткосрочни отрицателни въздействия. Тук могат да се отнесат и обратимите въздействие в по – дългосрочен план след преустановяването им.
4	Реализацията на проекта може да предизвика вторични отрицателни въздействия. Тук могат да се отнесат и средносрочните въздействия с период между 1 и 2 г, които при прилагане на стандартни превантивни мерки са в приемливи граници. Въздействията са до голяма степен обратими и без прилагане на специални възстановителни мероприятия.
5	Реализацията на проекта може да предизвика кумулативни отрицателни въздействия. Тук могат да се отнесат и дългосрочните въздействия с период над 2 г., които при прилагане на допълнително препоръчани превантивни и смекчаващи мерки са в приемливи граници. Въздействията са частично обратими без прилагане на специални възстановителни мероприятия.
6	Реализацията на проекта може да предизвика синергични въздействия. Тук могат да се отнесат и дългосрочните въздействия с период над 2 г, които при прилагане на допълнително препоръчани ограничителни мерки са допустими. Въздействията, без специални възстановителни мероприятия са слабо обратими.
7	Реализацията на проекта може да предизвика вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.
8	Реализацията на проекта може да предизвика значителни, вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.
9	Реализацията на проекта предизвиква значителни, средносрочни или дългосрочни/постоянни отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.
10	Реализацията на проекта предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие. Въздействието не може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.

При прилагане на изнесената по – горе матрицата могат да бъдат диференцирани 5 прага на въздействие:

Таблица № 5.2

Степен	Критерии
0	Реализацията на плана не оказва въздействие.
От 1 до 3	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-добрите практики при строителството и експлоатацията;
От 4 до 6	Средно по степен въздействие, което е необходимо да се отчете в комбинация с други фактори и да се препоръчат мерки за намаляване, ограничаване или премахване;
От 7 до 9	Значително въздействие, което е необходимо да бъде премахнато чрез избор на алтернативи или прилагане на смекчаващи и компенсаторни мерки.
10	Реализацията на плана предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие, което не може да бъде премахнато или сведено до допустимо чрез смекчаващи/компенсаторни мерки. При тази степен на въздействие се прилага нулевата алтернатива.

5.1.1 Очаквани влияния и степен на въздействие върху природните местообитания, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия”, 33 BG0000602 „Кабиюк”

Оценката на степента на въздействие върху природните местообитания (по Дир. 92/43/ЕИО) в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия” и 33 BG0000602 „Кабиюк” на ОУП за община Шумен се основава на влиянието върху всеки от критериите за Благоприятен природозащитен (консервационен) статус – площ на местообитанията в съответната зона (където има специфични по-малки по площ, но важни местообитания се отчитат отделно), качество на местообитанията (структурни и функционални параметри), бъдещи перспективи (заплахи и влияния), отделно се отчитат и други структурни и функционални параметри, като общата функционална роля на съответната зона за свързаността на мрежата – географска свързаност. Съгласно дефиницията за „Благоприятен консервационен статус” определена с Член 1(д) на Директивата за хабитатите (92/43/ЕИО), консервационния статус на едно природно местообитание се счита за „благоприятен”, ако:

- i. неговото естествено разпространение (ареал), както и площите, които то покрива в границите на това разпространение, са постоянни или се разширяват, и
- ii. съществуват необходимите структура и функции за дългосрочното му поддържане и е вероятно да продължат да съществуват в обозримо бъдеще, и
- iii. консервационния статус на характерните за него видове е благоприятен, в съответствие с определението за консервационен статус на вид.

В случая, на база направената характеристика на разпространените растителни съобщества в района на общината и предвид характеристиките на ОУПО, в резултат от цялостната му реализация не се очаква пряка загуба и фрагментация на местообитания, предмет на опазване в защитените зони. Не могат да се очакват и съществени косвени въздействия.

Оценката на влиянието и въздействието от реализацията на ОУП върху всички природни местообитания, включени в предмета на опазване на 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия” и 33 BG0000602 „Кабиюк” е представена в следната таблица:

Таблица № 5.3

Очаквано въздействие върху местообитанията предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия”, 33 BG0000602 „Кабюк”													
Хабитат (код)	Начин на въздействие		Времетраене		Продължителност			Кум. ефект	Вид на въздействието		Критерий, по който се въздейства		
	Пряко	Непряко	Временно	Постоянно	Краткотрайно	Среднотрайно	Дълготрайно		Отр.	Полож.	Загуба на площ (%)	Качество	Перспективи
Очаквано въздействие върху местообитанията, предмет на опазване в BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“													
6110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6210*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6240*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8210	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9180	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91G0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91H0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91I0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91MO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91SO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91WO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91ZO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Очаквано въздействие върху местообитанията, предмет на опазване в BG0000138 „Каменица“													
40CO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6210*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6240*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91G0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91H0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Очаквано въздействие върху местообитанията, предмет на опазване BG0000382 „Шуменско плато“													
40AO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6210*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6240*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7220	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8210	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9180	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91G0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91H0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91ZO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Очаквано въздействие върху местообитанията, предмет на опазване BG0000501 „Голяма Камчия“													
91G0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91MO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Очаквано въздействие върху местообитанията, предмет на опазване BG0000602 „Кабюк“													
40AO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40CO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6210	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6240*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91G0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91I0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

5.1.2 Очаквани влияния и степен на въздействие върху рибите, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия” и 33 BG0000602 „Кабиюк”

Новопроектираните устройствени зони не засягат потенциални или ефективно заети местообитания на видовете риби, предмет на опазване в защитените зони.

Реализацията на разглеждания ОУПО не е свързана със заустване на непречистени отпадъчни води. При спазване на нормативните изисквания за третиране на отпадъците, не се очаква въздействие от реализацията на ОУПО върху местообитанията и популацията на видовете риби, предмет на опазване в защитените зони.

Обобщеното въздействие върху рибите, включени в предмета на опазване на 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия” и 33 BG0000602 „Кабиюк”, съгласно матрицата за оценка на степента на въздействие, е както следва:

Таблица № 5.4

Вид		Оценка за степента на въздействие	
РИБИ, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”			
Европейскаорчивка	<i>Rh. sericeus</i>	0	Липсва въздействие.
Обикновен щипок	<i>C. taenia</i>	0	Липсва въздействие.
Маришка мряна	<i>V. plebejus</i>	0	Липсва въздействие.
РИБИ, предмет на опазване в 33 BG0000138 „Каменица”			
Европейскаорчивка	<i>Rh. sericeus</i>	0	Липсва въздействие.
РИБИ, предмет на опазване в 33 BG0000501 „Голяма Камчия”			
Европейскаорчивка	<i>Rh. sericeus</i>	0	Липсва въздействие.
Обикновен щипок	<i>C. taenia</i>	0	Липсва въздействие.
Маришка мряна	<i>V. plebejus</i>	0	Липсва въздействие.
Черна мряна	<i>V. meridionalis</i>	0	Липсва въздействие.

5.1.3 Очаквани влияния и степен на въздействие върху херпетофауната, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия” и 33 BG0000602 „Кабиюк”

Като цяло не се очаква значително негативно въздействие, което да доведе до промяна на ПС на видовете в рамките на ЗЗ. Реализацията на разглеждания ОУПО не е свързана със заустването на непречистени отпадъчни води. При спазване на нормативните изисквания за третиране на отпадъците, не се очаква въздействие от реализацията на ОУПО върху местообитанията и популацията на видовете земноводни, предмет на опазване в защитените зони.

Обобщеното въздействие върху видовете земноводни, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия” и 33 BG0000602 „Кабиюк”, съгласно матрицата за оценка на степента на въздействие, е както следва:

Таблица № 5.5

Вид		Оценка за степента на въздействие	
ЗЕМНОВОДНИ, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”			
Червенокоремна бумка	<i>Bombina bombina</i>	0	Липсва въздействие
Голям гребенест тритон	<i>Triturus karelinii</i>	0	Липсва въздействие
ЗЕМНОВОДНИ, предмет на опазване в 33 BG0000138 „Каменица”			
Червенокоремна бумка	<i>Bombina bombina</i>	0	Липсва въздействие
Голям гребенест тритон	<i>Triturus karelinii</i>	0	Липсва въздействие
ЗЕМНОВОДНИ, предмет на опазване в 33 BG0000382 „Шуменско плато”			
Жълтокоремна бумка	<i>Bombina variegata</i>	0	Липсва въздействие
Голям гребенест тритон	<i>Triturus karelinii</i>	0	Липсва въздействие
ЗЕМНОВОДНИ, предмет на опазване в 33 BG0000501 „Голяма Камчия”			
Жълтокоремна бумка	<i>Bombina variegata</i>	0	Липсва въздействие
Червенокоремна бумка	<i>Bombina bombina</i>	0	Липсва въздействие
Голям гребенест тритон	<i>Triturus karelinii</i>	0	Липсва въздействие
ЗЕМНОВОДНИ, предмет на опазване в 33 BG0000602 „Кабюк”			
Жълтокоремна бумка	<i>Bombina variegata</i>	0	Липсва въздействие
Голям гребенест тритон	<i>Triturus karelinii</i>	0	Липсва въздействие

Реализацията на разглеждания ОУПО не е свързана със заустване на непречистени отпадъчни води. При спазване на нормативните изисквания за законосъобразно третиране на отпадъците не се очаква въздействие от реализацията на ОУП върху местообитанията и популацията на видовете влечуги, предмет на опазване в защитените зони.

Възможни са косвени въздействия, но в степен, която няма да доведе до промяна на ПС на видовете влечуги в рамките на 33 или да се получи фрагментация на потенциални местообитания.

Обобщената оценка на въздействието върху влечугите, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия” и 33 BG0000602 „Кабюк”, съгласно матрицата за оценка на степента на въздействие, е както следва:

Таблица № 5.6

ВЛЕЧУГИ, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”			
Вид		Оценка за степента на въздействие	
Обикновена костенурка	блатна <i>Emys orbicularis</i>	3	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-добрите практики при строителството и експлоатацията;
Шипоопашата костенурка	<i>Testudo hermanni</i>	3	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-добрите практики при строителството и експлоатацията;
Шипобедрена костенурка	<i>Testudo graeca</i>	1	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-добрите практики при строителството и експлоатацията
Ивичест смок	<i>E. quatuorlineata</i>	3	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки

			освен спазване на най-добрите практики при строителството и експлоатацията;
ВЛЕЧУГИ, предмет на опазване в 33 BG0000138 „Каменица”			
Обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis</i>	0	Липсва въздействие
Шипоопашата костенурка	<i>Testudo hermanni</i>	0	Липсва въздействие
Шипобедрена костенурка	<i>Testudo graeca</i>	0	Липсва въздействие
Ивичест смок	<i>E. quatuorlineata</i>	0	Липсва въздействие
ВЛЕЧУГИ, предмет на опазване в 33 BG0000382 „Шуменско плато”			
Обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis</i>	0	Липсва въздействие
Шипоопашата костенурка	<i>Testudo hermanni</i>	0	Липсва въздействие
Шипобедрена костенурка	<i>Testudo graeca</i>	0	Липсва въздействие
Ивичест смок	<i>E. quatuorlineata</i>	0	Липсва въздействие
ВЛЕЧУГИ, предмет на опазване в 33 BG0000501 „Голяма Камчия”			
Обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis</i>	0	Липсва въздействие
ВЛЕЧУГИ, предмет на опазване в 33 BG0000602 „Кабюк”			
Ивичест смок	<i>E. quatuorlineata</i>	0	Липсва въздействие
Шипоопашата костенурка	<i>Testudo hermanni</i>	0	Липсва въздействие
Шипобедрена костенурка	<i>Testudo graeca</i>	0	Липсва въздействие

5.1.4 Очаквани влияния и степен на въздействие върху бозайниците, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия” и 33 BG0000602 „Кабюк”

Бозайници (без прилепи):

Не се очаква реализацията на предвижданията на плана да се отразят негативно на потенциалните или ефективно заети местообитания на видовете бозайници в 33 или на популациите им в района. Възможно е въздействие, причинено от безпокойство, най-вече върху видрата.

Обобщеното въздействие върху бозайниците (без прилепи), включени в предмета на опазване на 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия” и 33 BG0000602 „Кабюк”, съгласно матрицата за оценка на степента на въздействие, съгласно матрицата за оценка на степента на въздействие, е както следва:

Таблица № 5.7

БОЗАЙНИЦИ (без прилепи), предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”			
Вид		Оценка за степента на въздействие	
Видра	<i>L. lutra</i>	3	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-добрите практики при строителството и експлоатацията;
Добруджански среден хомяк	<i>M. newtoni</i>	0	Липсва въздействие
Лалугер	<i>S. citellus</i>	3	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-

			добрите практики при строителството и експлоатацията;
Пъстър пор	<i>V. peregusna</i>	3	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-добрите практики при строителството и експлоатацията;
Степен пор	<i>M. eversmanni</i>	3	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-добрите практики при строителството и експлоатацията;
БОЗАЙНИЦИ (без прилени), предмет на опазване в ЗЗ ВГ0000138 „Каменица”			
Видра	<i>L. lutra</i>	0	Липсва въздействие
Добруджански среден хомяк	<i>M. newtoni</i>	0	Липсва въздействие
Лалугер	<i>S. citellus</i>	0	Липсва въздействие
Пъстър пор	<i>V. peregusna</i>	0	Липсва въздействие
БОЗАЙНИЦИ (без прилени), предмет на опазване в ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато”			
Добруджански среден хомяк	<i>M. newtoni</i>	0	Липсва въздействие
Лалугер	<i>S. citellus</i>	0	Липсва въздействие
Пъстър пор	<i>V. peregusna</i>	0	Липсва въздействие
БОЗАЙНИЦИ (без прилени), предмет на опазване в ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия”			
Видра	<i>L. lutra</i>	3	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-добрите практики при строителството и експлоатацията;
Добруджански среден хомяк	<i>M. newtoni</i>	0	Липсва въздействие
Лалугер	<i>S. citellus</i>	1	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-добрите практики при строителството и експлоатацията
Пъстър пор	<i>V. peregusna</i>	1	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-добрите практики при строителството и експлоатацията
БОЗАЙНИЦИ (без прилени), предмет на опазване в ЗЗ ВГ0000602 „Кабюк”			
Добруджански среден хомяк	<i>M. newtoni</i>	0	Липсва въздействие
Пъстър пор	<i>V. peregusna</i>	0	Липсва въздействие

Разред Прилепи (Chiroptera):

По отношение видовете прилепи, предмет на опазване по Приложение II на Директива 92/43/ЕИО, може да се каже, че в обхвата на новопроектираните устройствени зони видовете е много малко вероятно да се срещнат при ловуване. Не се засягат летни или зимни убежища, както и ефективно заети местообитания, тъй като такива отсъстват в обхвата на новопроектираните устройствени зони. Реализирането на дейности в тях няма да доведе до трайна промяна на естествените характеристики и общата площ на потенциалните ловни местообитания на видовете в ЗЗ. Дейностите в устройствените зони не засягат убежища и са без пряко въздействие върху индивидите. Устройствените зони в плана не могат да бъдат считани за фактор, предизвикващ функционална фрагментация на местообитанията. Пространствената фрагментация е с незначително въздействие и няма да предизвика структурни промени в популацията. Не се прекъсват трайно характерни ландшафтни елементи, използвани от видовете прилепи по време на миграции в зоните.

5.1.5 Очаквани влияния и степен на въздействие върху безгръбначните животни, предмет на опазване в ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато”, ЗЗ ВГ0000138 „Каменица”, ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато”, ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” и ЗЗ ВГ0000602 „Кабюк”

Клас Ракообразни (Crustacea):

Новопроектираните устройствени зони в ОУПО не са определени като потенциални местообитания на видовете ракообразни, предмет на опазване в ЗЗ.

Реализацията на разглеждания ОУПО не е свързана със заустване на непречистени отпадъчни води. При спазване на нормативните изисквания за третиране на отпадъците, не се очаква въздействие от реализацията на ОУПО върху местообитанията и популацията на видовете ракообразни в ЗЗ.

Клас Насекоми (Insecta):

Новопроектираните УЗ в ОУПО не попадат в потенциални местообитания на видовете безгръбначни животни, в частност насекоми, предмет на опазване в зоните. Не се очаква значително негативно въздействие върху безгръбначните, предмет на опазване на защитените зони, което да доведе до промяна на ПС на видовете и фрагментация на потенциални местообитания.

Обобщената оценка на въздействието върху безгръбначните животни, предмет на опазване в ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато”, ЗЗ ВГ0000138 „Каменица”, ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато”, ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия” и ЗЗ ВГ0000602 „Кабюк”, съгласно матрицата за оценка на степента на въздействие, е както следва:

Таблица № 5.8

БЕЗГРЪБНАЧНИ, предмет на опазване в ЗЗ ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато”			
Вид		Оценка за степента на въздействие	
Обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>	0	Липсва въздействие
Бръмбар рогач	<i>Lucanus cervus</i>	0	Липсва въздействие
Буков сечко	<i>Morimus funereus</i>	0	Липсва въздействие
Алпийска розалиа	<i>Rosalia alpina</i>	0	Липсва въздействие
	<i>E. quadripunctaria</i>	0	Липсва въздействие
БЕЗГРЪБНАЧНИ, предмет на опазване в ЗЗ ВГ0000138 „Каменица”			
Обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>	0	Липсва въздействие
Бръмбар рогач	<i>Lucanus cervus</i>	0	Липсва въздействие
Буков сечко	<i>Morimus funereus</i>	0	Липсва въздействие
Алпийска розалиа	<i>Rosalia alpina</i>	0	Липсва въздействие
БЕЗГРЪБНАЧНИ, предмет на опазване в ЗЗ ВГ0000382 „Шуменско плато”			
Обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>	0	Липсва въздействие
Бръмбар рогач	<i>Lucanus cervus</i>	0	Липсва въздействие
Буков сечко	<i>Morimus funereus</i>	0	Липсва въздействие
Алпийска розалиа	<i>Rosalia alpina</i>	0	Липсва въздействие
	<i>E. quadripunctaria</i>	0	Липсва въздействие
	<i>Bolbelasmus unicornis</i>		
Лицена	<i>L. dispar</i>		
БЕЗГРЪБНАЧНИ, предмет на опазване в ЗЗ ВГ0000501 „Голяма Камчия”			
Бисерна мида	<i>Unio crassus</i>	0	Липсва въздействие
Обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>	0	Липсва въздействие

Бръмбар рогач	<i>Lucanus cervus</i>	0	Липсва въздействие
Буков сечко	<i>Morimus funereus</i>	0	Липсва въздействие
Алпийска розалиа	<i>Rosalia alpina</i>	0	Липсва въздействие
	<i>E. quadripunctaria</i>	0	Липсва въздействие
БЕЗГРЪБНАЧНИ, предмет на опазване в 33 BG0000602 „Кабюк”			
Алпийска розалиа	<i>Rosalia alpina</i>	0	Липсва въздействие
Обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>	0	Липсва въздействие
Буков сечко	<i>Morimus funereus</i>	0	Липсва въздействие
Бръмбар рогач	<i>Lucanus cervus</i>	0	Липсва въздействие

5.1.6 Очаквани влияния и степен на въздействие върху растенията, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия” и 33 BG0000602 „Кабюк”

Не се очаква реализацията на предвижданията на ОУП да окаже пряко негативно влияние върху потенциални местообитания на видовете растения, предмет на опазване в защитените зони.

Обобщената оценка на въздействието върху растенията, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия” и 33 BG0000602 „Кабюк”, съгласно матрицата за оценка на степента на въздействие, е както следва:

Таблица № 5.9

РАСТЕНИЯ, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”			
Вид		Оценка за степента на въздействие	
Янкева кутявка	<i>Moehringia jankaе</i>	0	Липсва въздействие
Янкева метличина	<i>Centaurea jankaе</i>	0	Липсва въздействие
РАСТЕНИЯ, предмет на опазване в 33 BG0000138 „Каменица”			
Червено усойниче	<i>Echium rusicum</i>	0	Липсва въздействие
РАСТЕНИЯ, предмет на опазване в 33 BG0000382 „Шуменско плато”			
Обикновена пърчовка	<i>Himantoglossum caprinum</i>	0	Липсва въздействие
Янкева метличина	<i>Centaurea jankaе</i>	0	Липсва въздействие

5.1.7 Очаквани влияния и степен на въздействие върху птици, предмет на опазване в 33 BG0002038 „Провадийско-Роякско плато”

В предварителният проект на ОУПО Шумен са включени устройствени територии, които вече са урбанизирани, има съществуващи постройки или терените са нарушени в някаква степен - устройствени територии, предвидени за производствени дейности, в землището на с. Овчарово (Пп_21), с. Костена река (Пп_22), с. Кладенец (Пп_23), с. Друмево (Пп_24 и Пп_25). В зоната попадат и територии за реконструкция и изграждане на пътища в землището на с. Мадара и с. Ивански с дължина съответно 470 м. и 1350 м., както и зона за озеленяване (Озп_1) и за спорт (Осп_2). Тези територии, без териториите, предвидени за производствени дейности (Пп), заемат горски и храстови съобщества. Устройство зони Пп включват съществуващи стопански постройки и пасища.

Оценката на въздействието на предварителния проект на ОУП на община Шумен е извършена върху максималния брой видове, предмет на опазване в защитената зона.

Всички устройствени зони и територии в землището на с. Мадара попадат изцяло в УТМ квадрат NH 09, устройствени територии, предвидени за производствени дейности, в землището на с. Овчарово (Пп_21), с. Костена река (Пп_22), с. Кладенец (Пп_23), с. Друмево (Пп_24 и Пп_25), попадат съответно в УТМ квадрати NH 08, NH 18 и NH 17, а съществуващия път за реконструкция при с. Ивански в УТМ квадрат NH 07, съгласно териториалното деление на страната и приложената методика в «Атласа на гнездящите птици в България» (Янков, 2007).

Въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в защитена зона BG0002038 „Провадийско-Роякско плато”.

Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*)

Биология на вида: Белоопашатият мишелов е постоянен, гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид за територията на страната. „Уязвим вид” включен в Червената книга на България. Обитава предимно скали и скални масиви. Ловува в открити тревни местообитания и агрокосистеми. Популацията му постепенно нараства на територията на страната.

Състояние на популацията в ЗЗ: Видът се среща като гнездец в защитената зона с численост от 4 двойки. При проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) са наблюдавани 3 двойки. Гнезди в УТМ квадрат NH 09 и NH 18 (Янков, 2007).

Оценка на въздействието: Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно трофично местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*)

Биология на вида: Блестящият ибис обитава сладководни местообитания - влажни зони с много плитки води с висока и гъста растителност (тръстика). Също така използва наводнени ливади и земеделски райони, като места за хранене. Храни се с водни безгръбначни, като раци, насекоми, ларви на насекоми, червеи, риби, охлюви, пиявици, паяци, змии, малки гръбначни животни и от време на време с водна растителност. Ибисът гнезди в смесени колонии в райони, където водата обикаля тревната растителност, храсти или ниски дървета. „Критично застрашен вид” включен в Червената книга на България.

Състояние на популацията в ЗЗ: Установен в зоната само по време на миграции с численост 67 птици.

Оценка на въздействието: Територията на предвидените в плана устройствени зони не е трофично или подходящо гнездово местообитание за вида. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Бухал (*Bubo bubo*)

Биология на вида: Палеарктичен вид, чийто ареал обхваща Западна и Централна Европа, Апенинския и Балканския полуостров, Закавказието, европейската и азиатската част на Русия, Ирак, Иран, Турция, Йордания, Сирия, Израел, Северен Индокитай, о. Сахалин. Петрофилен вид, обитаващ скалните венци и ниши в слабо посещавани от човека труднодостъпни места, главно в скални масиви и сипеи, пещери, крайнини на гори, разредени стари гори, често в речни долини, близо до реката. „Застрашен вид” включен в Червената книга на България.

Състояние на популацията в ЗЗ: Постоянен гнездящ вид с численост около 13 двойки в ЗЗ. При проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) видът не е наблюдаван. Не е установен на терените за урбанизация в ОУПО Шумен. Гнезди в UTM квадрат NH 09 (Янков, 2007).

Оценка на въздействието: Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно трофично или гнездово местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Бял щъркел (*Ciconia ciconia*)

Биология на вида: Палеарктичен вид, който гнезди в Европа (без Финландия, Норвегия, Англия, Ирландия, Исландия и Кипър), Азия и Африка. Европейската популация е около 180 000 гнездещи двойки. Синантропен вид, който гнезди предимно в населени места. „Уязвим вид” включен в Червената книга на България. У нас популацията наброява около 5000 двойки. Храни се в по-обширните обработваеми площи и влажните зони и ливади.

Състояние на популацията в ЗЗ: В защитена зона са установени като гнездящи 28 двойки. По време на миграция е многоброен, като прелита основно в източната част на зоната. Храни се в обработваемите площи и влажните зони. Гнезди в UTM квадрат NH 07, NH 08, NH 09, NH 17 (Янков, 2007).

Оценка на въздействието: Територията на предвидените в плана УЗ не е типично трофично местообитание за вида. Не се засягат обработваеми площи, влажни зони и

ливади, а малките по площ пасищни участъци около съществуващите стопански постройки са фрагментирани и не предоставят подходящи условия за вида. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*).

Биология на вида: Вечерната ветрушка е световно застрашен вид с намаляваща численост и разпространение в България и Европа. Включена е в Червената книга на България в категорията «критично застрашен» вид (Големански и др., 2011). Вечерните ветрушки редовно нощуват по далекопроводите и покрай пътищата. Обитават открити пространства край селскостопански площи, ивици от дървета и горски насаждения.

Състояние на популацията в ЗЗ: Мигриращ вид за района на защитената зона. През зоната мигрират до около 90 птици. Гнезди в UTM квадрат NH 18 (Янков, 2007).

Оценка на въздействието: Територията на УЗ Пп в землището на с. Костена река (Пп_22) попада в потенциално трофично местообитание на вида. Това са пустеещи земи, пасищни и тревни хабитати в непосредствена близост до урбанизирани територии и стопански постройки (сн. 5.1). При евентуално нарушаване и застрояване на тези територии ще се отнемат около 0,001% от зоната и 0,02% от трофичните за вида местообитания. Дейността ще има много слабо отрицателно въздействие. Предвид урбанизацията на съседните територии към момента въздействието ще е в ниска степен и ограничен териториален обхват.

Възможни въздействия върху вида – загуба на трофични местообитания, безпокойство.

Степен на въздействие: 1.

Сн.5.1

Голям креслив орел (*Aquila clanga*)

Биология на вида: „Критично застрашен вид” включен в Червената книга на България. Обитава равнинни и нископланински гористи райони.

Състояние на популацията в ЗЗ: Рядко е наблюдаван в защитената зона по време на миграция. Оценка на въздействието: Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно трофично местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Горска чучулига (*Lullula arborea*)

Биология на вида: Европейски вид, населяващ Европа, Северозападна Африка и Близкият Изток. Обитава смесени и широколистни келяви горички на границата между откритите пространства и гората, сухи тревни съобщества и храсталаци. Представена е с добра численост през гнездовия период в цялата страна. Видът е уязвим към унищожаване и деградация на подходящите местообитания, както и унищожаване на хранителната база.

Състояние на популацията в ЗЗ: В защитената зона гнездят между 110 и 800 двойки. Видът гнезди в горските хабитати и храсталачни съобщества. Гнезди в UTM квадрат NH 07, NH 18, NH 17 (Янков, 2007).

Оценка на въздействието: Територията около с. Ивански, откритите храстово-тревни съобщества, са подходящо гнездово и трофично местообитание за вида. Територията няма да бъде драстично нарушена вследствие реконструкцията на съществуващия път. Незначителна загуба ще има вследствие разширението на трасето и движението на техника и строителни машини. Временно биха се нарушили около 0,032% от храстовите местообитания в зоната, което би засегнало максимум една двойка чучулиги (0,1% от популацията в зоната). Възможно е и безпокойство върху вида. Въздействието ще бъде в ниска степен. Дейността може да предизвика временно отрицателно въздействие.

Възможни въздействия върху вида – нарушаване на местообитания, безпокойство.

Степен на въздействие: 2.

Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*)

Биология на вида: Европейско-Туркестански вид, разпространен почти в цяла Европа, Мала и Средна Азия. Гнездещ, прелетен вид. В България са установени 25000-75000 двойки (Янков, 2007). Обитава храсталаци и тревни съобщества, ниви, лозя, поляни, окрайнини на гори, овощни градини и др. до около 1200 м н.в.

Състояние на популацията в ЗЗ: В защитената зона гнездят около 2433 двойки. При проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” (МОСВ 2013) са установени 104 двойки, а

числеността е коригирана на 640-4227 двойки. Гнезди в УТМ квадрати NH 07, NH 09, NH 18 (Янков, 2007).

Оценка на въздействието: Територията около с. Ивански, откритите храстово-тревни съобщества, са подходящо гнездово и трофично местообитание за вида. Територията няма да бъде драстично нарушена вследствие реконструкцията на съществуващия път. Незначителна загуба ще има вследствие разширението на трасето и движението на техника и строителни машини. Временно биха се нарушили около 0,032% от храстовите местообитания в зоната, което би засегнало максимум една - две двойки овесарки (0,08% от популацията в зоната). Възможно е и безпокойство върху вида при строителството на пътният участък западно от Мадарски конник и засилено антропогенно натоварване в Устройствова зона Озп_1 - по пътя от с. Мадара за Мадарския конник. Въздействието ще бъде в ниска степен. Дейността може да предизвика временно отрицателно въздействие.

Възможни въздействия върху вида – нарушаване на местообитания, безпокойство.

Степен на въздействие: 2.

Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*).

Биология на вида: Избягва обработваемите площи, като предпочита естествени тревни и степни хабитати. Не навлиза в горски територии. В степните крайбрежни територии тя е един от доминиращите видове с многократно по-висока численост и плътност от останалите видове птици. През зимата образува многочислени ята, главно по Черноморското крайбрежие. Вид включен в Червената книга на България в категорията „застрашен вид”.

Състояние на популацията в ЗЗ: Гнезди в защитената зона с численост около 40 двойки. При проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) видът не е установен, а числеността е коригирана на 15-150 двойки. Не е установена на територията на УЗ и не гнезди в близост до тях.

Оценка на въздействието: Районът на предвидените УЗ не е местообитание за вида. Не се очаква отрицателно въздействие върху вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*)

Биология на вида: Рядък вид със значително намаляваща популация в последните години. Петнисто разпространение, предимно в Източна България – Източни Родопи, Източна Стара планина и Ломовеите. Гнезди изключително по скали и скални стени. Регистриран често в района на Врачански Балкан.

Състояние на популацията в ЗЗ: Видът се среща като гнездещ в защитената зона с численост от 6 двойки. При проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ

2013) видът не е наблюдаван. Проучванията сочат че числеността му намалява и сега вероятно гнездят 2-3 двойки. Гнезди в УТМ квадрат NH 09 и NH 07 (Янков, 2007).

Оценка на въздействието: Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно трофично местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*)

Биология на вида: Видът се среща във влажните зони и лъсови брегове около водни площи, като се и размножава там. Храни се с риба и се придържа към езера и реки богати на риба. Гнезди на пясъчни откоси по бреговете в дупки с дълбочина от 0.30 до 1 м, които в края завършват с широка гнездова камера без постелка. Храни се с малки рибки, които лови по водната повърхност, водни насекоми и техните ларви, и дребни земноводни.

Състояние на популацията в ЗЗ: Гнезди в защитената зона с численост около 15 двойки. Видът няма местообитание на територията на устройствените зони в ЗЗ. Не е установен на територията на УЗ при теренните наблюдения.

Оценка на въздействието: Районът на предвидените УЗ не е местообитание за вида. Не се очаква отрицателно въздействие върху вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Козодой (*Caprimulgus europaeus*)

Биология на вида: Палеарктичен вид, населяващ Европа, Азия и Северозападна Африка. Гнездящ, прелетен вид. Обитава гори в близост до сечища. Активен е привечер и през нощта. Храни се с насекоми, ловува над открити площи, сечища и изредени гори. Порядък е в иглолистните и смесени гори.

Състояние на популацията в ЗЗ: Установен е през размножителния период в защитената зона с численост около 200 двойки. Видът не е наблюдаван по време на теренните изследвания и не гнезди в близост до предвидените УЗ.

Оценка на въздействието: Територията на предвидените в плана УЗ не е подходящо местообитание за вида. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Кръстат (царски) орел (*Aquila heliaca*).

Биология на вида: Установен е рядко по време на миграция и скитане в района на Западен Балкан. Основната част от популацията е съсредоточена в Югоизточна България. Гнезди

в широколистни листопадни гори, долини с единични високи дървета. Предпочита тополи, в близост до лалугерови колонии.

Състояние на популацията в ЗЗ: Видът е рядък в зоната. В района на УЗ от плана видът не е установен. Среща се по време на миграция – 1-2 индивида.

Оценка на въздействието: Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно трофично местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*).

Биология на вида: Гнездещ, прелетен и преминаващ вид. Обитава ивици от дървета, залесени речни долини, влажни гори, паркове и др. до 800 м н.в. „Уязвим вид” включен в Червената книга на България. Придържа се към крайнини на гори и открити пространства с храсти, където ловува – дребни птици, а също и чучулиги.

Състояние на популацията в ЗЗ: Видът е рядък в зоната. В района на УЗ от плана видът не е установен. Среща се по време на миграция.

Оценка на въздействието: Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно трофично местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Късопръстата чучулига (*Calandrella brachydactyla*)

Биология на вида: Туркестано-медитерански вид. Гнезди в Африка, Мала Азия, Югозападна и Централна Азия на изток до Забайкалието и Централен Китай и в Европа – на Пиринейския полуостров, във Франция, Италия, Малта, Швейцария, Балканския полуостров, Унгария, Словакия, Украйна и Южна Русия. У нас гнездещо-прелетен и преминаващ вид, в миналото широко разпространен в цялата страна, но само на места многоброен. Обитава разнообразни открити местообитания, голи или с оскъдна тревиста растителност. Предпочита сухи каменисти степи и пасища. Среща се и в крайморски дюни, обработваеми площи и пустеещи земи. „Уязвим вид” включен в Червената книга на България.

Състояние на популацията в ЗЗ: Новоустановен вид с численост от 3 двойки. Не е установена на територията на УЗ и не гнезди в близост до тях.

Оценка на въздействието: Районът на предвидените УЗ не е местообитание за вида. Не се очаква отрицателно въздействие върху вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. Степен на въздействие: нулево.

Ливаден блатар (*Circus pygargus*).

Биология на вида: Гнездещ, прелетен вид с петнисто разпространение в цялата страна. Гнезди предимно в посеви и други едногодишни тревни култури, влажни терени и растителност по периферията на водоеми. Ловува над обработваеми площи, открити тревни местообитания или крайбрежни влажни зони.

Състояние на популацията в ЗЗ: Среща се по време на миграция в зоната. В района на УЗ от плана видът не е установен.

Оценка на въздействието: Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно трофично местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. Степен на въздействие: нулево.

Ливаден дърдавец (*Crex crex*)

Биология на вида: Европейски вид, гнездящ в Европа и Азия. Прелетен, зимува в Африка. Обитава влажни ливади в близост до водоеми. Среща се в естествените, сенокосни ливади около реките. Гнездещо-прелетен и преминаващ вид. Мъжките са силно териториални. Площта на индивидуалните участъци е средно 8,9 ха. Храни се с насекоми – предимно скакалци, също с червеи и голи охлюви. „Уязвим вид” включен в Червената книга на България.

Състояние на популацията в ЗЗ: В защитената зона видът е с численост около 50 териториални мъжки птици. Не е установен като гнездящ в УТМ квадратите и в УЗ на ОУП Шумен (Янков, 2007).

Оценка на въздействието: Територията, определена за реализацията на плана не попада в потенциално или ефективно трофично или гнездово местообитание на вида. Районът не предоставя подходящи условия за вида, тъй като липсват местообитания предпочитани от вида. Не се очакват преки или косвени въздействия като унищожаване или фрагментация на местообитания, смъртност на индивиди, прогонване на птици или

влошаване на съседни местообитания. Планът ще е без въздействие върху вида в защитената зона.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Ловен сокол (*Falco cherrug*).

Биология на вида: В България има два типа местообитания – заливни и равнинни гори и скални комплекси в равнинни и планински райони в близост до открити територии. С намаляването на влажните зони се установява по-често в планините. Гнездовата територия се заема в края на февруари. Гнезди по скали и дървета, в гнезда на други видове или направо на скален корниз или в ниши без постелка. Снася 2–6 яйца в края на март, началото на април. Мътенето е 30 дни, а малките напускат гнездото на около 40–45 дни. Храни се главно дребни бозайници и средни по размер птици. Лалугерите са основната храна при изхранване на малките.

Състояние на популацията в ЗЗ: Няма сигурни данни за гнездене на вида в защитената зона. Не е установен през 2012 г при проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” (МОСВ 2013). Не гнезди във УТМ квадратите където попадат УЗ от плана (Янков, 2007).

Оценка на въздействието: Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно трофично местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*)

Биология на вида: Вид на Стария свят, който гнезди в Европа, Африка и о. Мадагаскар, Централна и Южна Азия, Филипините, Нова Гвинея и Австралия. Птиците от Европа зимуват по югозападното крайбрежие на Средиземно море, в Африка. Хабитатът ѝ обхваща периферията на езера, язовири и реки – плитки води до 10-15 см дълбочина. Храни се главно с дребни рибки с дължина средно 5 см, водни и сухоземни насекоми (напр. бръмбари, водни кончета), както и паяци, червеи, влечуги и малки птици. Гнезди по брега на дървета и храсти. „Уязвим вид” от Червената книга на България.

Състояние на популацията в ЗЗ: В зоната е установена през време на миграция.

Оценка на въздействието: Територията на предвидената в плана УЗ не е трофично или подходящо местообитание за вида. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Малък креслив орел (*Aquila pomarina*)

Биология на вида: Палеарктичен вид с разкъсан гнездови ареал в Източна Европа, Мала Азия, Иран, Ирак, Индия. В България видът е гнездещо прелетен и преминаващ. Гнезди в широколистни гори в близост до речни долини до около 1500 м н.в. „Рядък вид” включен в Червената книга на България.

Състояние на популацията в ЗЗ: Установен като гнездящ в зоната с численост 2 двойки. По време на миграция видът прелита в района с висока численост, над 2000 птици. Гнезди в УТМ квадрат NH 09 и NH 17 (Янков, 2007).

Оценка на въздействието: Няма данни за гнездене в района на УЗ в землището на с. Мадара. Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно трофично местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Малък орел (*Hieraaetus pennatus*)

Биология на вида: Петнисто разпространен в цялата страна. Включен в Червената книга на България в категорията „уязвим”. Обитава широколистни листопадни гори като гнезденето му в голяма степен зависи от наличието на стари гори или запазени групи стари дървета сред по-млади гори. У нас се наблюдават птици както от тъмната, така и от светлата фаза на вида.

Състояние на популацията в ЗЗ: Установен като гнездящ в зоната с численост 3 двойки. По време на миграция видът прелита в района с численост около 25 птици. Гнезди в УТМ квадрат NH 18 и NH 17 (Янков, 2007).

Оценка на въздействието: Няма данни за гнездене в района на УЗ в ОУПО Шумен. Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно трофично местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Малък сокол (*Falco columbarius*)

Биология на вида: Холарктичен вид който гнезди в лесотундрата. В България мигриращ и зимуващ вид. Мигрира поединично, като се придържа към равнинни райони с разредени горски участъци.

Състояние на популацията в ЗЗ: Установен е по време на миграция. Много рядък вид. Оценка на въздействието: Територията на предвидените в плана УЗ не е трофично или подходящо местообитание за вида. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*)

Биология на вида: Повечето колонии на нощните чапли са свързани с по-големите влажни зони. Те обитават различни влажни зони като блата, реки и крайнини на езера. Храната на нощната чапла се състои предимно от риба, въпреки, че често се срещат и пиявици, червеи, водни и сухоземни насекоми. Видът също така се храни и с раци, земноводни, гущери, змии, гризачи, птици, яйца, мърша растителна храна. „Уязвим вид” включен в Червената книга на България.

Състояние на популацията в ЗЗ: Наблюдавана е в зоната само по време на миграция.

Оценка на въздействието: Територията, определена за реализацията на плана не попада в потенциално или ефективно трофично или гнездово местообитание на вида. Районът не предоставя подходящи условия за вида, тъй като липсват местообитания предпочитани от вида. Не се очакват преки или косвени въздействия като унищожаване или фрагментация на местообитания, смъртност на индивиди, прогонване на птици или влошаване на съседни местообитания. Плана ще е без въздействие върху вида в защитената зона.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Орел змияр (*Circaetus gallicus*)

Биология на вида: Индо-африкански вид, разпространен в Евразия от Пиренейския полуостров, Франция, Италия, Балканския полуостров, Словакия, Румъния, Унгария, Полша, Беларус, Естония, Украйна, Русия, на север до Петербургска област, Мала Азия, до Западен Китай и Индия; в Африка от Мароко до Египет. Гнездещо-прелетен и преминаващ, в миналото широко разпространен и често гнездящ в равнини и планини вид. Обитава разредени широколистни и рядко иглолистни гори в близост до открити терени, пасища и ливади. „Уязвим вид” включен в Червената книга на България. Откритите територии се ползват от змияри като подходяща трофична база. Предпочита сухи припечни места с ниска тревна растителност.

Състояние на популацията в ЗЗ: В защитената зона гнезди с численост от 3 двойки. По време на миграция видът прелита в района с численост около 40 птици. Гнезди в UTM квадрат NH 07 (Янков, 2007).

Оценка на въздействието: Видът ползва територията около с. Ивански, откритите тревни съобщества, като трофична база. Територията няма да бъде драстично нарушена

следствие реконструкцията на съществуващия път. Незначителна загуба ще има следствие разширението на трасето и движението на техника и строителни машини. Временно биха се нарушили около 0,032% от храстовите местообитания в зоната. Въздействието ще бъде в ниска степен. Дейността може да предизвика много слабо отрицателно въздействие.

Възможни въздействия върху вида – нарушаване на трофични местообитания.

Степен на въздействие: 1.

Орел рибар (*Pandion haliaetus*)

Биология на вида: Обитава разнообразни влажни зони богати на риба. Местообитанието винаги е свързано с водни обекти. „Критично застрашен вид” включен в Червената книга на България. Рядък гнездещ вид с популация в страната между 3 и 6 двойки.

Състояние на популацията в ЗЗ: Установен е по време на миграция. Много рядък вид.

Оценка на въздействието: Територията на предвидените в плана УЗ не е трофично или подходящо местообитание за вида. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Осояд (*Pernis apivorus*)

Биология на вида: Вид с европейски тип на разпространение. Гнезди в Западен Сибир, Мала Азия и Европа (без крайните северни и северозападни райони и обширните безлесни равнини). Зимува в Африка, южно от Сахара. Гнездящ, прелетен вид. „Уязвим вид” включен в Червената книга на България. Предпочита високостъблени широколистни гори, но гнезди и в смесени и иглолистни гори до 1600–1700 m н. в. в близост до открити пространства. Откритите сухи тревни и храстови фитоценози са подходящо трофично местообитание за вида по време на миграция. Отрицателно действащи фактори са масовото изсичане на стари гори и безпокойството.

Състояние на популацията в ЗЗ: В защитената зона гнезди с численост от 7 двойки. При проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) са наблюдавани 3 двойки. По време на миграция видът прелита в района с численост между 1200 и 2000 птици. Гнезди в УТМ квадрати NH 07, NH 17, NH 18 (Янков, 2007).

Оценка на въздействието: Видът ползва територията около с. Ивански, откритите тревни съобщества, като трофична база. Територията няма да бъде драстично нарушена вследствие реконструкцията на съществуващия път. Незначителна загуба ще има следствие разширението на трасето и движението на техника и строителни машини. Временно биха се нарушили около 0,032% от храстовите местообитания в зоната.

Въздействието ще бъде в ниска степен. Дейността може да предизвика много слабо отрицателно въздействие.

Възможни въздействия върху вида – нарушаване на трофични местообитания.

Степен на въздействие: 1.

Полски блатар (*Circus cyaneus*)

Биология на вида: Полският блатар гнезди в близост до водоеми обрасли с гъста растителност, тревни съобщества по влажни терени. „Критично застрашен вид” включен в Червената книга на България.

Състояние на популацията в ЗЗ: Среща се по време на миграция в зоната. В района на УЗ от плана видът не е установен.

Оценка на въздействието: Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно трофично местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Полска бърбица (*Anthus campestris*).

Биология на вида: Наземногнездящ вид, който обитава открити пространства, степни и тревни местообитания, пустеещи земи, пасища, ливади, крайнини на обработваеми земи и ниви. По-често се среща в района на Добруджа и Източна България. Гнезди по припечни каменливи и пясъчливи терени до около 500 м. н.в.

Състояние на популацията в ЗЗ: Видът гнезди в зоната с численост около 135 двойки. Гнезди в UTM квадрати NH 09, NH 17, NH 18 (Янков, 2007). При проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) гнездовата популация е оценена на 13-25 двойки.

Оценка на въздействието: Територията на УЗ Пп в землището на с. Костена река (Пп_22) и с. Друмево (Пп_24) попадат в потенциални местообитания на вида. Това са пустеещи земи, пасищни и тревни хабитати в непосредствена близост до урбанизирани територии и стопански постройки (сн. 5.1 и 5.2). При евентуално нарушаване и застрояване на тези територии ще се отнемат около 0,005% от зоната и 0,06% от подходящите за вида местообитания. Плътноста на вида в тревните фитоценози на Южна Добруджа е 0,05 дв./10 ха. (Караиванов, 2004). Елементите на плана ще засегнат около 4,3 ха, което е малка част от гнездовата територия на една двойка. Дейността ще има много слабо отрицателно въздействие. Предвид урбанизацията на съседните територии към момента въздействието ще е в ниска степен и ограничен териториален обхват.

Възможни въздействия върху вида – загуба на местообитания, безпокойство.

Степен на въздействие: 1.

Сн. 5.2

Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*).

Биология на вида: Вид на Стария свят, който гнезди в Аралско море, Балхашкото езеро, Мала Азия, Персийския залив, Индокитай, Централна и Южна Африка. В Европа изолирани гнездови колонии има в делтата на Волга и на Дунав, езерата Манич, Манич-Гудило и Преспа с обща численост около 4000 двойки. У нас е преминаващ и отчасти зимуващ. В миналото и гнездещ в две колонии – в Стралджанското блато (до 30-те години на XX в.) и Мандренското езеро (до около средата на XX в.). След 1985 г. са регистрирани два опита за гнездене в колонията на къдроглавите пеликани в езерото Сребърна, последният от които успешен. По време на миграцията се среща предимно по Черноморското крайбрежие, и по-рядко във вътрешността на страната. Изчезнал вид в Червената книга. Обитава сладководни езера и блатата с обширни тръстикови масиви, язовири и микроязовири, рибарници и рибовъдни стопанства. През зимата - предимно крайбрежни бракични водоеми.

Състояние на популацията в ЗЗ: Наблюдава се в защитената зона по време на миграция с численост над 4000 птици. Прелита основно в източната част на зоната.

Оценка на въздействието: Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно трофично местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, липсата на водоеми и влажни зони, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Сив жерав (*Grus grus*).

Биология на вида: Палеарктичен вид. Гнезди в Швеция, Финландия, Полша, Северна Украйна, Русия, Монголия. Зимува в Испания, Франция, Турция, Египет, страните от Северна Африка, Судан, Сомалия, Северна Индия, Източен Китай. У нас е преминаващ и рядко зимуващ вид, който към края на XIX в. е гнездил по Дунавското крайбрежие и в блата във вътрешността. Последните гнездови находища са бившето Баташко блато и Шабленското езеро, където е мътил до 1950 г. Обширни равнини в близост до водоеми, блата в предпланини и планини, ливади, мочурища. По време на прелет – по ливади, угари, ниви, оризища, речни разливи, горски поляни и др. Изчезнал вид в Червената книга.

Състояние на популацията в ЗЗ: Наблюдава се в защитената зона по време на миграция. Прелита основно в източната част на зоната.

Оценка на въздействието: Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно трофично местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, липсата на водоеми и влажни зони, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Сив кълвач (*Picus canus*)

Биология на вида: Палеарктичен вид, който обитава Централна, Източна и Югоизточна Азия, зоната на широколистните гори в Източна, Северна, Централна, Югоизточна Европа и Франция. Глациален реликт, населил Европа в историческо време. Гнезди в стари гори, градски паркове, вилни зони. Постоянен вид. Застрашен вид в Червената книга на България. Отрицателно действащи фактори са намаляване на площта на старите гори и намаляване на трофичната база, основно мравки и техните ларви.

Състояние на популацията в ЗЗ: Постоянен вид с численост около 17 двойки. Гнезди в УТМ квадрат NH 18 (Янков, 2007). При проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) е наблюдавана само една двойка.

Оценка на въздействието: Не е установен в района на с. Мадара и УЗ Озп_1, където има горски местообитания в обхвата на плана. Останалите УЗ на плана не засягат горски местообитания – подходящи за вида. Районът на предвидените УЗ не е местообитание за вида. Не се очаква отрицателно въздействие върху вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Синявица (*Coracias garrulus*)

Биология на вида: Гнезди в Европа, Западна Азия и Северозападна Африка. Зимува в Африка. У нас е гнездящо прелетна. Гнезди в земни дупки, скални ниши, хралупи. Храни се над открити пасища, ливади, овощни градини. Уязвим вид в Червената книга на България.

Състояние на популацията в ЗЗ: Видът се среща като гнездец в защитената зона с численост от 35 двойки. При проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) гнездовата популация е оценена на 13-73 двойки, макар че е наблюдавана само 1 двойка. Гнезди в УТМ квадрати NH 07, NH 18 (Янков, 2007).

Оценка на въздействието: Територията на УЗ Пп в землището на с. Костена река (Пп_22) и реконструкцията на пътя при с. Ивански попадат в потенциални местообитания на вида. Видът се среща в района и прилежащите територии. Често каца по стълбовете около пътищата и ловува в откритите площи или пустеещи земи. Въздействието ще е временно и с локален характер. Очаква се отрицателното въздействие да е в ниска степен предвид наличие на обширни идентични площи и угари извън зоната, които се ползват от вида за хранене. Дейността ще има много слабо отрицателно въздействие, за намаляването на което не е необходимо прилагане на специални мерки.

Възможни въздействия върху вида – загуба на трофични местообитания.

Степен на въздействие: 1.

Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*)

Биология на вида: Средиземноморски вид. Предпочита ниски равнинни части до около 700 м.н.в. Обитава населени места, градини, паркове и широколистни гори. Навлиза, макар и инцидентно и в широколистни, листопадни гори, където е установен и през размножителния период. Постоянен у нас вид с численост на популацията около 14000 до 25000 двойки. Видът е уязвим към унищожаване на подходящи местообитания и ползването на инсектициди.

Състояние на популацията в ЗЗ: Гнездящ вид в защитената зона с численост около 277 двойки. При проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) гнездовата популация е оценена на 140-415 двойки, макар че са наблюдавани само 2 двойки. Гнезди във всички УТМ квадрати, където попадат УЗ в границите на ЗЗ.

Оценка на въздействието: Единствено горско местообитание подходящо за вида попада в зона за озеленяване (Озп_1) и около проектирания път в землището на с. Мадара, както и единични дървета в зоната за спорт (Осп_2) в землището на с. Овчарово. Въздействие се очаква ако бъдат нарушени горски местообитания и дървесна растителност – подходящи за вида. При строителството на пътната отсечка евентуално ще се нарушат около 0,47 ха, което е 0,002% от подходящите за вида горски местообитания в зоната. Възможно е и безпокойство

върху вида при строителството на пътния участък западно от Мадарски конник и засилено антропогенно натоварване в Устройствова зона Озп_1 - по пътя от с. Мадара за Мадарския конник. Въздействието ще бъде в ниска степен. Дейността може да предизвика временно отрицателно въздействие.

Възможни въздействия върху вида – нарушаване на местообитания, безпокойство.

Степен на въздействие: 2.

Скален орел (*Aquila chrysaetos*)

Биология на вида: Придържа се към скални местообитания и по-богата хранителна база – лалугери, зайци, костенурки и др. Постоянен вид. Гнезди по високите части на планините, основно Централна и Западна Стара планина. Откритите планински хабитати са трофично местообитание за вида.

Състояние на популацията в ЗЗ: Три двойки скални орли гнездят в зоната. Видът не е наблюдаван по време на теренните изследвания в прилежащите хабитати.

Оценка на въздействието: Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно трофично местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Сокол скитник (*Falco peregrinus*)

Биология на вида: Обитава скалисти терени, проломи, дефилета в близост до открити пространства с групи дървета. Числеността на популацията в страната нараства. Постоянен вид. Включен в Червената книга на България в категорията застрашен вид. Отрицателно действащи фактори са изземването на яйца и малки, безпокойството.

Състояние на популацията в ЗЗ: Установен като мигриращ вид в защитената зона с численост 2 до 4 птици.

Оценка на въздействието: Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно трофично местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*)

Биология на вида: Европейски вид населяващ Европа, Мала Азия и Иран. Постоянен вид с численост у нас 12000 – 20000 двойки. Хралупогнездещ, като предпочита стари дъбови гори или много влажни гори и храсталаци. Гнезди и в овощни градини и паркове до 1200 – 1500 м.н.в. Разпространението му у нас е петнисто.

Състояние на популацията в ЗЗ: Постоянен вид с численост около 80 двойки в зоната. При проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) гнездовата популация е оценена на 370-495 двойки, макар че са наблюдавани само 2 двойки. Гнезди в УТМ квадрат NH 18 (Янков, 2007).

Оценка на въздействието: Оценка на въздействието: Не е установен в района на с. Мадара и УЗ Озп_1 и в зоната за спорт (Осп_2) в землището на с. Овчарово, където има горски местообитания в обхвата на плана. Останалите УЗ на плана не засягат горски местообитания – подходящи за вида. Районът на предвидените УЗ не е местообитание за вида. Не се очаква отрицателно въздействие върху вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Степен блатар (*Circus macrourus*)

Биология на вида: Изчезнал като гнездящ вид на територията на България, включен в Червената книга на страната. Придържа се към открити пространства, ливади, заблатени участъци, обработваеми земи.

Състояние на популацията в ЗЗ: Среща се по време на миграция в зоната. В района на УЗ от плана видът не е установен.

Оценка на въздействието: Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно трофично местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Тръстикова блатар (*Circus aeruginosus*)

Биология на вида: Видът обитава водоеми обрасли с гъста растителност, мочурища, тревни и обработваеми площи. Гнезди в тръстикови масиви и растителност по периферията на водоеми. Застрашен вид в Червената книга на страната.

Състояние на популацията в ЗЗ: Среща се по време на миграция в зоната. В района на УЗ от плана видът не е установен.

Оценка на въздействието: Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно трофично местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Турилик (*Burhinus oedicnemus*)

Биология на вида: Туркестанско-медиетерански вид, чийто гнездови ареал обхваща Евразия от Испания и Англия до Бирма, Тайланд и Кампучия. Зимува на места в Африка, Пиренейския полуостров и Южна Азия. Гнездовата популация в Източна Европа (от Адриатика на север до Дания, Русия) се оценява между 25 000 и 51 000 двойки. Гнездещо-прелетен и преминаващ вид у нас. В миналото е сравнително рядък във вътрешността на страната, по-чест по крайбрежието на Черно море. Обитава степни и равнинни райони в близост до водоеми: каменисти, песъчливи и глинести биотопи, запустели поля, дюни, островчета в речни корита и устия, ниски планински склонове с редки храсталаци. Уязвим вид в Червената книга на страната.

Състояние на популацията в ЗЗ: Видът се среща като гнездещ в защитената зона с численост от 4 двойки. При проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) видът не е наблюдаван.

Оценка на въздействието: Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Червена каня (*Milvus milvus*)

Биология на вида: Европейски вид, гнездещ главно в Централна и Южна Европа, до около 61 с.ш., на изток до Кавказ, Мала Азия и Северна Африка. У нас постоянен и преминаващ вид. До 1985 г. за достоверни се приемат данните за наблюдавана двойка до Благоевград, филмирана двойка в Провадийско, една двойка в Софийско. Единични индивиди се срещат спорадично в Добруджа и Хасковско. Среща се главно по време на миграция или като зимуващ вид, основно единични птици. Критично застрашен вид в Червената книга. Обитава гори в равнините, в близост до открити пространства, обработваеми полета и пасища.

Състояние на популацията в ЗЗ: Среща се по време на миграция в зоната с численост 1-2

индивида. В района на УЗ от плана видът не е установен.

Оценка на въздействието: Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно трофично местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*)

Биология на вида: Обитава открити места с храсти и редки групи дървета. Гнезди ниско по храстите и дърветата, в овощни градини, дворове на градове, села и покрай пътищата. Числеността и е висока и равномерна в цялата страна.

Състояние на популацията в ЗЗ: Гнездящ вид на територията на защитената зона с численост от 3455 двойки. При проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) гнездовата популация е оценена на 810-6100 двойки, макар че са наблюдавани 165 двойки. Гнезди във всички УТМ квадрати, където попадат УЗ в границите на ЗЗ.

Оценка на въздействието: Единственото подходящо за вида местообитание попада около пътя за реконструкция в землището на с. Ивански. Изсичането на храсти и крайпътна растителност намалява площта на гнездовите и трофични местообитания на вида. При реализацията на плана ще се засегнат потенциални и ефективни местообитания. Незначителна загуба ще има следствие разширението на трасето и движението на техника и строителни машини. Временно биха се нарушили около 0,032% от храстовите местообитания в зоната. Въздействието ще бъде в ниска степен. Дейността може да предизвика много слабо отрицателно въздействие.

Възможни въздействия върху вида – загуба на местообитания, безпокойство.

Степен на въздействие: 1.

Черен кълвач (*Dryocopus martius*)

Биология на вида: Гнезди в стари широколистни, иглолистни и смесени гори, до 2000 м н.в. в планините. Постоянен вид. Предпочита по-разредени и стари гори. „Уязвим вид” включен в Червената книга на България. Отрицателно действащи фактори са изсичане на старите гори и санитарни сечи, както и намаляване на трофичната база.

Състояние на популацията в ЗЗ: Постоянен вид с численост 7 двойки в зоната. Не гнезди в УТМ квадратите в обхвата на плана (Янков, 2007).

Оценка на въздействието: УЗ на плана не засягат горски местообитания и дървесна растителност – подходящи за вида. Горските местообитания в района на с. Мадара са с млада възраст, не се засягат стари гори. Районът на предвидените УЗ не е местообитание за вида. Не се очаква отрицателно въздействие върху вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Черен щъркел (*Ciconia nigra*)

Биология на вида: Обитава равнинни и планински широколистни гори, скални комплекси, проломи на реки, язовири, микроязовири, рибарници, оризища и др. Чувствителен към унищожаване на хранителните местообитания, фрагментацията и безпокойството. „Уязвим вид” включен в Червената книга на България. Гнездящ, прелетен вид. Среща се във влажни зони с различен характер, избягва човешко присъствие. Свързан със скали и скални венци, където гнезди.

Състояние на популацията в ЗЗ: В защитената зона са установени като гнездящи 6 двойки. Зоната не е приоритетна за опазване на вида. Видът мигрира през източната част на зоната с численост около 350 птици.

Оценка на въздействието: Не се очаква отрицателно въздействие върху този вид вследствие реализацията на плана. Видът не се среща в района на УЗ, около пътищата и населените места. Районът не е подходящо гнездово или трофично местообитание за вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Черна каня (*Milvus migrans*)

Биология на вида: Вид на Стария свят с широко разпространение в Европа, Азия, Африка, о. Мадагаскар, Австралия и Индо-Малайския архипелаг. Европейската популация е относително малка – под 100 000 двойки. Уязвим вид в Червената книга на България. Гнездещо-прелетен, преминаващ и отчасти зимуващ вид. През есента мигрира основно през септември, когато е по-многочислен. Гнезди в равнинни и хълмисти райони на страната, без планинската зона над 1000 m н. в. Има предпочитание към места в близост до влажни зони, дори при засилен антропогенен натиск.

Състояние на популацията в ЗЗ: Гнезди с една двойка в защитената зона. По време на миграция видът е с по-висока численост. Гнезди в УТМ квадрат NH 19 (Янков, 2007), т.е. извън територията на УЗ в плана на ОУП Шумен.

Оценка на въздействието: Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно трофично местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, съществуващи сгради и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на трофични местообитания. Няма да има

въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Черногърбо каменарче (*Oenanthe pleschanka*)

Биология на вида: Вид с неизвестен тип на разпространение и гнездови ареал от Балканския полуостров (главно България и Румъния) на изток до Централна Азия и Западен Китай. У нас гнездещо-прелетен и преминаващ вид. Среща се основно по скалисти и каменисти морски брегове. Гнезди в дупки в скали и земни откоси, под камъни или в зидове на сгради. Заstraшен вид в Червената книга.

Състояние на популацията в ЗЗ: Гнезди в зоната с численост 3 двойки.

Оценка на въздействието: Не гнезди и не се среща в района на устройствените зони. Не се очаква отрицателно въздействие върху този вид вследствие реализацията на плана. Видът няма подходящи местообитания в района на УЗ, около пътищата и населените места. Районът не е подходящо гнездово или трофично местообитание за вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Черночела сврачка (*Lanius minor*)

Биология на вида: Разпространена в Европа и Азия. Гнездещ, прелетен вид. Зимува в екваториална Африка. Обитава единични по-високи дървета или групи от храсти, широколистни гори, ивици от дървета, овощни градини. Среща се в непосредствена близост до жилищни постройки и вили, както и в изкуствено създадените полезащитни пояси. Гнезди в открити пространства и пасища с разпръснати редки дървета и храсти или неголеми изкуствени насаждения сред тях, крайнини на гори граничещи с пасища до 200 м надморска височина, а някои двойки и до 900 м.

Състояние на популацията в ЗЗ: Гнездящ вид на територията на защитената зона с численост от 55 двойки. При проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) гнездовата популация е оценена на 32-45 двойки, като са наблюдавани 3 двойки. Гнезди в УТМ квадрати NH 09, NH 17 NH 18 (Янков, 2007)

Оценка на въздействието: Подходящо за вида местообитание попада в зона за озеленяване (Озп_1) и около проектирания път, западно от Мадарския конник в землището на с. Мадара. Въздействие се очаква ако бъдат нарушени горски местообитания и дървесна растителност – подходящи за вида. При строителството на пътната отсечка евентуално ще се нарушат около 0,47 ха, което е 0,002% от подходящите за вида местообитания в зоната. Възможно е и безпокойство върху вида при строителството на пътния участък западно от Мадарски конник и засилено антропогенно натоварване в Устройствова зона Озп_1 - по пътя от с. Мадара за Мадарския конник. Въздействието ще бъде в ниска степен.

Възможни въздействия върху вида – нарушаване на местообитания, безпокойство.

Степен на въздействие: 1.

Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*)

Биология на вида: Гнезди в Източна Европа и Западна Азия. Гнездяща, прелетна птица у нас. Зимува в Източна Африка, по горното течение на Нил. Обитава предимно сухи открити места с храсти от драка, къпина, хвойна и др. Предпочита равнинни райони до около 800 м н.в.

Състояние на популацията в ЗЗ: Гнездящо прелетен вид с численост в ЗЗ около 50 двойки. При проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) е констатирано различие в минималната гнездовата популация на ястребогушото коприварче от 30 дв. 2007 г. (минимална), са регистрирани 47 птици (предимно пеещи мъжки). Вероятната минимална гнездова популация е 100 дв. Гнезди в УТМ квадрат NH 18 (Янков, 2007)

Оценка на въздействието: Територията на УЗ в плана на ОУП Шумен не попадат и не заемат потенциално или ефективно местообитание на вида. Състоянието на имотите към момента, съществуващи сгради липсата на храсти и близостта на населени места не предполагат въздействие и отнемане на местообитания. Няма да има въздействие върху вида при реализацията на плана поради специфичните екологични изисквания на вида.

Възможни въздействия върху вида – няма. **Степен на въздействие: нулево.**

Въздействие върху редовно срещащи се, мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение I на Директива 2009/147 ЕЕС.

Въздействие от реализирането на ОУП на община Шумен засяга главно горски и храстови съобщества, а предимно производствените устройствени зони (Пп), бивши стопански дворове, включват съществуващи стопански постройки и пасища.

Очаква се въздействие върху следните видове птици: Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Обикновен пчелояд (*Merops apiaster*), Орко (*Falco subbuteo*), Черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*).

Това са предимно грабливи видове птици, гнездящи в района на УЗ (УТМ квадрати NH 07, NH 17 и NH 18) и ползващи територията в обхвата на пътя за реконструкция при с. Ивански и УЗ Пп_24 и Пп_22 като трофично местообитание. Същото се отнася и за Обикновения пчелояд (*Merops apiaster*). При евентуално нарушаване и застрояване на тези територии ще се отнемат около 0,007% от зоната, 0,06% от откритите тревни местообитания (пасища) и временно биха се нарушили около 0,032% от храстовите местообитания в зоната. Възможно е безпокойство при строителството на проектирания път, западно от Мадарския конник в землището на с. Мадара. Въздействието ще е в ниска степен (степен 1) и се изразява в загуба на трофични местообитания и безпокойство.

Върху останалите видове птици предмет на опазване в зоната по чл.6, ал.1, т.4 от ЗБР въздействие няма да има.

Това са следните видове: Брегова лястовица (*Riparia riparia*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Сива патица (*Anas strepera*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Степен орел (*Aquila nipalensis*).

Това са основно водоплаващи и водолюбиви видове. В границите на разглежданите устройствени зони и прилежащите хабитати не са установени техни подходящи местообитания, не са наблюдавани по време на теренните изследвания и има много малка вероятност да бъдат установени през гнездовия период и по време на миграция и зимуване, поради специфичните им екологични изисквания.

Изводи:

Негативното въздействие от реализацията на плана на ОУП на община Шумен, върху биологичното разнообразие и в частност върху птиците в района, се свежда до отнемането и увреждането на части от подходящи местообитания за гнездене, укритие и хранене на видове птици, предмет на опазване в защитена зона BG0002038 „Провадийско-Роякско плато” по Директивата за опазване на дивите птици.

С прилагането на плана ще бъдат нарушени горски и храстови съобщества, както и малки по площ пасища попадащи в бивши стопански дворове със съществуващи стопански постройки, които са местообитания на някои видове птици, предмет на защита в защитената зона. Като цяло, територията в района на УЗ е значително антропогенизирана, съществуващи сгради, населени места, инфраструктура, поради което реализацията на плана няма да има значително въздействие върху предмета и целите на опазване на защитена зона BG0002038 „Провадийско-Роякско плато”.

При оценка на въздействието върху видовете птици е отчетено отрицателно въздействие в ниска степен (оценка от 1 до 2) за 15 вида птици, предмет на опазване в ЗЗ BG0002038 „Провадийско-Роякско плато”. Реализацията на плана може да предизвика слаби и временни отрицателни въздействия от нарушаване на трофични и гнездови местообитания за тези видове, както и безпокойство при някои видове, описани по-горе (оценка 1 и 2). Въздействието се определя като слабо, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация.

Въпреки това за пълно отстраняване на отрицателното въздействие са разработени мерки (т. 6 от ДОС), които следва да бъдат приложени.

5.2 Описание и анализ на въздействието на ОУПО върху целостта на защитените зони с оглед на тяхната структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.), както по време на реализацията, така и при експлоатацията на елементите на разглеждания ОУПО

5.2.1 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато” по Директивата за местообитанията и на дивата флора и фауна.

Структура

Въздействието върху структурата на зоната от новите устройствени зони, предвидени с предварителния проект на ОУПО, се оценява като **незначително**. Трасето на новия път от около 400 м в района на землището на Мадара и защитената зона, който е по регулация, не предполага въздействие върху местообитания с кодове 8210 и 9180, предмет на опазване в 33. Предвидени са пешеходни и екопътеки, които ще повлияят положително за развитието на туризма.

Функции и природозащитни цели

Новите устройствени зони, предвидени с предварителния проект на ОУПО, не се очаква да нарушат функциите и природозащитните цели на защитената зона.

Загуба на местообитания

Не се очаква загуба на местообитания.

Барьерен ефект/Фрагментация

Не се очаква ефект на фрагментация на местообитанията, предмет на опазване в защитената зона, вкл. и такива на целеви животински видове, тъй като новопроектираните устройствени зони в разглеждания ОУПО не засягат природни местообитания и местообитания на видове.

Унищожаване и обезпокояване на индивиди

Унищожаване на индивиди е малко вероятно. Не се засягат ефективно заети местообитания. Риск от целенасочено и умишлено унищожаване на такива индивиди извън пределите на предвижданото застрояване от недобронамерени лица несъмнено съществува, но той е трудно да бъде овладян.

Нарушаване на видовия състав

Има вероятност от нарушаване на видовия състав в района, което е свързано основно с риск от инвазия на чужди и нетипични агресивни видове в резултат от интродуциране на такива при масово озеленяване, най-вече в УЗ Озп1. В тази връзка, към последващото устройствено планиране е необходимо да бъде разработена и реализирана проектна част „Озеленяване”, като в нея бъде заложено такова да се извършва само с представители на характерните за страната или геоботаническият район дървесни и храстови видове, с оглед недопускането на инвазия на чуждоземни и/или нехарактерни за района храсти и дървета.

Химически промени

Не се очакват.

Хидроложки промени

Не се очакват. Не се очакват. В границите на новопроектираните устройствени зони в ОУПО отсъстват естествени стоящи повърхностни водни тела (езера, блата, заблатени участъци и др.), т.е. подходящи влажни площи, които могат да пресъхнат в резултат на строителство. Няма да има хидроложки изменения, които да доведат до промени в режима на водния отток.

Геоложки промени

Не се очакват.

5.2.2 33 BG0000138 „Каменица” по Директивата за местообитанията и на дивата флора и фауна.

Структура

Въздействието върху структурата на зоната от новите устройствени зони, предвидени с предварителния проект на ОУПО, се оценява като **незначително**.

Функции и природозащитни цели

Новите устройствени зони, предвидени с предварителния проект на ОУПО, не се очаква да нарушат функциите и природозащитните цели на защитената зона.

Загуба на местообитания

Не се очаква загуба на местообитания.

Барьерен ефект/Фрагментация

Не се очаква ефект на фрагментация на местообитанията, предмет на опазване в защитената зона, вкл. и такива на целеви животински видове, тъй като новопроектираните устройствени зони в разглеждания ОУПО не засягат природни местообитания и местообитания на видове.

Унищожаване и обезпокояване на индивиди

Унищожаване на индивиди е малко вероятно. Не се засягат ефективно заети местообитания. Риск от целенасочено и умишлено унищожаване на такива индивиди извън пределите на предвижданото застрояване от недобронамерени лица несъмнено съществува, но той е трудно да бъде овладян.

Нарушаване на видовия състав

Има вероятност от нарушаване на видовия състав в района, което е свързано основно с риск от инвазия на чужди и нетипични агресивни видове в резултат от интродуциране на такива при масово озеленяване, най-вече на по-големите УЗ в границите на ОУП. В тази връзка, към последващото устройствено планиране е необходимо да бъде разработена и реализирана проектна част „Озеленяване”, като в нея бъде заложено такова да се извършва само с

представители на характерните за страната или геоботаническият район дървесни и храстови видове, с оглед недопускането на инвазия на чуждоземни и/или нехарактерни за района храсти и дървета.

Химически промени

Не се очакват.

Хидроложки промени

Не се очакват. Не се очакват. В границите на новопроектираните устройствени зони в ОУПО отсъстват естествени стоящи повърхностни водни тела (езера, блата, заблатени участъци и др.), т.е. подходящи влажни площи, които могат да пресъхнат в резултат на строителство. Няма да има хидроложки изменения, които да доведат до промени в режима на водния отток.

Геоложки промени

Не се очакват.

5.2.3 33 BG0000382 „Шуменско плато” по Директивата за природните местообитания и на дивата флора и фауна.

Структура

Въздействието върху структурата на зоната от новите устройствени зони, предвидени с предварителния проект на ОУПО, се оценява като **незначително**.

Функции и природозащитни цели

Новите устройствени зони, предвидени с предварителния проект на ОУПО, не се очаква да нарушат функциите и природозащитните цели на защитената зона.

Загуба на местообитания

Не се очаква загуба на местообитания.

Барьерен ефект/Фрагментация

Не се очаква ефект на фрагментация на местообитанията, предмет на опазване в защитената зона, вкл. и такива на целеви животински видове, тъй като новопроектираните устройствени зони в разглеждания ОУПО не засягат природни местообитания и местообитания на видове.

Унищожаване и обезпокояване на индивиди

Унищожаване на индивиди е малко вероятно. Не се засягат ефективно заети местообитания. Риск от целенасочено и умишлено унищожаване на такива индивиди извън пределите на предвижданото застрояване от недобронамерени лица несъмнено съществува, но той е трудно да бъде овладян.

Нарушаване на видовия състав

Има вероятност от нарушаване на видовия състав в района, което е свързано основно с риск от инвазия на чужди и нетипични агресивни видове в резултат от интродуциране на такива

при масово озеленяване, най-вече на по-големите УЗ в границите на ОУП. В тази връзка, към последващото устройствено планиране е необходимо да бъде разработена и реализирана проектна част „Озеленяване”, като в нея бъде заложено такова да се извършва само с представители на характерните за страната или геоботаническият район дървесни и храстови видове, с оглед недопускането на инвазия на чуждоземни и/или нехарактерни за района храсти и дървета.

Химически промени

Не се очакват.

Хидроложки промени

Не се очакват. Не се очакват. В границите на новопроектираните устройствени зони в ОУПО отсъстват естествени стоящи повърхностни водни тела (езера, блата, заблатени участъци и др.), т.е. подходящи влажни площи, които могат да пресъхнат в резултат на строителство. Няма да има хидроложки изменения, които да доведат до промени в режима на водния отток.

Геоложки промени

Не се очакват.

5.2.4 33 BG0000501 „Голяма Камчия” по Директивата за природните местообитания и на дивата флора и фауна.

Структура

Въздействието върху структурата на зоната от новите устройствени зони, предвидени с предварителния проект на ОУПО, се оценява като **незначително**.

Функции и природозащитни цели

Новите устройствени зони, предвидени с предварителния проект на ОУПО, не се очаква да нарушат функциите и природозащитните цели на защитената зона.

Загуба на местообитания

Не се очаква загуба на местообитания.

Барьерен ефект/Фрагментация

Не се очаква ефект на фрагментация на местообитанията, предмет на опазване в защитената зона, вкл. и такива на целеви животински видове, тъй като новопроектираните устройствени зони в разглеждания ОУПО не засягат природни местообитания и местообитания на видове.

Унищожаване и обезпокояване на индивиди

Унищожаване на индивиди е малко вероятно. Не се засягат ефективно заети местообитания. Риск от целенасочено и умишлено унищожаване на такива индивиди извън пределите на предвижданото застрояване от недобронамерени лица несъмнено съществува, но той е трудно да бъде овладян.

Нарушаване на видовия състав

Има вероятност от нарушаване на видовия състав в района, което е свързано основно с риск от инвазия на чужди и нетипични агресивни видове в резултат от интродуциране на такива при масово озеленяване, най-вече на по-големите УЗ в границите на ОУП. В тази връзка, към последващото устройствено планиране е необходимо да бъде разработена и реализирана проектна част „Озеленяване”, като в нея бъде заложено такова да се извършва само с представители на характерните за страната или геоботаническия район дървесни и храстови видове, с оглед недопускането на инвазия на чуждоземни и/или нехарактерни за района храсти и дървета.

Химически промени

Не се очакват.

Хидроложки промени

Не се очакват. Не се очакват. В границите на новопроектираните устройствени зони в ОУПО отсъстват естествени стоящи повърхностни водни тела (езера, блата, заблатени участъци и др.), т.е. подходящи влажни площи, които могат да пресъхнат в резултат на строителство. Няма да има хидроложки изменения, които да доведат до промени в режима на водния отток.

Геоложки промени

Не се очакват.

5.2.5 33 BG0000602 „Кабюк” по Директивата за природните местообитания и на дивата флора и фауна.

Структура

Въздействието върху структурата на зоната от новите устройствени зони, предвидени с предварителния проект на ОУПО, се оценява като **незначително**.

Функции и природозащитни цели

Новите устройствени зони, предвидени с предварителния проект на ОУПО, не се очаква да нарушат функциите и природозащитните цели на защитената зона.

Загуба на местообитания

Не се очаква загуба на местообитания.

Барьерен ефект/Фрагментация

Не се очаква ефект на фрагментация на местообитанията, предмет на опазване в защитената зона, вкл. и такива на целеви животински видове, тъй като новопроектираните устройствени зони в разглеждания ОУПО не засягат природни местообитания.

Унищожаване и обезпокояване на индивиди

Унищожаване на индивиди е малко вероятно. Не се засягат ефективно заети местообитания. Риск от целенасочено и умишлено унищожаване на такива индивиди извън

пределите на предвижданото застрояване от недобронамерени лица несъмнено съществува, но той е трудно да бъде овладян.

Нарушаване на видовия състав

Има вероятност от нарушаване на видовия състав в района, което е свързано основно с риск от инвазия на чужди и нетипични агресивни видове в резултат от интродуциране на такива при масово озеленяване, най-вече на по-големите УЗ в границите на ОУП. В тази връзка, към последващото устройствено планиране е необходимо да бъде разработена и реализирана проектна част „Озеленяване”, като в нея бъде заложено такова да се извършва само с представители на характерните за страната или геоботаническият район дървесни и храстови видове, с оглед недопускането на инвазия на чуждоземни и/или нехарактерни за района храсти и дървета.

Химически промени

Не се очакват.

Хидроложки промени

Не се очакват. Не се очакват. В границите на новопроектираните устройствени зони в ОУПО отсъстват естествени стоящи повърхностни водни тела (езера, блата, заблатени участъци и др.), т.е. подходящи влажни площи, които могат да пресъхнат в резултат на строителство. Няма да има хидроложки изменения, които да доведат до промени в режима на водния отток.

Геоложки промени

Не се очакват.

5.2.6 33 BG0002038 „Провадийско-Роякско плато” по Директива 2009/147 ЕО за опазване на дивите птици.

Структура

Реализацията на плана ще засегне 33,31 ха от територията на 33 BG0002038 „Провадийско-Роякско плато”, или 0,04% от нея. Местоположението на планираните устройствени зони е в непосредствена близост до населени места, във вече урбанизирани или частично застроени територии. Пътят за реконструкция е в границите на съществуващо трасе при с. Ивански, а новото трасе западно от Мадарския конник е в близост до изградена инфраструктура и туристически обекти. Можем да заключим, че реализацията на плана няма да окаже значително въздействие върху структурата на защитената зона и популациите на птиците в нея.

Функции и природозащитни цели

Предвид ситуирането на устройствените зони, синантропизацията им към момента и състоянието на биоразнообразието в тях, считаме че няма да се нарушат функциите и природозащитните цели на защитената зона от реализацията на ОУП на община Шумен, предварителен проект.

Загуба на местообитания на видове

ОУП на община Шумен предвижда евентуално усвояване на около 4,3 ха необработваеми земи, пасища (0,005% от площта на зоната и 0,06% от тревните местообитания в зоната), като това са бивши стопански дворове, а останалите площи са в горски и храстови съобщества. Това са ефективни или потенциални трофични и гнездови местообитания на 15 вида птици предмет на опазване в зоната.

Бариерен ефект/Фрагментация

Не се очаква.

Унищожаване и обезпокояване на индивиди

Не се очаква унищожаване на индивиди. Безпокойство в ниска степен се очаква върху 12 вида птици.

Нарушаване на видовия състав

Не се очаква.

Химически промени

Не се очакват.

Хидроложки промени

Не се очакват.

Геоложки промени

Не се очакват.

6. Предложения за смекчаваци мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ОУПО върху защитените зони и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените

6.1 Оценка на възможните мерки и дейности за предотвратяване, смекчаване и възможно възстановяване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ОУПО върху консервационно значимите групи организми и местообитания, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия”, 33 BG0000602 „Кабюк” и 33 BG0002038 „Провадийско-Роякско плато”.

Възможните мерки и дейности за предотвратяване, смекчаване и възможно възстановяване на потенциалните неблагоприятни преки и косвени въздействия от осъществяване на ОУПО върху консервационно значимите групи организми и местообитания, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия” и 33 BG0000602 „Кабюк” 33 BG0002038 „Провадийско-Роякско плато” са представени по -долу:

Таблица № 6.1.1.

№	Мярка за предотвратяване, смекчаване или възможно възстановяване на негативното въздействие	За кое природно местообитание/ вид се отнася мярката	За смекчаване на кое негативно въздействие се отнася мярката и/или ефект от прилагането и.	Пространствено местоположение, където мярката да се прилага
1.	Началото на строителните дейности при строителството и реконструкцията на пътните отсечки в землищата на с. Мадара и с. Ивански, попадащи в границите на защитената зона за опазване на дивите птици, да са извън размножителния сезон на птиците, който е от 15.04. до 30.06	За видове птици, предмет на опазване в ЗЗ	Минимизиране на безпокойството	За пътните отсечки в землищата на с. Мадара и с. Ивански
2.	Да не се изсича дървесна растителност в УЗ за озеленяване Озп_1 в землището на с. Мадара, а ако се налага, то да бъде съгласувано с РИОСВ и специалист еколог (орнитолог) с оглед запазване на подходящи гнездови местообитания на видове птици предмет на опазване в зоната.	Сирийски пъстър кълвач, градинска овесарка, черночела сврачка	Загуба на гнездови местообитания	УЗ Озп_1 в землището на с. Мадара
3.	ППП/ИП произтичащи от предвижданията на ОУПО, за които се изисква провеждане на процедура по реда на глава шеста от ЗООС (ОВОС или ЕО) и/или по реда на ЗБР, да се одобряват по реда на съответния специален закон, само след произнасяне с акт за съгласуване от компетентния орган по околна среда.	За всички природни местообитания, видове и техните местообитания	Минимизиране на безпокойство, шум, фрагментация, вкл. минимизиране фрагментацията на биокоридори	За всички устройствени територии в границите на ОУПО
4.	Към отделните планове или проекти, които по – нататък ще се изготвят за отделните устройствени зони и територии на ОУПО в проектна част „Озеленяване”, да бъде заложено същото да се извършва само с представители на характерните за страната или геоботаническият район дървесни и храстови видове, включително и по отношение на озеленяването покрай пътната инфраструктура. Общинската управа да съблюдава изпълнението на заложените изисквания и параметри в проектите при	Растителни съобщества в и извън границите на ЗЗ.	Предотвратяване на разпространението на чужди инвазивни видове храсти и дървета в района, които могат да навлязат и постепенно да подменят видовата структура на коренната растителност характерна за местообитанията, предмет на опазване	За всички устройствени зони в границите на ОУПО, за които се предвижда озеленяване

	мероприятията по озеленяването и при неспазването им да налага санкции			
5.	Предотвратяване унищожаване на целеви видове - преди започване на строителни работи да се извършва обход и при наличие на видове от фауната, същите да се преместват на подходящи места, вкл. преместване на защитени видове растения	Видове, предмет на опазване в ЗЗ BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“	За избягване на потенциални преки и косвени негативни въздействия върху целеви видове птици	За УЗ, попадащи в границите на в ЗЗ BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“
4.	По време на строителните дейности на отделните обекти в съответната устройствена зона на ОУПО да не бъдат засягани пряко по какъвто и да било начин терените, оставащи извън определените им граници, като се съблюдава в тях да не навлиза безразборно и строителна техника. За целта да се маркират с трайни знаци и табели външните регулационни граници на тези територии и зони.	Прилежащо биоразнообразие	Предотвратяване на ненужни преки въздействия върху подходящи местообитания и местообитания на целеви видове от фауната.	Прилежащите терени, оставащи извън определените граници на устройствените зони и територии, които се обособяват с разглеждания ОУПО.
6.	За новите устройствени зони да се осигури приоритетно изграждане на водоснабдителни и канализационни мрежи и съоръжения за пречистване на отпадъчните води	Подходящи местообитания на голяма част от видовете предмет на опазване в защитените зони и всички естествени биотопи на видове, с които външните граници на населените места от ОУПО граничат.	Влошаване качеството на съседни местообитания, както в ЗЗ така и извън тях.	За целия обхват на ОУПО.

6.2. Предложени компенсаци мерки по чл. 34 на ЗБР

По отношение на местообитанията и видовете, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия”, 33 BG0000602 „Кабиюк” и 33 BG0002038 „Провадийско-Роякско плато”, при изпълнение на заложените в предната точка смекчаващи мерки, предписването и изпълнението на компенсаци такива не се налага.

7. Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитените зони, включително нулева алтернатива

7.1 Алтернативи по териториалния обхват на ОУПО

Алтернативи по териториалния обхват на ОУПО не съществуват и не са разглеждани, единствената алтернатива на разглеждания териториален обхват на плана е нулевата.

7.2 Алтернативи по местоположение на отделните компоненти на ОУПО

7.2.1 Предложени алтернативи за местоположение на отделните компоненти от проектантите изготвили ОУПО

ОУПО е изработен в съответствие със Задание от възложителя, Община Шумен, като с него се обособяват следните типове устройствени зони/ чл. 107 от ЗУТ/:

- жилищни територии;
- производствено- складови територии;
- територии за паркове и градини, територии за спорт и забавления;
- територии за обществено обслужване;
- територии с обекти на културно- историческо наследство;
- територии за курортно –туристическо и вилно строителство;
- територии за мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура;
- земеделски територии;
- горски територии;
- територии за природозащита;
- нарушени територии за възстановяване;
- територии със специално, с друго или със смесено предназначение;

Варианти по отношение на това разположение не се разглеждат, т.к. като правило, проектите на ОУПО не съдържат алтернативи.

7.2.2 Предлагана алтернатива от колектива от експерти, изготвили оценката за степента на въздействие върху 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 33 BG0000138 „Каменица”, 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 33 BG0000501 „Голяма Камчия”, 33 BG0000602 „Кабиюк” и 33 BG0002038 „Провадийско-Роякско плато”

Към настоящия момент не се налага предлагане на алтернативи по отношение на разположението на отделните устройствени територии и зони, предвиждани с ОУПО.

Такава необходимост може да възникне едва на следващия етап на планиране, свързано с прилагането на ОУПО.

7.3. Нулева алтернатива

Според т. 8 на допълнителните разпоредби на Наредбата за оценка на съвместимостта на плановете и програми с целите на опазване на защитените зони, „нулевата алтернатива” е описание на настоящото състояние и последиците от него в случаите, когато инвестиционните намерения, които се прилагат, не могат да бъдат осъществени.

Развитието на територията на общината без прилагане на ОУПО не може да се приеме като нулева алтернатива, защото това би означавало неизпълнение на изискванията на ЗУТ както и общината да се лиши от един важен и законово регламентиран инструмент за управление на социално-икономическото ѝ развитие и благоустрояване на селищната и природната ѝ среда.

8. Картен материал с местоположението на всички елементи на ОУПО спрямо защитените зони и техните елементи.

Картен материал с местоположението на елементите на ОУПО, фаза Предварителен проект спрямо защитените зони и техните елементи е даден в електронен вариант като отделни приложения към оценката за степента на въздействие.

9. Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие съобразно критериите по чл. 22.

Предварителният проект на Общия устройствен план на община Шумен няма да повлияе и промени целостта на защитените зони от Националната екологична мрежа. Предвидените дейности не са в противоречие с целите на опазване на защитените зони.

При съобразяване на всички смекчаващи и превантивни мерки, предвидени по законов и нормативен ред, както и тези от настоящия доклад, ще се гарантира недопускане на негативно действащите фактори върху целите и предмета на опазване на ЗЗ BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, ЗЗ BG0000138 „Каменица”, ЗЗ BG0000382 „Шуменско плато”, ЗЗ BG0000501 „Голяма Камчия”, ЗЗ BG0000602 „Кабиюк” и ЗЗ BG0002038 „Провадийско-Роякско плато”, като при това положение реализацията на разглеждания ОУП на този етап на планиране ще бъде съвместимо с тях.

10. Наличие на обстоятелства по чл. 33 ЗБР, включително доказателства за това и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 ЗБР - когато заключението по т. 9 е, че предметът на опазване на съответната защитена зона ще бъде значително увреден от реализирането на ОУПО, и че не е налице друго алтернативно решение

Предвид направеното по-горе заключение, реализацията на разглеждания ОУПО ще бъде съвместимо с предмета и целите на опазване в защитените зони, не е необходимо да се разглеждат изключения по чл. 33 (1) от Закона за биологичното разнообразие и да се посочват компенсиращи мерки по чл. 34 от същия закон.

11. Информация за използваните методи на изследване, включително времетраене и период на полеви проучвания, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация.

11.1 Използвани методики, ръководства и методи за изследване

Използвани са флористични, геоботанически и екосистемни методи за оценка на съвременното състояние и прогноза за измененията на флората, фауната и типовете местообитания. При разработването на Доклада за оценка степента на въздействие са използвани стандартните методи за полеви изследвания, прилагани за определяне на видовия състав при висшите растения и гръбначните животни.

Оценката за степента на въздействие и прогнозата за бъдещи изменения е направена на базата на резултатите от:

- Теренните проучвания - оглед на местата определени за устройствени зони, наблюдение за птици, обхождане на трансекти за гнезда на птици, наличие на земноводни и влечуги и защитени растения. Огледи са проведени през периода септември-октомври 2017г.;

- Проучване на съществуващата научна информация – „Червена книга на България, „Орнитологично важните места в България и Натура 2000, „Атлас на гнездящите птици в България;

- Резултатите от докладите от проучванията по проект на МОСВ: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I;

- Изискванията на основните нормативни документи, свързани с природозащитното законодателство: Инструкция за оценка на защитени зони по чл.7 ал. 3 във връзка с чл. 6 ал. 1 т. 3 и 4 от Закона за биологичното разнообразие;

- Стандартни формуляри за набиране на данни за защитените зони; Заповеди за обявяване на защитените зони;

При проучванията на фауната в района са използвани и данните от следните литературни

източници: Бигон и др. (1989а,б), Ботев & Пешев (1985), Бешков & Нанев (2002), Костадинова (1997, 2002), Нанкинов (2000), Нанкинов и др. (1997), Наумов & Станчев (2004), Петров (1990), Симеонов & Мичев (1991), Симеонов и др. (1990), Костадинова & Михайлов (2002), резултатите от докладите от проучванията по проект на МОСВ: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I.

При изследване на растителния свят в границите на устройствените зони е използван маршрутният и полустационарен метод за визуално наблюдение. Определянето на видовете е извършено по Флора на Република България, том 1-10 (Йорданов, 1963- 1979; Велчев, 1982-1989, Кожухаров, 1995) и по Определител на висшите растения в България (Кожухаров, 1992) и по Определител на растенията в България (Делипавлов и Чешмеджиев, 2003).

Определянето на местообитанията е според Ръководството за определяне на местообитания от европейска значимост в България (Кавръкова, Димова, Димитров, Цонев & Белев, 2005).

За определяне на земноводните и влечугите е ползван Определител на земноводните и влечугите в България. София, Зелени Балкани, 2007г.

При определяне на засегнатите площи е работено в среда на Географски информационни системи.

Методи за прогноза и оценка на въздействието

Оценките са извършени въз основа на нормативната база по българското екологично законодателство, адаптирано с европейското - Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и Закона за защитените територии и произтичащите от тях нормативни документи. Методиката за оценка се основава на изискванията на Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, като в детайлите са следвани изискванията на методичното ръководство на Европейската комисия за Оценка на планове и проекти, значително засягащи Natura 2000 места.

При прогнозите и оценките на въздействието е ползван многогодишния практически опит, натрупан при проучването и мониторинга на, защитени територии, на редки, застрашени и защитени видове в България.

При определяне на параметрите, според които се оценява въздействието върху видовете, са използвани резултати от теренните наблюдения, резултатите от докладите по „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, както и литературни данни. Взети са предвид и методическите указания в „Оценка на планове и проекти значително засягащи НАТУРА 2000 места, Методическо ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и чл. (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО”.

За определяне представителността на природните местообитания в планираните

устройствени зони и оценяване на въздействието е използвано Ръководство за определяне на местообитания от Европейска значимост в България (2005), резултатите от докладите по „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” и Ръководство за определяне и установяване на благоприятния природозащитен статус на видове и местообитания от Директива 92/43/ЕИО (Зингстра и др. 2009). Приложени са критериите описани в Ръководството за оценка на благоприятното природозащитно състояние на типовете природни местообитания и видовете по НАТУРА 2000 в България (2009) . Взети са под внимание консервационната стойност на хабитатите съгласно Закона за биологичното разнообразие (2002), респ. съгласно Директива 92/43/ЕЕС.

За оценка и прогноза на въздействието върху компонентите на природната среда и възможността за преки и косвени въздействия върху местообитания са използвани главно методиките упоменати в "Справочник на съществуващите методи за оценка и прогноза на въздействието върху околната среда", издание на МОСВ, 1997 год.

За оценка и прогноза на въздействието върху земноводни и влечуги е използвана базата данни от „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I и чрез използване на ГИС-софтуер.

За оценка състоянието на бозайната фауна са използвани преки теренни наблюдения и литературни източници. Оценките са извършени въз основа на нормативната база по българското екологично законодателство, адаптирано с европейското. Ползвани са и „Червена книга на България”, Натура формулярите на защитените зони, наличната Информационна система за защитени зони от екологичната мрежа на Натура 2000.

Степента на въздействие е оценена на базата на стандартните критерии за оценка на въздействията, залегнали в Европейските директиви - дългосрочност, обратимост, периодичност, кумулативност, тип на въздействие (основно, вторично), възможност да бъдат приложени смекчаващи/компенсиращи мерки. Направените анализи и изводи са в съответствие с изискванията на Директивите на Европейския съюз, на всички международни конвенции, по които Република България е страна и хармонизираното българско природозащитно законодателство. За оценка на кумулативния ефект върху защитената зона е ползвана базата данни на РИОСВ и МОСВ.

11.2. Използвана литература и източници на информация

i. Общ устройствен план (ОУП) на община Шумен, фаза „Предварителен проект”

ii. Закон за опазване на околната среда, обн. ДВ бр. 91/25.09.2002 г., попр. бр. 98/18.10.2002 г., посл. изм. ДВ бр. 96 от 1.12.2017 г.

iii. Закон за биологичното разнообразие (Обн. ДВ. бр.77 от 9 Август 2002 г., посл. изм. ДВ бр. 76 от 17.09.2017 г.);

iv. Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Обн. ДВ. бр.73 от 11 Септември 2007 г., посл. изм. ДВ бр.94 от 30 Ноември 2012г.)

- v. ДИРЕКТИВА на Съвета 92/43/ЕИО от 21.05.1992 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Directive 92/43/ЕЕС on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora. - OJ L 206, 22.7.1992
- vi. ДИРЕКТИВА на Съвета 2009/147/ЕО от 02.04.1979 за опазване на дивите птици
- vii. ДИРЕКТИВА 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30.11.2009 относно опазването на дивите птици
- viii. НАТУРА 2000 стандартен формуляр за защитена зона 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато”, 2008.02.
- ix. НАТУРА 2000 стандартен формуляр за защитена зона 33 BG0000138 „Каменица”, 2008.02.
- x. НАТУРА 2000 стандартен формуляр за защитена зона 33 BG0000382 „Шуменско плато”, 2008.02.
- xi. НАТУРА 2000 стандартен формуляр за защитена зона 33 BG0000501 „Голяма Камчия”, 2008.02.
- xii. НАТУРА 2000 стандартен формуляр за защитена зона 33 BG0000602 „Кабюк”, 2008.02.
- xiii. НАТУРА 2000 стандартен формуляр за защитена зона 33 BG0002038 „Провадийско-Роякско плато”, 2008.02.
- xiv. Ботев, Б., Ц. Пешев, (ред.), 1985. Червената книга на НР България. 1985. Том II: Животни, Изд. на БАН, София.
- xvi. География на България, 2002, Географски институт при БАН
- xvii. Обща биогеография. Университетско издателство „Св. Климент Охридски” 1994 г.
- xviii. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България
- xix. Бондев, И., 1991. Растителността на България. Карта в М 1:600000 с обяснителен текст. Университетско издателство “Климент Охридски”. София
- xx. Апостолова, И., Славова, Л., 1997. Конспект на растителните съобщества в България. София, БАН
- xxi. Любенова М., 2004. Фитоекология. Академично издателство “Марин Дринов”, София
- xxii. Асьов, Б., А. Петрова, Д. Димитров, Р. Василев, 2006. Конспект на висшата флора на България. Българска фондация Биоразнообразие, София
- xxiii. Велчев, В. (отг. ред.). 1982. Флора на НР България. Т. 8. Изд. БАН, София.
- xxiv. Велчев, В. (отг. ред.). 1989. Флора на НР България. Т. 9. Изд. БАН, София.
- xxv. Йорданов, Д. (отг. ред.). 1963-1979. Флора на НР България. Т. 1 – 7. Изд. БАН, София.
- xxvi. Велчев, Вл., Ст. Кожухаров, М. Анчев (ред.), 1992. Атлас на ендемичните растения в България. БАН, София.
- xxvii. Кожухаров, С. (ред.). 1992. Определител на висшите растения в България. Наука и изкуство, София.
- xxviii. Пешев, Ц., Д. Нанкинов, Д. Пешев, 2003. Гръбначните животни в България. „Булвест”, София
- xxix. Пешев и др., 1964. „Учебна практика по зоология на гръбначните животни”, ДИ „Наука и изкуство”, София.
- xxx. Бешков, В., К. Нанев, 2002. Земноводни и влечуги в България. „Пенсофт”. София

- xxxі. Бисерков, В. (Ред.). 2007. Определител на земноводните и влечугите в България. София, Зелени Балкани
- xxxіі. Карапеткова М., М. Живков, 1995. Рибите в България. Sofia. "Гез Либрис"
- xxxііі. Карапеткова М., М. Живков, Александрова-Колеманова К. 1993. Статус и оценка на рибните ресурси в България. В: Национална Стратегия за опазване на биоразнообразието. Том I.
- xxxіv. Попов, В., А. Седефчев, 2003. Бозайниците в България. Определител. „Геософт” ЕООД, София
- xxxv. Иванова, Т., 2005. Концепция за опазване на прилепна фауна и местообитания в България в рамките на Натура 2000. Национален природонаучен музей – БАН.
- xxxvi. Петров Б. 2008. Прилепите – методика за изготвяне на оценка за въздействие върху околната среда и оценка за съвместимост. Наръчник за възложители и експерти в областта на околната среда. Национален природонаучен музей – БАН, 88 с.
- xxxvii. Янков П. Видов състав на кълвачите в населените места на България. “Природа”, (НРБ), 1986
- xxxviii. Орнитологично важни места в България и Натура 2000. БДЗП, София
- xxxix. Симеонов С., Т. Мичев. 1991. Птиците на Балканския п-ов. Петър Берон, София
- xxxx. Атлас на гнездящите птици в България, БЗДП, 2007 г.
- xxxxi. Червена книга на България, БАН, 2012 г.
- xxxxii. Основни райони за пеперуди в България (http://www.lepidopterology.com/butterfly_areas_bg/index_bg.php.)

Ръководства

- i Интерпретационен наръчник за хабитатите в Европейския съюз, 1999. Издание на Сдружение „Зелени Балкани”.
- ii Кавръкова, В., Димова, Д., Димитров, М., Цонев, Р., Белев, Т., Раковска, К., /ред./ 2005. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България. Първо издание, 129 с. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма и федерация „Зелени Балкани”.
- iii Кавръкова, В., Димова, Д., Димитров, М., Цонев, Р., Белев, Т., Раковска, К. /ред./ 2009. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България. Второ, преработено и допълнено издание, 131 с. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма и федерация „Зелени Балкани”.
- iv Managing Natura 2000 Sites. The provisions of Article 6 of the “Habitats” Directive 92/43/ЕЕС. European Communities, 2000.
- v Assessment of plans and projects significantly affecting NATURA 2000 sites, Methodological guidance on the provisions of Article 6(3) and (4) of the Habitats Directive 92/43/ЕЕС, ЕС, November 2001.
- vi Оценка на планове и проекти значително засягащи НАТУРА 2000 места – методическо ръководство по разпоредбите на чл. 6(3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО, Ноември 2001 г.
- vii Guidance document on Article 6(4) of the “Habitats” Directive 92/43/ЕЕС. Clarification of the concepts of: alternative solutions, imperative reasons of overriding public interest, compensatory measures, overall coherence, opinion of the commission, January, 2007.

viii Зингстра, Х., Ковачев, А., Китнаес, К., Цонев, Р., Димова, Д., Цветков, П. (ред.) 2009. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие. София.

ix Инструкция за оценка на защитени зони по чл. 7, ал. 3 и 4 от Закона за биологичното разнообразие, включващи местообитания на видове птици.

x Костадинова И., М. Михайлов (съст.), 2002. Наръчник за НАТУРА 2000 в България. БДЗП, Природозащитна поредица. Книга 5. БДЗП, София, 80 с.

Собствени теренни наблюдения и проучвания на терените от ОУПО на територията на община Шумен:

- Площни;
- Маршрутни;
- Стационарни;

12. Документи по чл. 9, ал. 2 и 3.

- Копие от Диплома за завършено висше образование, с образователно-квалификационна степен „магистър”;
- Документи, удостоверяващи стаж по специалността, съгласно чл. 9, ал. 1 т. 2 и т. 3 от Наредбата за ОС;
- Декларации, съгласно чл. 9 ал. 3 от Наредбата за ОС